

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU (10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı

4 Mart 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Komisyonun bugünkü gündemine, geçen hafta Bolu Kartalkaya'da yapılan yerinde incelemeye, haftalık çalışma günlerine, Başkan Vekili Derya Bakbak'ın rahmetli olan kayınvalidesine Allah'tan rahmet dilediğine, toplantıya katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerine ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Komisyonunda bakanlıkların bakan düzeyinde temsil edilmesinin önemine, geçen hafta Komisyon toplantısını terk etmelerine, bugünkü sunumlar önceden gönderildiği için teşekkür ettiğine ve Komisyonunda eksik ve yanıltıcı bilgi vermeleri hâlinde ilgili bürokratlar hakkında suç duyurusunda bulunacağına ilişkin açıklaması

2.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, Komisyon Başkanının bakanlara ve bakanlıklara karşı milletvekillerinin haklarını korumakla yükümlü olduğuna ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin açıklaması

3.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkan'ın, Komisyonunda bugün yapılacak sunumlara ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı Bekir Aktürk'ün, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilkeleri, diğer ülke uygulamalarından örnekler, 2024-2025 yıllarında yaptıkları iş sağlığı güvenliği programlı teftişler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Kartalkaya'da meydana gelen yangınla alakalı inceleme sonuçları hakkında sunumu

2.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü İbrahim Esenkar'ın, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün teşkilat yapısı ve görevleri, görevleri kapsamında yetkilendirilmiş kişi ve kurumlara ilişkin istatistikler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, iş yeri tehlike sınıflarının belirlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği açısından işverenin kanuni yükümlülüğü ve yönetmeliklerde yer alan bazı düzenlemeler hakkında sunumu

3.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkan'ın, Kartalkaya'da meydana gelen yangın faciası ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının konuyla ilgili görev, yetki ve sorumlulukları hakkında sunumu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM BOYUTLARIYLA
ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE BENZER OLAYLARIN
ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

-----0-----
4'üncü Toplantı
4 Mart 2025 Salı
-----0-----

I. GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bolu Kartalkaya Mevkiinde Bulunan Bir Otelde Meydana Gelen Yangın Faciasının Tüm Boyutlarıyla Araştırılarak İlgili Kurum ve Kuruluşların Sorumluluklarının Tespit Edilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 15.17'de açıldı.

Komisyon Başkanı Selami Altınok, Komisyonun bugünkü gündemine, geçen hafta Bolu Kartalkaya'da yapılan yerinde incelemeye, haftalık çalışma günlerine, Başkan Vekili Derya Bakbak'ın rahmetli olan kayınvalidesine Allah'tan rahmet dilediğine, toplantıya katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerine ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin açıklama yaptı.

İzmir Milletvekili Ednan Arslan, Komisyonda bakanlıkların bakan düzeyinde temsil edilmesinin önemine, geçen hafta Komisyon toplantısını terk etmelerine, bugünkü sunumlar önceden gönderildiği için teşekkür ettiğine ve Komisyonda eksik ve yanıltıcı bilgi vermeleri hâlinde ilgili bürokratlar hakkında suç duyurusunda bulunacağına,

Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz, Komisyon Başkanının bakanlara ve bakanlıklara karşı milletvekillerinin haklarını korumakla yükümlü olduğuna ve Komisyonun çalışma usulüne,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkan, Komisyonda bugün yapılacak sunumlara, ilişkin açıklama yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı Bekir Aktürk tarafından, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilkeleri, diğer ülke uygulamalarından örnekler, 2024-2025 yıllarında yaptıkları iş sağlığı güvenliği programlı teftişler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Kartalkaya'da meydana gelen yangınla alakalı inceleme sonuçları,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü İbrahim Esenkar tarafından, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün teşkilat yapısı ve görevleri, görevleri kapsamında yetkilendirilmiş kişi ve kurumlara ilişkin istatistikler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, iş yeri tehlike sınıflarının belirlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği açısından işverenin kanuni yükümlülüğü ve yönetmeliklerde yer alan bazı düzenlemeler,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkan tarafından, Kartalkaya'da meydana gelen yangın faciası ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının konuyla ilgili görev, yetki ve sorumlulukları, Hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 5 Mart 2025 Çarşamba günü saat 14.15'te toplanmak üzere toplantıya 18.37'de son verildi.

4 Mart 2025 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.17
BAŞKAN: Selami ALTINOK (Erzurum)
BAŞKAN VEKİLİ: Derya BAKBAK (Gaziantep)
SÖZCÜ: Semih IŞIKVER (Elâzığ)
KÂTİP: Nurettin ALAN (İstanbul)
----- 0 -----

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Komisyonun bugünkü gündemine, geçen hafta Bolu Kartalkaya'da yapılan yerinde incelemeye, haftalık çalışma günlerine, Başkan Vekili Derya Bakbak'ın rahmetli olan kayınvalidesine Allah'tan rahmet dilediğine, toplantıya katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerine ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sayın Komisyon üyelerimiz, değerli basın mensupları, değerli uzman arkadaşlarım; bu hafta yine Kartalkaya'da meydana gelen yangınla alakalı kurulmuş olan Araştırma Komisyonumuzun toplantısında Çalışma Bakanlığı temsilcilerini dinleyeceğiz.

Hepinizin malumu olduğu üzere, geçen hafta perşembe günü Komisyon üyelerimizin büyük bir kısmının katılımıyla Bolu Kartalkaya'da yanan oteli yerinde, içinde, teknik elemanların bize vermiş olduğu bilgiler çerçevesinde inceledik. Gerçekten, insan, tabii, yerinde görünce yüreği dayanmıyor, çok acı bir olayın yaşanmış olması ve olayın yaşandığı, olayların geçtiği alanı da görünce büyük bir üzüntüye kapıldık. Ama yangının başlama aşamasını, çıkış sebeplerinin neler olabileceğini, işte, basında veyahut da sosyal medyada zaman zaman karşılaştığımız ve doğruluğu veya bilgi eksikliği var mı yok mu bilmeden değerlendirmelerimizi yerinde görerek daha kesin bir noktaya taşıyabilme imkânını elde ettik.

İnşallah, bugün Çalışma Bakanlığımızın bu acı olayla alakalı kendi Bakanlığı boyutuyla konuyu ele almasını, onları ne boyutuyla ilgilendirdiği; ilgilendirdiği boyutuyla neler yapıldığı noktasında arkadaşlarımızın görüşlerine başvuracağız.

Çalışmalarımızı, malumunuz olduğu üzere, hep salı ve çarşamba günleri toplantılarımızı yaparak, ihtiyaç olduğu takdirde de yine Meclisin dışında, alanda, sahada Komisyon üyelerimizle beraber devam ettirme noktasında olacağız. Yavaş yavaş arkadaşlarımızın vermiş olduğu bilgiler, bizim yapmış olduğumuz araştırmalar neticesinde, olay kafamızda, algımızda daha bir netleşmeye başlıyor. İnanıyorum ki bu toplantılar neticesinde, Komisyonumuzun süresi tamamlandığında, rapor yazımı aşamasına geçtiğimiz süreçte daha berrak bilgilerle, daha net bilgilerle inşallah raporumuzu yazıp yüce Meclise tevdi edeceğiz diyorum.

Ben hepinize teşekkür ediyorum, emeğinize, gayretlerinize teşekkür ediyorum. Basındaki arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun.

Şimdi bir-iki dakikalık arkadaşlarımıza müsaade edelim, ondan sonra sunumlara geçeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Başkan Vekilimiz Derya Bakbak Hanımefendi'nin kayınvalidesi rahmetli oldu, onun için burada yok, Allah rahmet eylesin. Tahir Bey de rahatsız.

Değerli arkadaşlar, bugünkü toplantımızda söylediğim gibi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerimiz var; Profesör Doktor Lutfihak Alpkın Bey Bakan Yardımcımız, İbrahim Esenkar İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürümüz, Bekir Aktürk Bey Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanımız, Erhan Taylan Bey İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı, Tolga Muratdağı Daire Başkanı, Faruk Seven İş Müfettişi, Ertuğrul Yozgat İş Müfettişi, Özge Genç İş Müfettişi Yardımcısı, Handan Koç İş Müfettişi Yardımcısı, Hande Seray Tuncay İş Sağlığı Güvenliği Uzmanı, Aslıcan Güler İş Sağlığı Güvenliği Uzmanı.

Değerli arkadaşlar, mümkün olduğu takdirde, seri gidelim arzu ediyorum. Öncelikle, Bakanlığımız temsilcileri bize sunularını sunsunlar, daha sonra da soru-cevap şeklinde toplantımıza devam edelim. Benim gönlümden geçen, sizlerce de uygun olursa, saat 18.00-18.15 gibi toplantıyı bitirelim istiyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, Bakanlık sunuma geçmeden önce birkaç şey söyleyerek ben başlamak istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama yani seri bitirelim, sorulara geçtiğimizde.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - O onlarla ilgili sorular, ben başka bir şeyle ilgili, gündemle ilgili, dünle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum. Müsaade ederseniz yani...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bunu bence bir alışkanlık hâline getirmemek lazım Ednan Bey yani konunun mehabetiyle alakalı...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, sonuçta usul tartışması açsak yine söz vermek zorundasınız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, anladım ama her toplantıya böyle başlamak, toplantının amacını, arzusunu, mehabetini çok sağlıklı etkilemiyor bence.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, niye etkilemesin Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani hayır, biz alalım, arkadaşlarımızın sunularını dinleyelim, daha sonra söyleyeceklerimiz ne varsa söyleyelim, problem yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, söyleyeceğiz zaten. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına soracağımız soruları soracağız. Sağ olsunlar, daha önceden de sunumlarını gönderdiler, inceleme fırsatımız oldu. Ama biz de düne dair bir şeyler söylemek isteriz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Dün ne anlamadım?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, geçen haftayla ilgili... Biz biliyorsunuz buraya Bakanların gelmesini istiyoruz ama maalesef, ne yazık ki, Bakanlar buraya gelmiyorlar. Yani burada...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu konuştuk, geçti yani bu.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, geçmedi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Her hafta aynı şeyi tekrarlamak çok makul ve mantıklı mı sizce, bilmiyorum? Bizim amacımız burada bu işi yürütebilmek yani geçen hafta... Bakın değerli arkadaşlar, şimdi ona gireceksiniz ama size geçmişten beri yapılan usulü anlattım. Biz buradan -arkadaşlarımız burada- yazıyoruz. Bugün Çalışma Bakanlığına da aynı yazdık, gelecek hafta da aynı yazacağız, iki sene önce de aynı yazılmış, yazıyoruz, diyoruz ki: "Bakanlığınızın en az genel müdür veya başkan seviyesinde olmak şartıyla Bakanlığınızla alakalı teknik bilgi verecek arkadaşlarımızı toplantıya gönderin." İster Bakan gelir, ister Bakan Yardımcısı gelir.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ama bir talebimiz de oluyor Sayın Başkan.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bir talebiniz de olabilir ama her talebinizin uygun görüleceği gibi bir şey olamaz Rıdvan Bey.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkanım, araştırma komisyonları daha önce de kuruldu, yeni kurulan bir şey değil bunlar.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bizi de temsil ediyorsunuz ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Dün iletseydiniz Sayın Bakana keşke, yerinde olsaydı.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İlettim, problem yok ama şudur değerli arkadaşlar, bakın: Her toplantıyı...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ama niye sorun oluyor?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, sorun olmuyor. Diyorum ki, sunuyu dinleyelim, ondan sonra sorularımızı, konuşmalarımızı yapalım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - O ayrı bir mesele, tabii ki dinleyeceğiz. Değerli Bakan Yardımcımız, bürokratlarımız buraya gelmişler, teşekkür ederiz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Her hafta arkadaşlar bir usul tartışması çıkararak en az bu Genel Kuruldaki usulü buraya da almamak lazım, oradaki Grup Başkan Vekillerimizin yaptığı şeyi.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Komisyonumuzun daha sağlıklı çalışması için bunları yapıyoruz, keyiften yapmıyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, sadece siz sağlıklı çalışmasını isteyen insan değilsiniz, biz de sağlıklı çalışmasını istiyoruz ve onu birebir yürütmek durumunda olan da benim ama.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bu araştırma komisyonları daha önce de kuruldu, bu komisyonlara zamanında Bakanlar da geldi. Sizin devriktidarınızda Murat Kurum gelip burada bilgilendirme yapmış, Süleyman Soylu gelmiş bilgilendirme yapmış, ilgili Bakanlar gelmiş bilgilendirme yapmış, yani bu kadar vahim bir olayda, gidip beraber gördük ya, tüylerimiz diken diken oldu, yani niye Sayın Bakanlar gelmiyor buraya? Yani Sayın Bakan gelsin, "Merhaba." desin, yine ilgili Bakan Yardımcısı, bürokratlar bilgilendirme yapsın.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

Değerli arkadaşlar, taleplerinizi söylediniz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bakın ailelerden bize bu yönde talepler var. Aileler diyor ki, oraya...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlarım, sadece aileler size söylüyor değil, rica ediyorum, Ednan Bey, rica ediyorum, her toplantıyı bu şekilde başlatarak, ortamı gererek götürüyorsunuz, rica ediyorum... Aileler sadece size söylemiyor, aileler bize de söylüyor. Biz de bu memlekette yaşıyoruz, rica ediyorum yani. Ama, her toplantıda aynısını yapmakla olmaz ki arkadaşlar, işimizi yapıyoruz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Her toplantıya bakanlar gelmiyor ama.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Usul tartışmasıyla işi götürüelim o zaman, arzu ediyorsanız arkadaşlar.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Geçen hafta muhalefet yoktu, belki buna dair söyleyecek birkaç şey...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar "Geçen hafta muhalefet yoktu." değil, muhalefet olsaydı, siz kalkıp gittiniz, biz gitmenizi istemedik.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bizi temsil etmediğiniz için biz kalktık, gittik.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nasıl sizi ben temsil etmiyorum kardeşim?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - 8 imza verdik milletvekili olarak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - 8 imza verdiniz, oylamaya koyalım, bakalım sizin verdiğiniz imzalar geçerli oluyor mu, olmuyor mu o zaman?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Mesele oylamaya koyulması meselesi değil ki, onu...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, rica ediyorum.

Buyurun, söz veriyorum.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Komisyonunda bakanlıkların bakan düzeyinde temsil edilmesinin önemine, geçen hafta Komisyon toplantısını terk etmelerine, bugünkü sunumlar önceden gönderildiği için teşekkür ettiğine ve Komisyonunda eksik ve yanıltıcı bilgi vermeleri hâlinde ilgili bürokratlar hakkında suç duyurusunda bulunacağına ilişkin açıklaması

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkanım, bir kere şurada, şu konuda anlaşalım. Bizim derdimiz burada gelen Bakanları ne rencide etmek ne doğrudan suçlamak ne onları bu anlamıyla töhmet altında bırakmak...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nedir derdiniz o zaman, anlamadım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bir saniye, anlatayım Sayın Başkanım. Dinleyin, ne olduğunu anlatayım ben size. Yani bu Komisyon çok önemli bir Komisyon. Bakan düzeyinde eğer Bakanlıklar temsil edilirse bu Komisyonun yazacağı rapor çok daha güçlü bir el rehberi olacak, çok daha güçlü bir yol gösterici olacak. Ya, zamanında burada Deprem Araştırma Komisyonuna Sayın Murat Kurum gelmiş mi? Gelmiş. Dönemin İçişleri Bakanı gelmiş mi? Gelmiş. Birçok komisyona ilgili Bakanlar gelmiş mi? Gelmiş. Burada kim o Bakanları suçlamış? Ama sonuç itibarıyla işlemeyen, aksayan yönleri birinci ağızdan, kıymetli Bakanlara biz ifade edebilirsek inanın çok daha iyi bir sonuç alırız. Hepimizin niyeti burada, bu 78 canın neden öldüğünün, neden bu ihmaller zinciri sonucunda yaşamdan koparıldığının sonucunu bulmak ve bir daha bu olaylar gerçekleşmesin değil midir? Bu rehberliği yapmak için biz burada değil miyiz? Sonuç itibarıyla, bu işin idari boyutu bir tarafa.

Bakın, geçen hafta biz bıraktık burada, gittik, dedik ki: Belki iktidar hâlimizi anlar da bundan sonra Bakanlar gelir. Biz gittikten sonra Sayın Bakan Yardımcısının sadece Bakanlığıyla ilgili söylediği ne? "Biz yıldız veriyoruz." İyi de burada turizm, yatırım, işletme kuruluşları...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, bırakıp gitmeseydiniz, onları siz sorardınız.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bir saniye Sayın Başkanım. Yani şimdi yönetmelikte ne diyor? Bak, "Turizm, Yatırım, İşletme Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik" diyor. Ne diyor bu yönetmelik? "İnsan ve çevre sağlığıyla ilgili, can ve mal güvenliği de dâhil olmak üzere..." diyor. Can ve mal güvenliği...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, rica ediyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Dinleyin Sayın Başkanım, niye kesiyorsunuz ya? Tahammül bile edemiyorsunuz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Niye bağıyorsunuz kardeşim?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ama siz de kesmeyin Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Geçen haftayı anlatıyorsunuz siz, geçen hafta olsaydınız cevabını verirdiniz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ama bir saniye, ben anlatayım. Ben şimdi oradan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bugün Turizm Bakanlığını konuşmuyoruz biz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, bir saniye ama, dinleyelim lütfen, rica ediyorum ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, her hafta... Bu çok bağırarak arkadaşlar bizi baskı altına alacağınızı zannediyorsan yanıyorsun, rica ediyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, ben bağırıyorum. Başkanım, ben kimseyi baskı altına alma...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Her hafta çok bağıyorsun sen ama.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, biz bağırıyoruz, niye bağıralım? Allah Allah...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sakin, niye bağıyorsunuz?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Değerli Başkanım, benim konuşma şeklim öyle, ben kimseye bağırmam. Ben siyasette nezaketi de asla kenara bırakan siyasetçilerden değilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bağıyorsunuz arkadaşım, bağıyorsunuz ama.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, Sayın Bakanım, o zaman bırakın bir, sabırla, sükûnetle bir dinleyin o zaman.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sakin olun, sakin olun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ama bir dinleyin ya, bir dinleyin.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Burada can ve mal güvenliğiyle ilgili tedbirleri almakla ilgili yönetmelik var. Buraya Bakan Yardımcısı gelecek ve "Biz sadece yıldız veriyoruz." ve biz de bunu yiyeceğiz millet olarak, memleket olarak; olmaz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşım, lütfen temiz dil kullanın.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Değerlendirme formu var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ve geçen hafta toplantıyı terk etmeseydiniz...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Dinle, dinle Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kusura bakmayın, rica ediyorum, siz bana telkinde bulunamazsınız.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Değerlendirme formlarında yangın önlemleriyle ilgili kısımlar var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Siz bana telkinde bulunamazsınız "Dinle!" diye..

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yangın önlemleriyle ilgili kısımlar var. Şu uyarıyı yapmak...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sizin öyle bir hakkınız yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkanım, sizin de benim sözümü kesmeye hakkınız yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rica ediyorum, "Dinle beni." ne demek ya?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Dinleyin ama...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "Dinle beni." ne demek ya?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Dinleyin ama. Ne dedim?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Biraz daha nezaketli olabilirsiniz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Lütfen dinleyin diyeyim o zaman.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "Sayın Başkanım, dinleyin lütfen." diyebilirsiniz. "Dinle, dinle." ne o, talimat verir gibi?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Dinle ama Sayın Başkanım, ben de sizi dinledim, siz de beni dinleyin ama kesmeyin biz de söyleyelim burada sözümüzü.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rica ediyorum, geçen hafta burada olsaydınız ilgili Bakan Yardımcısına onu sorardınız. Şu andaki Bakan Yardımcısı arkadaşımızın sizin bu söylediklerinize verebileceği bir cevabı yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben Bakan Yardımcısına sormuyorum ki zaten Sayın Başkanım. Genel olarak, Komisyon olarak, heyet olarak diyorum ki, buraya gelen Bakan Yardımcısı Komisyonu da kamuoyunu da yanıltıcı bilgi vermiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığının oteller için değerlendirme formu var. Bu formda yangın önlemleriyle ilgili kısımlar var, bu kadar yangın önlemiyle ilgili kısım var. Her şeyi soruyor. Sen bunları gidip otele soracaksın, yıldız vereceksin, ondan sonra da diyeceksin:

"Bizim sorumluluğumuz yok bu işte, bizim Bakanlık olarak bu işte hiçbir sorumluluğumuz yok." "Biz direkt Bakan sorumludur, bürokrat sorumlu değil." demiyoruz ama diyoruz ki bir yerde bir sorumlu var, mevzuatta bir problem var, mevzuatı uygulamayanlar var. Çıkardığımız yasa ve yönetmelikleri dikkate almayan, ciddiye almayan insanlar var ve bu yüzden de ölen çocuklar var, insanlar var. Bunu anlatmaya çalışıyorum.

Kıymetli arkadaşlarımızı teşekkür ediyorum öncesinden sunumları gönderdikleri için ama buradan da şunu tavsiye ediyorum: Sakın bu Araştırma Komisyonuna eksik ya da yanıltıcı bilgi vermeyin. Verirseniz ben bir Araştırma Komisyonu üyesi olarak Komisyonu yanıltmaktan, eksik bilgi vermekten ilgili bürokratlarla ilgili bundan sonra suç duyurusunda bulunacağım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, rica ediyorum, sözü sonrasında alın lütfen, ne olur.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Başkanım, geçen haftanın tutanaklarına baktım, usul konuşması yapılmış, bütün arkadaşlarımız usulen konuşmuş.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - E biz her hafta usul tartışmasıyla bu toplantıları bitireceğiz herhâlde yani.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkanım, bir Kartalkaya'ya gittik. Ya, hiç mi bir şey söylemeyelim?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Söyleyin arkadaşlar. Sunumlarını yapsınlar, söyleyin ondan sonra.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ne istiyorsunuz ben anlamadım, yani Komisyonu niye kurduk?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, siz ne istiyorsunuz; ben onu anlamakta zorlanıyorum. Bazı arkadaşlarımız...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Kartalkaya'ya hep beraber gittik. Konuyla ilgili...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rica ediyorum, bakın, rica ediyorum. Ya, her toplantıya Kartalkaya da dâhil olmak üzere çok gergin başlıyorsunuz, rica ediyorum, bu kadar gergin başlamayın.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Siz geriyorsunuz, biz germiyoruz ki.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, bakın, Kartalkaya'da da siz çok gergindiniz arkadaşlar.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ama oraya gittik, "Otele girmeyeceğiz." dediniz yani nasıl gerilmeyelim?

(Gürültüler)

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İstişare ediyorduk kardeşim, istişare ediyorduk Sayın Milletvekilim.

Buyurun.

2.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, Komisyon Başkanının bakanlara ve bakanlıklara karşı milletvekillerinin haklarını korumakla yükümlü olduğuna ve Komisyonun çalışma usulüne ilişkin açıklaması

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok gergin başlamayalım arkadaşlar.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkanım, germeyin o zaman.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tamam, istirham ediyorum.

Burada, birbirimize karşı... Ya, biz de bu milletin vekiliyiz, siz de Vekilim. Bakın, ben bölgede en az 70 bin oyla seçildim yani 70 bin seçmenimiz var, 1 seçmenimiz yok bizim bakanlar gibi. Lütfen, bakanlara ve bakanlıklara karşı vekillerin haklarını siz de korumakla yükümlüsünüz çünkü bizim Komisyon Başkanımızsınız. Dolayısıyla...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, birilerini zorla alıp da buraya getirme durumunda değiliz. Davet ederiz gelirlerse gelirler, gelmezlerse gelmezler.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Başkanım, konuşmaya tahammül etmiyorsunuz yani bir milletvekilini 7 defa, 8 defa bölüyorsunuz. Ya, yapmayın, gerek yok. Yani biz hakikaten bir netice almak için... İnanın böyle. Ben geçen hafta Çanakkale'deydim. Bu iki çocuğun mevlidişerifi vardı, ona katıldım. O ailelerin hâlini gördüm ben. Yani hepimiz vicdan muhasebesi yapıyoruz ya. Gittik oraya ne gördük, ne yaptık? Bunlarla ilgili usulen bir şeyler söylememiz gerekmiyor mu? O zaman gelsin Bakanlık konuşsun, dinleyelim, soru soralım, gitsin. Bu çok doğru bir yöntem değil ya da şöyle bir yöntem belirleyin: Bakanlık konuşsun, sunum yapsın, soruları soralım, geri kalan vakitte onu konuşalım, o da olur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu söyledim ben.

KADEM METE (Muğla) - Dinleyelim, ondan sonra konuşalım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - O da olur ama bunu konuşalım lütfen, istirham ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu söyledim ben, onu söyledim ama anlatamadım herhâlde.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Tamam öyle bir şey... Ama bu usulen bu da olur o da olur ama bunun bir kararını vermek lazım. "Ne konuşacağız, niye yapacağız?" demek doğru bir şey değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok arkadaşlar, ben öyle söylemek istedim ama anlatamadım derdimi herhâlde.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır, böyle olursa...

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Dedi ya Başkan Bey: "Sunumlardan sonra yapalım."

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Dedim ki sunumlarını yapsınlar...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sunumdan sonra yapılacaksa ben söz hakkımı bırakıyorum, sunumdan sonra yapılacaksa...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, arkadaşlar, her birinizin zaten söz hakkı var ama ben dedim ki: Arkadaşlar, sunumlarını yapsın arkadaşlar, o günkü konuyu tamamlayalım, soru-cevabı bitirelim, ondan sonra ne kadar istiyorsak konuşalım, bizim elimizde bir şey.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Daha önceki komisyonlarda usulen önce konuşuyordu milletvekilleri, ondan sonra yani bu böyleydi. O yüzden...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rıdvan Bey, şöyle oldu, bakın, geçen haftalar bu olunca şimdi başlangıçta bunu verince gerginlik çıkıyor, gerginlik çıkınca bir daha sunuma falan zaman kalmıyor.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ama geçen hafta konuşmuş tüm arkadaşlarımız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Önce bir maksadımızı alalım, sonra arkadaşlarımız ne kadar istiyorsa başımız üzerinde yeriniz var.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Nurettin Bey konuşmuş, diğer arkadaşlarımız konuşmuş, usulen her bir arkadaşımız konuşmuş.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ama orada bize hakaret vardı üstadım, onun için şey yaptık yani...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ya, burada da 78 can var yani biz de onlarla ilgili konuşuyoruz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yok, direkt bizi hitap alarak sayın Grup Başkan Vekilinin şeyi vardı yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar...

Rıdvan Bey, buyurun...

Şöyle, arkadaşlar, sunularını yapsınlar, o günü tamamlayalım, ondan sonra biz kendimiz ne konuşacaksak konuşalım. Burada kime sınır getirmişiz? Ama sunuları yapamıyoruz, başlangıçta gerginlik, atışmalar olunca sunu kalıyor, hiçbir iş yapmadan çekip gidiyoruz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Başkanım, böyle sunumla gidelim yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, öyle yapalım.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Gelen bürokratları veya şeyleri bir dinleyelim, ondan sonra bir ayıralım yani içerideki soru sorma hakkımız devam etsin.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, tabii, o devam etsin ama öyle bir şey yok zaten.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani Komisyon üyeleri olarak bence yalnız kalıp istişare yapmamız lazım yani onlar gittikten sonra biz kendimiz...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Mesela biz bitiriyorduk, bakanlıkları sonra içeri davet ediyorduk, bütün komisyonlarda böyleydi yani İliç'te de bunu yaptık değil mi?

RESUL KURT (Adıyaman) - Yok, İliç'te aynı bu modeldi ağabey.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır, bu modeldi ama biz yapıyorduk, sonra davet ediyorduk.

RESUL KURT (Adıyaman) - Yani İliç'te şöyleydi usul: Biz kendimiz hani birkaç dakika isteyenler gündemle o bakanlıkla ilgili...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, yapalım.

Arkadaşlar, şöyle: Sunulardan sonra zamanımız rahat, konuşmayı o saatte yapalım.

Sayın Bakan Yardımcısı, buyurun.

3.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkın'ın, Komisyonunda bugün yapılacak sunumlara ilişkin açıklaması

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Sayın Başkanım, çok değerli üyeler, çok değerli milletvekillerimiz, basınımızın temsilcileri ve Bakanlığımızın çok değerli yöneticileri ve uzmanları; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bu oturumda da bu vesileyle bulunduğumuz için Bolu Kartalkaya yangın faciasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyoruz.

Biz burada, bu yangın konusu bağlamında, iş sağlığı ve güvenliğinde Bakanlığımızın...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Lutfihak Bey'i ben tanıyorum, söyledim ama kaçırın arkadaşlar varmış, kendinizi tanıtırsanız mutlu olurum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Her iki tarafımda da bir tarafımda İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürümüz İbrahim Bey ve sol tarafımda da Rehberlik ve Teftiş Başkanımız Bekir Bey var. Yardımcıları her iki tarafta, aslında uzman olarak da söyledik ama her ikisi de genel müdür yardımcısıdır aynı zamanda ve diğer arkadaşlarımızla gelmiş bulunuyoruz.

Bu bağlamda, sunumumuzu ilk önce rehberlik ve teftişle ilgili Bekir Bey yapacak, ondan sonra iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili de İbrahim Bey yapacak. Ben genel bir çerçeve olarak Bakanlığımızın bu konudaki hem görev, yetki ve sorumlulukları hem de buradan giden 2 başmüfettişimizin tespit ve bulgularıyla ilgili genel bir bilgi verecekler. Her ikisi de mevzuat kapsamında, teşkilat yapısı ve görevlerimiz kapsamında bilgi verecekler, özellikle de bu yangın faciasıyla ilgili konularda da açıklamalarda bulunacaklar. Teftiş Başkanımız biraz daha bulgularla, tespitlerle ilgili konuşacak, İş Sağlığı Güvenliği Genel Müdürümüz de biraz daha o tespitlerin hangi mevzuata, hangi kanuna dayandığıyla ilgili bilgi verecekler.

Genel olarak Bakanlığımız çalışma hayatında çalışanların haklarıyla ilgili sorumluluklara sahiptir ve genel olarak da biz olaya tabii bu çok büyük bir yangın faciası ama bizim görev alanımız açısından iş kazası olarak biz teknik olarak yaklaşıyoruz ve bu bağlamda hem öncesinde alınan tedbirler hem olayın gerçekleşmesi ve sonrasıyla ilgili de değerlendirmelerde bulunuyoruz. Bu konuda iş kazası ve çalışanların can güvenliği açısından olaya yaklaşıyoruz.

İsterseniz sunumlara başlayalım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli Bakanım, basından okuduğum bir şeydir, bu olayla, yangınla alakalı herhâlde Bakanlığınızın müfettişleri bir gitti, yerinde inceledi, bir rapor tanzim ettiler.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Evet, bir inceleme...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Doğru biliyorum değil mi, doğru biliyorum?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Bakanımız, Bakan Yardımcısı, ilgili yöneticiler gitti ama özellikle 2 başmüfettişimiz iş sağlığı güvenliğiyle ilgili ve kazayla ilgili bir inceleme raporu hazırladılar. Ayrıca, SGK müfettişleri de gitti, onlar da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O raporlarla alakalı da bilgi verecek mi arkadaşlar?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Bulgularla ilgili verebiliriz. Yalnız, o tabii, savcılığa yansıdığı için şeyi bilmiyorum ama bulguları anlatacak arkadaşlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ayrıca, tabii, bu düzenlemiş olduğumuz raporları bizim arkadaşlar şey yapsınlar, yazılı talep edecekler, o raporları da heyete istiyoruz biz, Komisyonundaki arkadaşlarımıza istiyoruz; geçen hafta İçişleri müfettişlerinin istemiştik, bugün itibarıyla gelecek, sizlere ulaştıracak arkadaşlar.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kamera kayıtları vardı Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onları sordum ben savcılığa, o bilirkişi raporunu daha vermemişler, bu hafta verecekler, verdikten sonra bilirkişileri kamera görüntüleriyle beraber buraya isteyeceğim; zannediyorum makul olur. Yani, bilirkişiler anlasın "O kamerada da şunu, bunu..." falan diye, onun için de raporu vermelerini bekliyorum.

Buyurun arkadaşlar.

IV.- SUNUMLAR

1.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı Bekir Aktürk'ün, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Uluslararası Çalışma Örgütünün ilkeleri, diğer ülke uygulamalarından örnekler, 2024-2025 yıllarında yaptıkları iş sağlığı güvenliği programlı teftişler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Kartalkaya'da meydana gelen yangınla alakalı inceleme sonuçları hakkında sunumu

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANI BEKİR AKTÜRK - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumun ilk kısmını ben yapacağım; ismim Bekir Aktürk, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda Rehberlik ve Teftiş Başkanı olarak görev yapıyorum.

Öncelikle, sunum akışından kısaca bahsetmek istiyorum. 6 başlık hâlinde sunumumuzu sizlere arz edeceğim.

Öncelikle, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'ndan bahsedeceğim, Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) ilkelerini anlatacağım, diğer ülke uygulamalarından örnekleri sizlere sunacağım. Akabinde, 2024 ve 2025 yıllarında iş sağlığı güvenliği programlı teftişlerimizi aktaracağım. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun temel yaklaşımı nedir, çok kısa bir şekilde arz edeceğim çünkü detaylarını İbrahim Bey sizlerle paylaşmış olacak. En son da Kartalkaya'da meydana gelen yangınla alakalı inceleme sonuçlarımızı sizlerle paylaşmış olacağız.

Öncelikle, kurumsal yapıdan bahsetmek istiyorum. Sayın Bakanımıza bağlı olarak çalışıyoruz ve 5 başkan yardımcımız söz konusu; iş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu, işin yürütümünden sorumlu, idari teftişten sorumlu, hukuk işlerinden sorumlu ve idari ve mali işlerden sorumlu olmak üzere 5 başkan yardımcısıyla beraber çalışıyoruz.

Bunun yanı sıra, tüm Türkiye'de örgütlü bir kurumuz. 5 grup başkanlığımız bulunuyor; Ankara, İstanbul, İzmir Bursa ve bunlara ilaveten Adana ilinde grup başkanlıklarımız söz konusu. Bu sunumda da grup başkanlıklarımızın haritada dağılımlarını görüyoruz; hangi grup başkanlıklarımıza, hangi illerimiz bağlı, bunları bu şekilde size aktarıyorum.

Şu an itibarıyla, bugün güncel rakamımız itibarıyla toplam 896 müfettişimiz çalışıyor, bunun 357'si işin yürütümü dediğimiz alanda görevli, 539 müfettişimiz de iş sağlığı ve güvenliği kısmında görevli, bunların ayrıntılarını az sonra sizlerle paylaşacağım.

Mevzuat açısından baktığımızda, yasal dayanaklarımızda Cumhurbaşkanlığı teşkilatı hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 95'inci maddesinde "Bakanlığın görev alanına giren faaliyet ve işlemlerle ilgili teftiş, inceleme ve soruşturmaları yürütmek, gerekli önlemleri almak ve aldirmek." şeklinde bir hüküm bulunuyor. Uluslararası dayanak açısından, Uluslararası Çalışma Örgütünün 81 sayılı sözleşmesi söz konusu. 4'üncü maddede "İş teftişi üye memleketin idari usulleriyle kabiletif olduğu nispette, merkezi bir makamı nezaret ve murakabesine tabi bulunacaktır." şeklinde bir hüküm bulunuyor.

İç mevzuat açısından baktığımızda görevlerimiz İş Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda yer alıyor. İş Kanunu'nun 91'inci maddesinde "Devlet, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını izler, denetler ve teftiş eder. Bu ödev Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı ihtiyaca yetecek sayı ve özellikle teftiş ve denetlemeye yetkili iş müfettişlerince yapılır." şeklinde hüküm bulunuyor. Benzer bir hüküm İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 24'üncü maddesinde de var "Kanun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişleriyle yerine getirilecektir." şeklinde.

Tabii, yaptığımız teftişleri bir politika ve strateji bağlamında kurguluyoruz. Bu noktada çalışma hayatındaki sorunları değerlendirerek ve önceliklendirerek planlı ve programlı teftişlere ağırlık veriyoruz. Bunun yanı sıra, gerek teftiş öncesi gerek teftişler devam ederken ticaret ve sanayi odalarıyla, sendikalarla, sivil toplum kuruluşlarıyla yani çalışma hayatının tüm taraflarıyla bir araya gelerek rehberlik, bilgilendirme ve bilinçlendirmeye yönelik toplantılar tanzim ediyoruz. Bunun yanı sıra, mevzuata uyumun sağlanması ve artırılması amacıyla da iş yerinde yaptığımız teftişlerde, iş yerinde alınması gereken, iş yeri düzeyinde alınması gereken tedbirlere ilişkin de rehberlik edici yaklaşımları uyguluyoruz.

Teftiş faaliyetlerini kısaca arz etmek istiyorum. Bizim Çalışma Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı olarak temel 2 tane teftiş faaliyetimiz söz konusu: Bir tanesi iş teftiş faaliyetleri, bir diğeri de idari teftiş faaliyetleri. İdari teftiş faaliyetlerini çok kısa bir şekilde tanımlayıp asıl bugünkü anlatacağımız iş teftiş faaliyetlerine yöneleceğim. İdari teftiş faaliyeti; Bakanlığımız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarının ve burada çalışan amir ve memurların yaptıkları iş ve işlemlerinin denetlenmesi, incelenmesi, soruşturulması ve ön incelemesini ihtiva ediyor yani klasik manada kamu ve personel denetimini ihtiva ediyor. İş teftişi ise 2'ye ayrılıyor: İş sağlığı güvenliği teftişi ve işin yürütümü teftişi; bunları da iş yerleri üzerinde gerçekleştirmiş oluyoruz.

İşin yürütümü teftişimiz, konu itibarıyla çalışma ve dinlenme süreleri, ücretler, çocuk, kadın ve gençlerin çalıştırılması gibi çalışma koşulları açısından mevzuat hükümlerine uyulup uyulmadığına yönelik teftiştir. İş sağlığı ve güvenliği teftişi ise çalışma ortamından kaynaklanan iş yerindeki risklere karşı çalışanların korunması amacıyla işverenler tarafından gerekli önlemlerin alınıp alınmadığına yönelik teftiş ifade ediyor.

Peki, biz bu teftişlerimizi neye göre kurguluyoruz? Teftişlerimizi yaptığımız yıllık çalışma planına göre yapıyoruz, Sayın Bakanımız tarafından her yıl onaylanan ve yürürlüğe konulan yıllık çalışma programlarına göre yürütüyoruz. Teftişlerimiz temel olarak 2 bacağı ayrılıyor: Bir, programlı teftişler; bir de program dışı şikâyet ve incelemelerden oluşan program dışı teftişler. Programlı teftişlerimiz, çalışma hayatındaki sorunları, problemleri değerlendirerek ve önceliklendirerek bunun sonucunda

belirlediğimiz alanlarda veya sektörlerde veya özel risk grubu hedeflenerek tespit ettiğimiz iş yerlerinde çalışma hayatıyla ilgili mevzuatın denetlenmesi amacıyla gerçekleştirdiğimiz teftişler. Bunun dışında kalan ihbar, şikâyet ve başvurular üzerine de program dışı teftişlerimizi gerçekleştiriyoruz.

Teftişlerimizi gerçekleştirirken -az önce kısaca ifade etmiştim- önceliklendirme çalışması yapıyoruz. Malumunuz, tüm dünyada da uygulandığı gibi, iş yerlerinin teftişinin tümünün mümkün olmayacağını dikkate alarak diğer ülke uygulamalarında, gelişmiş ülke uygulamalarında olduğu gibi ülkemizde de risk esaslı bir yaklaşım uyguluyoruz. Bu çerçevede, Başkanlığımız ve Bakanlığımız ILO'nun 187 sayılı Sözleşmesi'ne uygun hareket ediyor, bu noktada insan kaynağımızı dikkate alarak politika ve stratejiler geliştiriyoruz. Bu noktada, çalışma hayatındaki problemleri değerlendirerek ve önceliklendirerek, belirli kriterleri esas alarak programlarımızı kurguluyoruz. Bu noktada, iş kazası ve meslek hastalığı verilerini, geçmiş yıllarda yaptığımız teftişler sonucu elde ettiğimiz bilgileri, ihbar, şikâyet ve başvuruların dağılımlarını dikkate alarak iş sağlığı ve güvenliği yönünden belirlediğimiz sektörlerde planlı ve programlı teftişlerimizi gerçekleştiriyoruz. Bu kısmı biraz açmak istiyorum. Biz her sene yeni yıl teftiş programlarımızı hazırlarken SGK'den verileri çekiyoruz. Az önce arz ettiğim gibi, SGK'den çektiğimiz verilerde hangi alanlarda kazalar yoğunlaşmış, hangi alanlarda ölümler ve meslek hastalıkları çoğalmış ve bize gelen şikâyetlerin dağılımı, yoğunluğu nerelerde; dolayısıyla bir risk haritası belirleyerek onları önceliklendiriyoruz ve teftişimizi buna göre kurguluyoruz. Yaptığımız bu önceliklendirmeyi ILO'nun 187 Sayılı Sözleşme ve ilkesine uygun şekilde yapıyoruz, az önce ifade etmiştim. Nitekim ILO tarafından iş teftişinin etkinliği ve verimliliği konusunda belirli ilkeler önerilmiştir. İş teftişinin önceliklerinin sınırlı kaynaklar ve iş yeri sayısı göz önünde bulundurularak en ciddi ve yüksek riskleri taşıyan alanlara yönlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu noktada, ülke uygulamalarına baktığımızda, burada belli başlı ülkeleri aldık ve hemen hemen benzer süreçler var burada. Almanya, İsveç, Polonya ve Amerika Birleşik Devletleri'ni örnek olarak aldık. Baktığımızda Almanya'da risk bazlı yaklaşımın, ihlal bazlı yaklaşımların, ihbar ve şikâyet kaynaklı yaklaşımların söz konusu olduğunu görüyoruz. Yine, İsveç'te iş yeri düzeyinde risk bazlı yaklaşım, şikâyetlerin değerlendirildiğini görüyoruz. Polonya'da da programlı ve program dışı teftiş yaklaşımının benimsendiğini görüyoruz ve Amerika Birleşik Devletleri'nde de yüksek riskli endüstriler, daha önce ihlal yapılan iş yerleri ve şikâyet kaynaklı iş yerlerinin inceleme kapsamına ve teftiş kapsamına alındığını müşahade ediyoruz.

Anlattığım bütün bu önceliklendirmede, dünya ülke uygulamaları ve ILO ilke ve tavsiyeleri neticesinde, 2024 yılında, geçtiğimiz yıl ve bu yıl hangi sektörleri ve alanları teftişe aldık, bunları sizin bilginize sunmak istiyorum. Az önce arz ettiğim gibi, büyük endüstriyel kuruluşlar, bu noktada geçen sene teftişe aldığımız alanlardan bir tanesi. Maden sektörü en riskli alanlardan bir tanesi, biliyorsunuz, maden sektörü de kişi başı, çalışan başı ölüm oranı en fazla olan sektörlerimizden bir tanesi. Yine, yapı, inşaat sektörü bu çerçevede en fazla ölümün, iş kazasının meydana geldiği alanlardan bir tanesi. Yine, metal sektörü, kauçuk, plastik ürünlerin imalatı, mineral ürünlerin imalatı yani cam, seramik, tuğla, çimento, kireç ve alçı üretiminin söz konusu olduğu bir sektörümüz. Bunun yanı sıra gıda, tekstil, geri dönüşüm, depolama, destekleyici faaliyetler ve iş sağlığı güvenliği organizasyonunun teftişini yaptık. Yine, bu sene büyük endüstriyel kuruluşlar, maden sektörü, yapı ve metali ve kauçuk, plastiğe devam ediyoruz, bunun yanı sıra, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı, kâğıt ve kâğıt ürünleri imalatı ile gemi inşa sektörü ve geri dönüşüm sektörünü kapsamımıza almış bulunuyoruz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Pardon, burada, Sayın Başkan, turizm sektörü yok mu 2024, 2025'te? Sizin şeyinizde yok gibi görünüyor, doğru mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANI BEKİR AKTÜRK - Şu an yok. Şöyle: Biz programlarımızı yıllık olarak aralıkta kurguluyoruz sayın vekilim, dolayısıyla yaptığımız kurgu içerisinde aralık ayı içerisinde yangınlar, bu gündem söz konusu olmadığı için yıllık programımızda bu söz konusu değil ama yaptığımız teftişlerde bu alana bakıyoruz.

Bu slaytımızda çok kısa bir şekilde iş sağlığı ve güvenliğinin temel yaklaşımından bahsedeceğim. Malumunuz, iş sağlığı ve güvenliği ilk defa müstakil bir kanun olarak 2012 yılında ele alındı ve bu noktada "Bu Kanunun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektedir." şeklinde tanımlanmış olup bu noktada sürdürülebilir sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik organizasyonu ve çalışanların aktif katılımını esas alıyor ve sürdürülebilir sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının en temel unsuru oluşturan işveren yükümlülükleri de kanunun 4'üncü maddesinde belirtiliyor. Bu kısma, dediğim gibi, çok detaya girmeyeceğim, İbrahim Bey az sonra daha detaylı bir şekilde sizlere arz etmiş olacak.

Son olarak, Kartalkaya'da yaptığımız inceleme sonuçlarını özet olarak sizinle paylaşmak istiyorum. Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, yangının olduğu gün itibarıyla 2 iş başmüfettişimizi konuyla ilgili görevlendirdik ve yaptıkları iş sağlığı güvenliği noktasındaki teftiş sonucunda belirli hususları tespit ettiler. İlk olarak iş yerinde yağmurlama sisteminin yani "sprinkler" sisteminin tesis edilmediği anlaşıldı. Kaçış, yangın merdivenlerine, ulaşımı sağlayan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli Başkan, kusura bakmayın, arkadaşlar, bu, bizim tam ilgilendiğimiz konu olduğu için kafamıza takılan bir şey varsa arkadaşlardan sorup o anlık şeyi hemen şey yapalım daha sonra sorularımızı ayrıca sorabiliriz ama anlık, kafamızda olmasını, netleşmesini istediğimiz bir konu olursa hemen sorabiliriz arkadaşlara.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANI BEKİR AKTÜRK - Şöyle: Turizm sektöründe biz bu sene almadık ama geçtiğimiz yıl işin yürütümü açısından denetimi almıştık yani çalışma koşulları, ücretler, fazla mesai gibi geçen sene program teftişi almıştık ama iş sağlığı açısından, dediğim gibi, yıllık program kapsamında onu aralık ayında kurguladığımız için şu an söz konusu değil.

Bir başka konu, daha doğrusu bir başka tespitimiz doğru ifadeyle, yangın merdivenlerine ulaşımı sağlayan kaçış yolu kapılarının yangına dayanıklı ve duman sızdırmaz özellikte olmadığı anlaşıldı. Restoranda ve mutfak alanında çalışanların ulaşabileceği portatif yangın söndürme cihazlarının bulunmadığı tespit edildi. Yine, iş yerinde çalışır vaziyette otomatik yangın algılama ve uyarı sisteminin de bulunmadığı anlaşıldı. Bunun yanı sıra -sizler de belki kısmen tabii, yangın olduğu için görmemişsinizdir ama- otelin dış cephesi maalesef ahşap malzeme kullanılarak yapılmış, bunun ahşap malzeme kullanılarak

yapılmış olması ve otel içerisindeki zeminlerin de halı ve duvarlarında ağaç kaplı esaslı malzemeye kaplanması nedeniyle binanın yangın yükünün arttığı ve bu ilgili durumların da yangının hızlı bir şekilde ilerlemesine sebep olduğu anlaşılmıştır.

Bir başka tespitimiz, müfettiş arkadaşlarımızın tespiti, 19 Nisan 2020 tarihli acil durum planının işveren tarafından güncellenmediği ve muhtemel acil duruma dair koruma ekibi görevlendirmesinin de yapılmadığı anlaşıyor. İş yerinde müşteri ve ziyaretçilerin acil durumlar, kaçış yolları, toplanma yerleri ve acil durum ekipleri hakkında da bilgilendirilmediği söz konusu. Yine, çalışanlara iş sağlığı güvenliği eğitimi verilmediği, iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekiminin görevlendirilmediği, söndürme ve kurtarma konusunda görevlendirilen çalışanlara özel olarak eğitim verilmediği anlaşıyor.

Bunun yanı sıra, acil durum planında acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında - biliyorsunuz, müşteriler var, ziyaretçiler var, bunların da bulundurulması- muhtemel diğer kişilerin bu plan hazırlanırken dikkate alınmadığı anlaşıyor.

Yine, acil durum planının ilgili mevzuatta belirtilen hususları ihtiva etmediği yani alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin acil durum, müdahale ve tahliye yöntemlerinin iş yerini veya iş yeri bölümlerini gösteren tahliye planını içermediği ortaya çıktı.

Bunun yanı sıra, yangın ve kurtarma konularını kapsayacak şekilde acil durum tatbikatlarının da gerçekleştirilmediği anlaşıyor.

Bunun yanı sıra, müşteri ve ziyaretçilerin acil durumlar, kaçış yolları, toplanma yerleri ve acil durum ekipleri hakkında da bilgilendirilmediği ortaya çıkıyor.

Dolayısıyla, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olan işverence iş yerinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığının izlenmediği, denetlenmediği ve uygunsuzlukların giderilmesinin sağlanmadığı tespit edilmiştir.

Arz ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben sadece bir şey söyleyeyim, sonra Sururi Bey'e söz vereyim.

Şurada ben anlamadım tam bunu, ne demek istediğinizi "sprinkler" tesis edilmedi yani yok mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANI BEKİR AKTÜRK - Yok, hiç yok Sayın Başkanım. Yangın algılama sistemleri var fakat çalışır vaziyette değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hiç yok, tamam.

Hemen Sururi Bey'e söz vereyim.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sunumuz için de teşekkür ediyorum ama şimdi, başından beri konuşuyoruz, bu Komisyona başladığımızdan beri hem bakanlıklar hem kurumlar arasında bir iletişim ve yetki karmaşası olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır burada. Şimdi, sizin hazırladığınız, iş yerindeki yaptığınız tespitler -burada kurumlardan gelen, Adalet Bakanlığında gelen de yetkimiz var- burada gördüğüm kadarıyla bu bir bilirkişi raporu gibi... Yani muhtemelen yarın bilirkişinin sunacağı -bizim o gün, geçen hafta Ednan Vekilim, hep beraber orada karşılaştığımız- rapor da buna paralel bir şey çıkacaktır, biraz daha teknik olarak, teknik üniversitenin o tecrübesiyle birlikte ama benim gördüğüm kadarıyla, şimdi, o bilirkişi raporunu almadan böyle bir raporun ortaya çıkması yine bir karmaşıklığa yol açacak yani doğru mu Sayın Başkan?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yok, çıkması doğru, çıkmaması yanlış.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Hayır, hayır, şeyi diyorum, kurumlar arasında yani önce bilirkişinin raporu savcılığa... Şimdi, bu, savcılığa gitmeden bizim önümüze de böyle bir...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANI BEKİR AKTÜRK - Biz bunu gönderdik Sayın Vekilim, savcılık bizden istedi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şöyle: Bu raporu Çalışma Bakanlığı savcılığa göndermiş herhâlde.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Peki, burada 15-16 maddelik bir tespitiniz var, bunlar çoğunlukla da Çalışma Bakanlığını ilgilendiren tespitler. Yani, bu otelde hiç denetim yapılmamış mı, iş yeri güvenliğine bakılmamış mı, eğitim ve tatbikat yapılmamış mı? Sayın Başkan, yani, neden denetlenmemiş? Denetlenmiş de bildirilmiş mi, Kültür ve Turizm Bakanlığına veya İl Özel İdareye bu şeyle ilgili bilgi verilmiş mi? Yani, bunların hepsi, burada, maddelerde benim gördüğüm kadarıyla, biraz ihmal, ihmalkârlık ve tespitler...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, bence konunun biraz açılması adına arada soru sorulsun, sonra sorularımıza devam edeceğiz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii ki yani benim değinmek istediğim... Evet, buradaki tespitler bunu da gösteriyor yani buradaki bir iş yeri güvenliğiyle ilgili ve iş yeri denetimiyle ilgili... Hani, sizin sunumda anlattıklarınızla ilgili -başta başladınız- bu iş sadece "Burada çalıştırdığınız şu personel nasıl çalışıyor?" falan, bunlar ayrı ama burada iş güvenliğini ilgilendiren tespitlerin yapılmadığı görülmektedir; zaten yangınla ilgili inceleme sonuçlarında bu ortaya çıkmış gibi gözüküyor bana göre, ben öyle tahmin ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum.

Rıdvan Bey, buyurun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Şimdi, sunum için teşekkür ederim ama biz milletvekilleri olarak gittiğimizde buradaki 15 maddenin fazlasını bile yazabilirdik yani tespit noktasında, bu tespitleri gören göz, hisseden kalp yani vicdan, hepsi bunu çalıştırarak bunları yazar; otelde gördük çünkü ama bizim sormak istediğimiz şey: Şimdi, bunları bize anlatıyorsunuz, bizim gördüklerimizi, eğer düzenli bir denetim yapıldıysa neden bu raporda bu denetimin tarihleri yok? Yani, siz burayı hiç denetlemediniz mi? Denetlediyseniz neden kapsam ve denetim sonuçlarını açıkça bizimle paylaşmıyorsunuz? Paylaşmadığınızda göre acaba burası hiç mi denetlenmedi?

İkincisi: Neden otelerde yani insan yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde bu, risk kapsamına alınmadı? Bu çok önemli bir soru, bunun da gerekçesini izah etmenizi istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum.

Kadem Bey, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, tabii, kâğıt üzerinde bazı tespitler yapılıyor ama bunların uygulamada ne kadar yapılabilir olduğu, gerçekte ne kadar yapıldığı tartışılır.

Öncelikle, 14'üncü maddede diyor ki: "Müşteri ve ziyaretçilerin acil durumlar, kaçış yolları, toplanma yerleri ve acil durum ekipleri hakkında bilgilendirilmediği..." Yani, otellerde böyle bir bilgilendirme yapılıyor muymuş, ben bilmiyorum yani özellikle yüksek sezonda, turizm bölgelerinde otelin yüzde 50'sinin üç günde bir, dört günde bir doldur boşalt olduğu bir konumda hangi müşteriye acil durumlar, kaçış yolları falanla ilgili böyle bir brifing verildiği... Hiçbir otelde böyle bir uygulamanın yapıldığını düşünmüyorum; varsa, bir tane gösterin, ben de öğrenmiş olayım.

Bir de -aslında en başından beri, ilk toplantımızda söylemiştin Başkanım; muhalefet milletvekillerimiz yoktu o şeyi söylediğimde- buradaki en temel husus şu: Her belgenin bir süresi olur ama işletmelerde veya otellerde alınan yangın sertifikalarının, itfaiye tarafından verilen belgelerin bir süresinin olmaması; en büyük sorun bu. Bu belgenin süresinin olmaması şuna yol açıyor: Şimdi, mesela 1'inci maddede demişiz ki "İş yerinde yağmurlama sisteminin tesis edilmediği..." Otel 2007 yılında belge alırken böyle bir şartname yok, şart yok yani 168 tane odası olan bir otelde, yağmurlama sistemini bulundurma zorunluluğu olmadığından, itfaiye elverişli belgesini vermiş. O tarihten sonra da bu belgenin...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şu anda 168 odası olan bir otel müracaat etse, hâlâ gerekiyor mu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Hayır, gerekmiyor.

KADEM METE (Muğla) - Şimdi, şöyle Sayın Başkanım, söyleyeyim: 100 odanın üzerinde tesislerde "sprinkler" sistemi olma zorunluluğu var, 100 odanın üzerinde.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ne zaman çıktı bu Kadem Bey?

KADEM METE (Muğla) - Tarihini tam bilmiyorum ama 2021 falan olabilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ha, yeni yani.

KADEM METE (Muğla) - Yeni ama siz 2007'de belgenizi almışsınız ya, belgenizin de bir süresi yok. Dolayısıyla gelip de size "Siz 2007 yılında bu belgeyi almışsınız, daha sonra da bu yağmurlama sistemi şart olarak getirilmiş, sizin de odanız 100 odadan fazla, bunu yenilemeniz lazım, bunu ilave etmeniz lazım." diyen bir kurum, bir makam yok. Ondan dolayı zaten. Bu en başındaki konu yani bizim burada bahsettiğimiz konu, bundan sonrasını artık konuşmaya gerek yok bence. Yani 2007 yılında bir belge veriyorsunuz, bu belgenin süresi yok, elli sene, yüz sene belge geçerli; böyle bir şey yok yani zaten işin başı burada kopuyor. Ondan sonra da burada, gerçekte, kâğıtta olan şeyler ama hiçbir uygulamada olmaz. Dünyanın her yerinde -hangi ülkeye giderseniz gidin- otele gittiğinizde sadece yangın kaçış noktaları gözükür işaretlerle. Onun haricinde, size hiç kimse gelip de "Böyle bir yangın anında şuraya toplanacaksınız, buraya kaçacaksınız, şu yolu kullanacaksınız." diye böyle bir bilgilendirme vermez, onlar sadece kâğıt üzerinde.

CAVİT ARI (Antalya) - Ancak gemilerde olabiliyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Burada sıra belli, ona göre veriyorum

CAVİT ARI (Antalya) - Gemilerde oluyor da Başkanım, otellerde olmuyor.

KADEM METE (Muğla) - Otellerden bahsediyoruz zaten.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam.

Teşekkür ediyoruz Kadem Bey, sağ olasın.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Vekilim, 2000 yılında dolmuş ama zaten otelin ruhsatı da iptal edilmiş. 2000'den sonra mecburen bütün verileri yeniden almak zorunda otel çünkü kırk dokuz yıllığına olan süresi bitmiş.

KADEM METE (Muğla) - Tahsis olayını söylüyorsunuz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, buyurun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, teşekkür ederim.

Kadem Bey, kusura bakma, biraz evvel insicamını bozdum, ben asla öyle bir şey yapmam.

Şimdi, sizin bıraktığınız yerden başlayayım. Diyorsunuz ya "İşte, 100 odalı bir işletmede bu "sprinkler" sistemine ihtiyaç olması zorunlu. İşte 2010'dan önce, 2007'den önce yoktu." falan; bakın -kitapçı getireceğim- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının şu kadar bir yangın yönetmeliği kılavuzu var. O kılavuzda "Danıştay 10. Dairesi, 2021 tarih, esas numarası 2019/261" falan demiş, bu Ek-7, otomatik algılama sistemi gereken binaların tablosunda yer alan bölümle ilgili Ek-7 tablosunda bazı iptaller yapmış ve o tarihten sonra o yapılan iptallerin yerine -ki bu işin sekreteryası Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtikten sonra Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına geçmiştir- orada herhangi bir düzenleme, o Ek-7 tablosunda herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Peki, bu Ek-7'de hangi maddeler iptal edilmiş? Aslında Danıştay diyor ki ilgili odanın açtığı davayla... İlgili oda diyor ki: "Siz okullara kısıtlama getiremezsiniz, her türlü yangın tedbirini alacaksınız. Siz okullara, otellere, yeme içme..." Davayı açan oda bunu diyor, diyor ki: "Siz hiçbir şekilde kısıtlama getiremezsiniz." ve Danıştay da odanın yapmış olduğu başvuruyu haklı bularak diyor ki: "Evet, doğru, siz hiçbir okulun, hiçbir yeme içme alanının, AVM'nin yangın tedbirleriyle ilgili alınması gereken şeyle ilgili bu Ek-7'deki tabloda kısıtlamaya gidemezsiniz."

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu kısıtlama dediği şu mu Ednan Bey, öğreneyim diye söylüyorum yani "Oda sayısı falan kısıtlama yapamazsınız." mı diyor?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Hayır, hayır, kısıtlama şu Sayın Başkanım, ben onu hemen size söyleyeyim: Mesela, kısıtlamalardan birinde "Konutlar için 51,50, üstü olursa bu dediğiniz sistemler geçer." diyor ya da "Konaklama amaçlı tesisler için 6,50'yi, 1.000 metreyi geçerse." diyor, burada şey yapıyor ama bakın, mesela burada ne var biliyor musunuz? Mesela -3'üncü maddeymiş o- eğitim tesisleri, yataklı sağlık tesisleri, ayakta ve diğer sağlık tesisleri; 5, ticaret amaçlı binalar; 6, endüstri amaçlı binalar; 7, toplanma amaçlı binalar, yeme içme, müze, eğlence, sergi alanları falan filan, demiş ki: "Sen bunlarda herhangi bir

kısıtlama yapamazsın." Ne diyor bizim yönetmelik, o tarihte çıkan? Ek-7 diyor ki "Okullar 21,50'nin üzerinde olursa sen elektronik ya da elektrik algılama sistemi kur, işte, tam bir tedbir al." Yani 1999 yılında bu ülkede deprem oldu; çıkan yönetmelikte siz bu ülkede 4 katın üstünde okul yapamıyorken 7 katlı okula sınır getiriyorsunuz. Diyordu ki o da: "Böyle bir şey olamaz, zaten 4 katın üstünde yapamıyorsunuz okulları." ve bu iptal edilen maddelerin yerine maalesef Bakanlık o gündür bugündür herhangi bir düzenleme yapmamıştır. Bu tedbirlerin alınmasına yönelik şu an için Ek-7'de o ilgili bölümler boştur, bir karşılığı yoktur. Bakanlık mevzuat olarak burada bu tedbirleri almayarak... Yani Danıştay iptal etti, niye iptal etti? "Bunlarda zorunluluk yoktur." diyerek iptal etti diye algılanıyor. Hâlbuki öyle değil. Başvuru yapan... Danıştayın bu konudaki açıklamış olduğu esas diyor ki: "Siz buralara kısıtlama yapamazsınız, yükseklik kısıtlaması yapamazsınız, metrekaşe kısıtlaması yapamazsınız, o kısıtlamaları kaldırıp bütün tedbirleri alın." Ama maalesef, bizim Bakanlığımız hâlâ bu konuda mevzuata herhangi bir şey getirmede ve o da maalesef burada bir açık olarak önümüzde duruyor ve bu tür sorunların da kaynağı hâline dönmüş durumda.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Çevre, Şehircilik değil mi?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Çevre, Şehircilik bu işin sekreteryası ve bir kılavuz yazmışlar, kılavuz bu kadar ama niye yazdın sen? Okulda biz yangın tedbiri alamayacaksak, yemekhanede, AVM'de, otelde bu işleri yapamayacaksak nerede yapacağız? Nerede yapacağız? Hiçbir yerde. Konutlar 51,50 ya, konutlar 51,50.

Şimdi, ben Değerli Bakanlık bürokratlarına teşekkür ediyorum. 15 tane güzel tespit yapmışlar. Yapmış olduğunuz şeylerde kim sorumlu peki? Peki, size şunu sorsam: Yani bu yapmış olduğunuz tespitlerle Bakanlık tam olarak işini yapmış mı? Bakandan en sıradan personele kadar bu işte bir sorumluluğunuz var mıdır, yok mudur? Çünkü tedbirler de güzel tedbir, işte söylemişsiniz: "Acil durum planı güncellenmemiştir, kaçış yolu yok, toplanma yeri yok, acil durum ekip..." Sizin iş müfettişleriniz gidip bunları tespit ediyor mu yangından sonra? Peki, öncesinde gidip tespit etmediler mi? Daha öncesinden bu raporlar yazılmadı mı? Size hiç ulaşmadı mı burayla ilgili? Mesela, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişleri tarafından her yıl yapılması gereken denetimler gerçekleşmiş midir? Yangın tesisatına ait periyodik kontrol raporları sorgulanmış mıdır? Yangın teçhizatı ve mutfak davlumbaz söndürme sisteminin periyodik kontrol raporları mevcut mudur? Ki oradaki davlumbazda herhangi bir söndürme sisteminin olmadığı söyleniyor. Peki, bizim iş sağlığı ve güvenliği uzmanları yani bizim Bakanlığımızın müfettişleri oraya gittiğinde o davlumbaza bakmak akıllarına gelmemiş midir? Eğer öyle bir rapor mevcut ise kontrolü gerçekleştiren periyodik kontrol yapmaya yetkin yetkilinin EKİPNET numarası var mıdır? Yangından koruma, yangın söndürme, can kurtarma, ilk yardım faaliyetleri konularında görevli acil müdahale ekipleri oluşturulmuş mudur? Oluşturulduysa ekip, personeller yangın söndürme alet ve malzemelerinin nasıl kullanılacağı, itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konusunda eğitimden geçmiş mi? Binaya yerleşimi, bina içi ulaşım yolları, yangın bölme duvarları, yatay bölme cephelerinin söndürücü ve uyarıcı sistemi, su beslenme üniteleri hususlarını gösterir krokiler mevcut mudur? İşletmede senede en az 1 kez yangın söndürme ve tahliye tatbikatları gerçekleştirilmiş midir? Taşınabilir söndürme cihazlarının yerleşim planları uygun mudur? Söndürme cihazlarının tüpü, sayısı tehlike sınıfına göre uygun mudur? Periyodik kontrol raporları, bakım kayıtları mevcut mudur? Bunlar hepsi sizin Bakanlığınızla ilgili. İş güvenliği uzmanı defteri mevcut mudur? "İş sağlığı güvenliği uzmanı yok." dediniz. Peki, bu iş sağlığı ve güvenliği uzmanının olmadığını tespit etmek Bakanlığımız açısından zor mudur? Bir sisteme bunların bildirilmesi gerekiyor mu? Ondan sonra, periyodik kontrol için yetkili kişiyle sözleşme imzalanmış mıdır, örneği var mıdır? İşletmeye iş sağlığı hizmeti veren firma, kişi ya da kişiler ile işletme sahibinin bağı var mıdır? İş sağlığı hizmeti veren firma -eğer varsa- kişi veya kişilerin verdikleri hizmetin karşılığında ödemelerini denetledikleri iş yeri sahibinden almaları yani denetlenen iş yeriyle organik bağların oluşması, denetleme ve periyodik kontrol açısından çelişki ve çıkar ilişkisi oluşturmaz mı? İş sağlığı uzmanlarının bu konuda yıllardır süren itirazı ve önerilerine yönelik bir çalışma var mıdır? İş sağlığı ve güvenliği uzmanları için bir havuz oluşturularak -yapı denetimde de vardı böyle sorunlar- daha sağlıklı bir şekilde geldi bu. İş yeri sahiplerinin bu havuza ödeme yapması yoluyla aradaki organik bağ ve çelişki kolaylıkla ortadan kaldırılamaz mı diye ben bunları sormak istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, o sorduğunuz soruların eğer fazlası varsa verelim; onu yazamamışlardır.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Olur verelim Sayın Başkan.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu arkadaşlara verelim, o kadar şeyi yazamazlar.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Olur, olur, verelim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ona göre cevap versinler, olur mu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başka notlar da var, danışman arkadaşlarım hemen çıktı alsınlar, ilgili bürokrat arkadaşlara takdim edelim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, versinler, yazamazlar çünkü.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sağ olun.

Evet, Türker Bey, buyurun.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ednan Bey zaten çok detaylı konuştu, bize de fazla bir şey bırakmadı ama açıkça söylemek gerekirse 2025 yılındayız, teknolojinin ulaştığı bir noktadayız, insan kaynağının inanılmaz boyutlara geldiği yani malzemelerin ne kadar kolay tedarik edilebileceği, dünyayı da çok kolay izleyebileceği, teknolojinin de takip edeceği bir yaşamdayız. Açıkça söylemek gerekirse şimdi, diğer bakanlıkları konuşuyoruz, her bakanlık yükü diğerine atma gereğini duyuyor ama hiçbir yerde olmayacak, net göbekte olan, şu anda gördüğümüz kadarıyla bu Bakanlık yani Çalışma Bakanlığı. Orada çalışanlardan 4 arkadaşımız vefat etti. Şimdi, bu tespitlerin yapılabilmesi için böyle bir kazanın olması mı gerekiyordu? Peki, bundan önce seneler içerisinde bu işletmede hiç iş kazası olmadı mı? Bu iş kazası sonucunda bu tespitleri yapmadınız mı? Bunların hepsini açıklarsanız aslında biz de net bir şekilde gideceğimiz yolu bilelim, bir daha böyle mevzuatla denetleniyor mu denetlenmiyor mu; onu da takip etme noktasına girmeyelim. Burada mesela, iş güvenliği uzmanı veya doktor sistemle ilgili de az önce söyledi. Sistem kırmızı yansa -burada iş güvenliği uzmanı veya sağlık uzmanı, doktorumuz yok- göremiyor musunuz sistemde, bu çok mu zor? Bunları gördüyseniz niye ikaz etmiyorsunuz? Elinizde yetki var, devletin gücü var; bunlar varken niye kullanmıyorsunuz? Orada iş kazası bundan önceki sene

de olmuştu biliyorsunuz, hatta can kaybı olmadı ama bir teleferik kazası olmuştu orada, o bölgede. Yani onu görürken bunları niye görmediniz? Yani bu işin hepsi konuşuluyor, ediliyor. Turizm Bakanlığı, bakın, Turizm Bakanlığı kendini dışarıda bırakıyor ama orada cezayı kesen Turizm Bakanlığı. Teleferik bile, binanın dışında olan yere bile Turizm Bakanlığı karışıyor, "Burada yetkim yok." diyor. Yani o paranın cezası Turizm Bakanlığına ödendi mi ödenmedi mi? Turizm Bakanlığı aldıysa sorumluluğu niye almıyor? Parayı alan niye düdüğü çalmıyor? Bu işin şeklini biraz daha detaylandırabiliriz. Herkes sıyırılmasın, mevzuatta bir noksanlık varsa hakikaten burada hep beraber çözeceğiz veya inşallah bundan sonra da bir daha yaşanmaması için gayret edeceğiz ama Çalışma Bakanlığı da bence çok önemli, bu tespitleri yapan arkadaşlar çok doğru tespitler yapmışlar. Bu tespitleri seneler önce yapmış olsaydı belki böyle bir şeyle karşılaşmayacaktık. Seneler değişiyor, mevzuatlar değişiyor, o mevzuatlar değişirken bu işletmeler orada, 70 yılından beri burada, bunlarda niye mevzuat değişince o talepler oluşmadı.

Ben de teşekkür ediyorum böyle bir bilgilendirme, net bir bilgilendirme olduğu için.

Size kolay gelsin.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz, sağ olarsınız.

Sayın Milletvekilim, Sayın Derici, buyurun.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle sunum için çok teşekkür ederiz. İyi çalışılmış, detaylı bir sunum olmuş, ellerinize sağlık.

Ben şunu anlayamadım: Otellerde iş güvenliğini denetlemek kimin görevi? Buna bir cevap verebilir miyiz? "Bizim ya da başkasının." diye. Bu soru çünkü en kritik soru. Eğer daha önce sizin göreviniz idiye, mesela, bu Kartalkaya'daki otel için en son teftiş raporunu görmek istiyoruz.

Şimdi, Sayın Başkanım, siz de çok iyi bilirsiniz ki devlette sistemin devamlılığı esastır. Yani sorumluluk kime geçerse geçsin, hangi kararnameyle olursa olsun, hangi görevlendirmeye olursa olsun devlette devamlılık esastır. Şimdi, o zaman bugüne kadar eğer Çalışma Bakanlığına idiye bu görev, en son denetleme raporlarını rica ediyoruz. Ayrıca, bu raporlarla herhangi bir eksiklik tespit edildiye şu anda sorumlu olan bakanlığa bu raporların devri yapıldı mı? Çünkü kim işini ne kadar doğru yaptı, kim işini ne kadar eksik yaptı; bunu bilmek istiyoruz ki devlette sistemin devamlılığına zeval getiren bir durum varsa bunu tespit edelim. En son hangi yönetmelikle, kanunla ya da kararnameyle bu görev sizin Bakanlığınızdan alınıp başka bir yere verildi? Bunu da bilmek istiyorum, bunu sizden duymak istiyorum Sayın Bakan Yardımcım.

Bu arada Sayın Başkanım, şunu ben de bir kez daha ifade etmek isterim ki: Bu Komisyon, Türkiye Cumhuriyeti milletinin çok önem verdiği bir Komisyon, çok hayati bir Komisyon. Bizim, hepimizin, hangi partiden olursa olsun, Komisyona olan saygısı, inancı... Sizin de aynı şekilde düşündüğünüzü bildiğim için söylüyorum. Şimdi, bu çerçevede, Türk milletini temsil ettiğimize göre ve bütün bu hasarları tespit edip sistemdeki yanlışlıklara engel olmaya çalıştığımıza göre, Sayın Başkanım, bu Bakanlıklardaki en yüksek görevlilerin, en yüksek rütbenin burada olması şarttır çünkü burada, bu Komisyonun saygınlığına ve başarısına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, sizden tekrar istirham ediyoruz dilekçelerimizi değerlendirmenizi ve gereğini yapmanızı çünkü sizin kadar bu Bakanlar da bu Komisyona saygı duymak zorunda. Cumhurbaşkanı ne dedi? "Ucu kime giderse gitsin, bu konu hepimiz için çok önemli." dedi. Sayın Başkanım, bütün kurumlar en üst düzeyde burada temsil edilmek zorunda.

Bu çerçevede, tekrar sunum için teşekkür ediyorum ama en temel soruyu net olarak bir kez daha sormak istiyorum: Otellerde iş güvenliğini denetlemek bugün kimin görevi? Daha önce sizin göreviniz idiye bu ne zaman değişti ve en son bu otele verdiğiniz teftiş raporunu görebilir miyiz? Görmek istiyoruz.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Cevahir Uzkurt Bey, buyurun.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrar ramazanın hayırlı olmasını diliyorum. Tabii, bizim kültürümüzde ramazan ayında yapılan toplantılarda ya da bu tür tansiyonu yüksek işlerde biraz daha sakin olmak gibi bir şeyimiz var. Tabii, arkadaşlarımızın tepkilerini, heyecanlarını ben anlayışla karşılıyorum. Yani özellikle, başlangıçta Ednan Bey, Rıdvan Bey ki ikisi de benim kişisel olarak çok sevdiğim, saygı duyduğum hem de dostluğumuz olan arkadaşlarımız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, bütün kardeşlerimizi, arkadaşlarımızı seviyoruz.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Estağfurullah.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Cevahir Bey, kusura bakma şimdi, Ednan'ı normalde hepinizden daha çok sevmem lazım, çok yakın, benim Tercanlı hemşehrım.

CAVİT ARI (Antalya) - Hemşehricilik yapmayın Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, yapıyorum, ne yapayım yani. Sen de hep Sururi Bey'den ayrılmıyorsun, yan yana oturuyorsunuz her gün.

CAVİT ARI (Antalya) - Birlikte görev yaptık.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Antalya'ya da ayrı bir sevgimiz var Allah için. Var ama tabii, Ednan daha bir yakın yani.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Evet, sizi ayrı seviyoruz yani.

Tabii, ben, burada şahsım adına söylemek isterim, hiçbir arkadaşımızın ne konuşma üslubuna ne içeriğine müdahale etmek gibi bir nezaketsizlik içinde asla olmam. Ancak şunu da ifade etmek isterim: Ben geçen konuşurken keşke arkadaşlar burada olsaydı da onlar da duysaydı dediğim için, hani gıyabınızda konuşmuş gibi olmayayım... Tabii, burada geçen haftaya dönmek için değil ama konu açıldığı için ifade etmek isterim. Burada, açıkçası bir gerçeğin, bir doğrunun, bir sorumluluğun peşinde olan bir Komisyon olarak açıkçası konuyu sadece "Niye bir kişi, bir Bakan geldi ya da gelmedi." üzerine indirgeyerek toplantıyı terk edip orada gerçekten arzu ettiğimiz soruların cevabını alma yoluna gitmedik? Yani dolayısıyla burada ben şunu arzu ederdim: Gelen Bakanlık temsilcilerimize arkadaşlarımızın sorularını yöneltip eğer yönelttikleri soruların cevaplarını alamazlarsa "Kardeşim, burada demek ki siz mevki itibarıyla, konum itibarıyla, bilgi itibarıyla bunları cevaplayacak konumda değilsiniz, sizin

yerinize daha üst düzey bir temsilcinizin gelmesini arzu ederdik." şeklinde bir tepkiyi daha anlamlı bulurdum ya da ondan sonra belki o tepki ortaya konulup toplantı terk edilseydi açıkçası ben onu daha anlamlı bulurdum. Açıkçası bu tür tepkiler de olacak, bunlar son derece demokratik tepkiler Türker Bey.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - İleriye gördüğümüz için söylüyoruz.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Eyvallah, o sizin ileri görüşlülüğünüz, ona bir şey diyemiyorum.

Şimdi, şunu söylemek isterim arkadaşlara: Şimdi, bir teftiş sürecinden bahsettiler. Ya bu süreci hepimiz biliyoruz; Bakanlıklarda bir planlı teftişler olur, bir de plan dışı teftişler olur. Planlı teftişlerde işte geçmiş yılın verilerine göre, efendim, birtakım kriterlere göre önceliklendirme yapılır ve yine, ilgili teftiş kurulunun insan kaynağı ve imkânları dahilinde bir önceliklendirme yapılarak makama arz edilir, "Biz şuraları teftiş edeceğiz, denetleyeceğiz." denilir. Şimdi, bu yapılmış bir kısmında ama bu ne kadar? Bunun sınırlı olduğunu hepimiz biliyoruz. Şimdi, burada, benim için asıl soru şu: Olay olduktan sonra, olay gerçekleşikten sonra bir teftiş yapılıyor, müfettiş görevlendiriliyor ve ortaya birtakım tespitler sunuluyor. Öyle tahmin ediyorum ki bu tespitler bu olay yaşanmadan önce yapılmış olsaydı, ilgililere, sorumlulara da ilgili görevler tevdi edilmiş olsaydı, belki bugün bu olayı hiç konuşmuyor ve hiç bu üzücü olayı yaşamamış olacaktık. Buradan şuna gelmek istiyorum: Evet, siz teftiş kurulu olarak diyebilirsiniz ki: "Ya, bizim teftiş sürecimiz böyle işliyor." Ama, burada, bakın, mevzuat olarak Bakanlığın dayanak aldığı mevzuatları da sıralamışsınız. Mesela, burada 4857 sayılı İş Kanunu'nun 91'inci maddesinden bahsediyorsunuz. "Devlet, çalışma hayatıyla ilgili mevzuatın uygulanmasını izler, denetler ve teftiş eder. Bu ödev Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı ihtiyaca yetecek sayı ve özellikle teftiş ve denetlemeye yetkili iş müfettişlerince yapılır." Demek ki burada bir izleme ve denetleme mekanizması bu Bakanlığın görev ve sorumlulukları altında yer almakta. Yine, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda müstakilen ele alınan konu da diyor ki, kanunun 2'nci maddesinde: "İş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir kanunun amacı ve sürdürülebilir, sağlıklı ve güvenli çalışma ortamını, iş sağlığı güvenliğine yönelik organizasyonu ve çalışanların aktif katılımını esas almaktır." diye birtakım aslında -sizin kendi ifadenizle de burada sunumda yer aldı- sizi de bağlayan, size de aslında bu konularda ne yapacağınızı söyleyen, ödev veren birtakım mevzuatlar var. Aslında biz bu tür konular olduğunda ya burada bir mevzuat eksikliğinden bahsederiz ama ben geçmiş bürokratik görevlerimde de şunu görmüşümdür: Aslında devletin geleneğinde çıkarılabilecek bütün mevzuatlar fazlasıyla, ayrıntılı bir şekilde çıkarılmıştır. Sadece sorun nedir? Sorun şudur: Güncellenmesi gerekiyordu, yeni şartlar gelişir, yeni teknolojiler gelişir, orada güncelleme gereği duyulur, o da zaten bu Meclisin görevidir.

Şimdi, burada, açıkçası biz hep Turizm Bakanlığı, belediye vesair gibi kurumlar üzerinden gittik ama burada ilgili Bakanlığımızın, bugün dinliyor olduğumuz Bakanlığımızın da gerçekten bu konuda yapması gereken ve eğer şu yaptıklarını, olay olduktan sonra yapmış olduklarını olay öncesinde yapmış olsalardı, belki bugün hiç bunları konuşmuyor olurduk. Ben şunu sormak istiyorum: Yani, burada klasik bir teftiş anlayışıyla değil de bütün sizin kontrolünüzde teftiş, denetim, izleme yetkinizde olan, iş yerlerinde -bugün oteli konuşuyoruz- acaba bu olayların olmasını önleyecek şekilde bir denetim mekanizmasını, bir izleme mekanizmasını yürürlüğe koyamaz mıydınız? Buna ilişkin bir gündeminiz oldu mu daha önce ya da bir uygulamanız var mı? Belki sunumun, daha sonrasında bunları anlatacaksınız, onu bilmediğim için söylüyorum ya da bundan sonra böyle bir şey düşünüyor musunuz? Bence düşünmelisiniz diyor, teşekkür ediyorum.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, Cevahir Bey çok önemli bir konuya değindi. Başta söylediğim gibi, hani bu iş sağlığı ve güvenliği denetimleri, programlı teftişleri var ya 13'üncü sayfada, bunları karşılayacak, Türkiye'deki bütün sektörleri karşılayacak müfettiş sayısı da Bakanlıkta mevcut mu?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bence asıl soru o; büyük bir ihtimalle mevcut değildir yani o kadar...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Var, önce bir sayı vermişler.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, şimdi Sayın Avşar, buyurun lütfen.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de tüm hazırunu saygıyla selamlıyorum. Diğer, usule ilişkin ben ufak bir not eklemek istiyorum. Kıymetli milletvekilimiz söyledi yani biz bakan yardımcılarının yetersizliğinden dolayı değil aslında bizim haklı talebimiz, bizim, Meclisin, böyle büyük bir acı yaşadıkten sonra milletimize sembolik bir şey göstermesi lazım. Nedir o da? Gerekli durumlarda ne kadar erk yürütmenin elinde olsa da yasama canımız acıdığına... Ben şimdi buradan çıkarıp kendimi vatandaş yerine koymak zorundayım. Ben kendimi vatandaş yerine koyuyorum, dışarıdan izlediğimde de diyorum ki: Evet, ben bakanlar bu komisyona geldiği zaman kendimi bir vatandaş olarak güvende hissedirim yani bakmamız gereken çerçeve bence burası. Dolayısıyla, biz buranın gerçekten çekilen acıların hassasiyetini hissettiğini göstermek istiyorsak Sayın Bakanları buraya çağırmamız lazım. Siz çok güzel söylediniz. "Zorla mı?" Hayır, zorla değil tabii ki ama bir baskı kurmamız lazım Sayın Başkanım. Dolayısıyla, bunu da kayıtlara geçmesi açısından görüşlere sunuyorum.

Teşekkür ederim.

Ben de sunum için çok teşekkür ediyorum.

İlk etapta herhâlde sorularımızı yöneltiyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şimdi ara soruları soralım ondan sonra konuşacağız yani çok da...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Olur, olur. Müsaadenizle ben de raporla alakalı tespitlerimizi yaptık, onları sayın heyete sormak istiyorum.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sunumunda tespit edilen yani bu eksikleri tespit eden tablo, sadece bir işletmenin eksikleri değil, bizce süregelen denetim boşluklarının ve rehberlik eksiklerinin de bir itirafı. Rapora göre iş yerindeki yağmurlama sistemi yani "sprinkler" sistemi yok. Oysa, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te bu tür tesisler için açık hüküm var. 2015'te revize edilen yönetmelik 2 bin metrekare üzeri konaklama tesislerinde otomatik yangın söndürme sistemini zorunlu tutar. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu eksikliği zamanında tespit etmiş midir?

Yangın merdiveninde açılan kapılar yangına dayanıklı ve duman sızdırmaz değildi; yerinde de gördük bunu. Bu da 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 5'inci maddesindeki önleme ve koruma yükümlülüğünün açıkça ihlalidir. Bu kapılar cankurtaran, son savunma hattıdır. Peki, denetimde bu tespit edilmiş midir?

Yangın algılama ve uyarı sistemi yok. Bırakın denetimi, en temel yangın güvenlik kontrolleri ve eğitimleri bile personele verilmemiş. Acil Durum Planı 2020'den beri güncellenmemiş. Oysa, 2013 tarihli İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'te çok tehlikeli sınıftaki işyerlerindeki acil durum planlarının her yıl gözden geçirilmesi ve tatbikat yapılması zorunludur. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının rehberlik ve izleme görevlileri nerededir?

Değerli milletvekilleri, verilerin ışığında bu işletme çok tehlikeli sınıfta yer almakta. Bu statü hem 6331 sayılı Kanun'da hem de İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne göre sürekli izlenmesi gereken işyerleri arasındadır ancak ne rehberlik yapılmış ne de önleyici denetim. İş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirilmemiş. Oysa 6331 sayılı Kanun'un 6'nı maddesi çok net: Tehlike sınıfına göre bu görevlilerin atanması şart. Denetimi yapıldı mı?

Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemiş. Oysa 2013 tarihli Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çalışanlara işe girişte düzenli aralıklarla eğitim verilmesini zorunlu kılıyor. Bunu denetleyen var mıdır?

Yangınla mücadele ve tahliye ekipleri kurulmuyor, tatbikat yapılmıyor. Oysa İşyerlerindeki Acil Durum Yönetmeliği madde 5 ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik madde 125 bu konuda çok net ve açık. "Tatbikat her yıl yapılır, ekipler atanır." Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bunun takibini yapmış mıdır?

Sonuç olarak, toplamak gerekirse burada biz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığındaki rehber ve yaptırım mekanizmasındaki boşluğun resmini net bir şekilde görmekteyiz. Bakanlık "risk esaslı denetim" diyerek denetim görevini denetleyebilir olmaktan çıkarmış mıdır? Sistematiik kontroller devre dışı kalmış mıdır? Çok tehlikeli sınıftaki bu otel bakanlık tarafından en son ne zaman denetlendi? Bu eksikliklerin saydığım eksikliklerin hiçbirisi tespit edilmedi mi? Tespit edildiyse otele hangi yaptırım uygulandı? Türkiye genelinde kaç otel bu şekilde ölüm tuzağına dönüşmüş durumdadır? Bakanlığa otel hakkında çalışanlardan veya müşterilerden daha önce yapılmış bir CİMER veya yazılı şikâyet var mıdır? Sorularım bunlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Cem Bey, bunları bence çıktı alırdırabilme şansınız varsa alırdırın, yazılı olarak soruyu verelim, arkadaşlar da faydalansın.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Hemen verelim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şimdi Naci Bey, buyurun lütfen.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Evet, teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi, Bakanlık yetkilileri de dâhil olmak kaydıyla saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum, Naci Bey'den sonra Resul Bey var, ondan sonra soruları bitirelim, sunuya devam edelim yani.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, ben de varım.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Bu zamana kadar yapılan sunum için ben teşekkür ediyorum.

Tabii, burada biz de perşembe günü Kartalkaya'da oteli yerinde inceledik, orada milletvekili arkadaşlarımızla. Sayın Başkanım, burada görünen o ki kurumların raporları birbiriyle çelişseceğe benziyor çünkü biz orada gittiğimizde burada sizin raporda 3'üncü maddede efendim "Yangının başladığı anlaşılan restoranda ve yangındaki mutfak alanında çalışanların ulaşılabilseceği konumda portatif yangın söndürme cihazının bulunmadığı." diyor ama orada biz yetkililerle görüştüğümüzde 2 tane yangın tüpünün olduğunu, aslında yangın başladığında orada 2 tane o tüple müdahale edilmiş olsaydı bu yangının büyümeyeceğini orada yetkililerden edindiğimiz bilgilerden bunu öğrenmiştik.

İkincisi, tabii, bir ormanın içerisinde kayak oteli olduğu için zamanında bina yapılırken ilgili bakanlıkların... İşte Kadem Bey de gayet iyi bilir ki dışının ahşap olması zorunluluğu var, binada çokça ahşap kullanıldığı için, mecburen kullanıldığı için dolayısıyla yangın başladıktan sonra, açıkçası orada bir itfaiye de olsa o yangının orada söndürülmesi biraz güç olur; onu öncelikle ben belirtmek isteyim.

Bir de tabii, diğer milletvekili arkadaşlarımız söylediler, burada Turizm Bakanlığımızın sunumunu dinlemedikleri için muhalefetten gelen arkadaşlar, bir defa burada iş yeri açma, çalışma ruhsatı belediyelerin ve -Cavit Bey de bilir- il özel idarelerinin yetkisinde. Dolayısıyla binayı yaptığınızda iş yeri açma ve çalışma ruhsatını ilgili belediyeden ya da özel idareden aldığınız zaman bu binanın yangın raporu dâhil, bütün raporları alınmış, bina kullanıma hazır demektir. Dolayısıyla Turizm Bakanlığı burada sadece işletme ruhsatı veriyor, bunu burada bir kez daha ben belirtmek isterim. Kadem Bey'in de dediği gibi, bizim de var işletmelerimiz, hiçbir müşteriye yangın eğitimi verilmez, sadece odalarımızın arkasında kaçış koridorlarında gösteren planlar olur. Efendim, buradaki işte yangın merdivenine nereden ulaşılır, dolayısıyla kaçış koridorları, işte o koridorların takibi için de ayrıca görsel uyarılar olur. Dolayısıyla burada Turizm Bakanlığının bir de söylediği sunumda şu vardı: Arkadaşlar, 20 binin üzerindeki belediye ruhsatıyla devam eden işletmeler var, turizm konaklama tesisleri var yani Turizm Bakanlığına hiç kaydı olmamış, hani amiyane tabirle tapuya kaydı yok, emlak borcu yok gibi, bu şekilde devam eden. Bakan Yardımcımızın burada sunumunda da söylediği gibi "Burada bunları tek tek elden geçiriyoruz." 8 binin üzerinde işletmenin kapatıldığını söyledi, yaklaşık 17 bin civarında işletme de bu manada teftiş ediliyor. Şeyi söyledik...

CAVİT ARI (Antalya) - Bunlar biraz farklı oteller, Sayın Bakan Yardımcısı konuyu biraz çarpıttı.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - "Farklı" derken?

CAVİT ARI (Antalya) - Şöyle, onların çoğunluğu özellikle Antalya Kaş ve Fethiye bölgesinde "villa turizmi" adı altında yapılan...

KADEM METE (Muğla) - Yok, onu söylemedi.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Yok, yok, belediye ruhsatıyla devam eden işletmeler var Cavit Bey.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Önceden belediye otelleri diyorlardı ya, belediye otelleri.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Belediye oteli dediğimiz, onları söylüyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Her yerde var.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Kültür ve Turizm Bakanlığı aldı, geriye kendi bünyesine aldı.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Şu an aldı...

CAVİT ARI (Antalya) - Kapatılanlar onlar.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Yok, yok, tekrar belgelendirerek Turizm Bakanlığı işletme belgesi bunlara veriyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Yani sayının yüksekliğinin sebebi o yani.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Doğru.

Bir de Çalışma Bakanlığı yetkililerine teşekkür ediyoruz, çeşitli sektörlerde bu denetimlerine devam ediyor. Geçen toplantıda da söylemiştim, Ordu'da işte bizim beton santralimizi de denetlemişler. Beton santralleri yoğun bir suyun olduğu, işte suyla bizim işimiz çok fazla olduğu ama... Orada binada yangın raporu olmadığı için belediyeden tekrar yangın raporu istenmiş, dolayısıyla belediye de gelmiş, işte, yangın raporu, işte, yangın tesisatını, depolarını falan kurdurmuş.

Bir de, Sayın Başkanım, söylemiştim, belediyeler arasında bu yangın raporlarıyla ilgili fiyat tarifelerinde farklılıklar var yani Giresun Belediyesi ile Ordu Belediyesinin arasında farklılıklar var. Sanki, bu iş fırsata dönüştürülmüş gibi, beton santralinde yanacak ne var? Taş, kaya mı yanacak? Yani, yangın raporundan 170 bin lira gibi afaki bir para talep edilmiş. Bu yangın vesilesiyle vatandaşlarımızın bir duyarlılığı oldu. Herkes binası, evi yangına dayanıklı ve duyarlı mı, önlemleri var mı diye belediyelere koştu rapor almak için ama bunun fırsata çevrilmesini de doğru olmadığını söylemiş olarak bitirmiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Naci Bey, çok teşekkür ediyorum.

Sururi Bey, buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Çok teşekkür ediyorum.

Ben yine biraz önceki müfettiş sayısından devam ediyorum ama Resul Bey de bu Plan ve Bütçedeyken Cavit Bey'le biz çok konuşuyorduk bu konuyu, bir de kamu denetçilerinin harcırahı problemi var. Acaba bütün bakanlıklarla ilgili, özellikle Çalışma Bakanlığımızla ilgili olan bu müfettiş sayısındaki azlıkta herhangi bir tasarruf tedbirlerine takılmış bir şey var mı? Yani, biliyorsunuz, kamu denetçilerinin aldıkları harcırahlar malum, Türkiye'de yaşanan ekonomik krizden dolayı...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - "Kamu denetçisi" deyince ombudsmanlık akıllarına gelecek.

RESUL KURT (Adıyaman) - "Kamu müfettişi" diyelim.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Kamu müfettişi, tamam, öyle diyelim, doğru, onu düzelttiğiniz için teşekkür ederim.

Yani, burada, bu müfettiş sayılarında harcırahla ilgili bir sıkıntı var, onu artırmak lazım, ben her zaman savunuyorum ve denetimlerin daha tarafsız olması, gittikleri yerleri denetlerken daha objektif bakabilmeleri açısından söylüyorum ama ben yine bakanlığımıza şunu sormak istiyorum: Orada 100 personelin ikame ettiği bilgisi var elimizde, 2 personelimizin ikame ederken vefat ettiğini biliyoruz orada, 98 personelin... Bununla ilgili bir tespitiniz var mı, bunların sigorta durumlarına bakabildiniz mi? Gece çalışan personelle ilgili herhangi bir ifade aldınız mı? Gece çalışan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sigorta boyutunu ilk defa dile getirdiniz, arkadaşlar onun cevabını versinler. Yani, gerçekten sigortalı veya sigortasız çalışanlar var mı?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Gece çalışan personel var, kaç kişiymiş tespit edebildiniz mi?

Yine, aynı şekilde, otelin içinde, yanda bir yerde ikamet eden personelle ilgili bir denetim yaptınız mı, bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz, sağ olun Sururi Bey.

Resul Bey, buyurun lütfen, son sözü size verdim, sonra sunumumuza devam edelim.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Komisyonumuzun kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basın mensupları; öncelikle milletvekili arkadaşlarımızla birlikte Kartalkaya'da, malum otelde incelemede bulunduk; yangınla ilgili nihai savcılık raporları, bilirkişi raporları tabii ki devam ediyor ama biz de kendi gözlemlerimizi yaptık ve gerçekten 4'ü çalışan olmak üzere 78 vatandaşımızın hayatını kaybetmiş olması hepimizi derinden üzmüştür.

İş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmamış olmasını orada ben şahsen müşahade ettim, iş güvenliği yönünden çok ciddi eksikler olduğunu müşahade ettik hep beraber; bunun için çok büyük uzman olmaya da gerek yok, otelin girişinden mutfağa kadar, alt kata kadar, merdivenler, yangın merdivenleri, otelin içerisindeki, maalesef, iş güvenliğine uygun olmayan ortam açık bir şekilde görülmektedir.

İş sağlığında ve güvenliğinde temel bir prensip vardır; önlemek, ödemekten daha kolay ve daha insancıldır. Çok basit güvenlik önlemlerinin alınmış olması birçok iş yerini tehlikelerden koruduğu gibi, otel için söylüyorum, çalışanlarını ve misafirlerini de koruyacaktır. Hem maddi manevi bir yana orada bir tek canın bile hayatını ihmalinden dolayı -kasıt diyemiyoruz- kaybetmiş olması bizleri çok ciddi üzmemektedir. İşverenlerin en temel sorumluluğu çalışanların ve iş yerinin güvenliğini sağlamakla birlikte, oteller için, o otelde konaklayan misafirlerin de güvenliğini sağlamaktır. Turizm Bakanlığı Yönetmeliği'ne göre bütün otellerin kapı arkasında, kaçış yerlerinde, yangın merdivenlerinde tehlike anında neler yapılacağına ilişkin bir belge asılıdır; burada bir yangın çıktığında ne yapılacak, neler yapılacak, nerede toplanılacak, bunların hepsi orada yer alıyor. Orada yangın merdiveni olarak gösterilen yere biz Sayın Hülakü'yle beraber baktık, Sayın Hülakü de hatırlayacaktır; inanın, bırakın mevzuatı, hiçbir sağlıklı olma koşulu olmayan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Merdiveni diyorsunuz değil mi? Minare merdivenine benziyor.

RESUL KURT (Adıyaman) - Yani daracık merdiven... Sayın Bakanım, beraber baktık, minare merdiveni gibi çok dar, çok küçük, basamaklar çok yüksek, genişlikleri çok geniş değil. Bırakın normal bir insanı, bir çocuk bile oradan inerken çok zorlanır; küçücük bir yangın merdiveni, hiçbir standarda uygun değil. Yangın merdivenleriyle ilgili mevzuata göre tüm otellerde

yangın durumunda misafirlerin ve personelin güvenli bir şekilde tahliyesini sağlamak için açıkça belirlenmiş erişilebilir yangın merdivenleri bulunması gerekir ve bunların aynı zamanda yangın esnasında ateşe dayanıklı, en az bir buçuk saat boyunca ısıya dayanabilen, yangına dayanıklı malzemeler kullanılarak yapılması gerekir. Merdivenler, yangına dayanıklı duvarlar ve kapılar aracılığıyla ana binadan tamamen izole edilmeli, acil durumlarda güvenli bir ortam sağlamalıdır. Otellerde, dumanın binayı doldurması gibi görüşün zayıf olduğu koşullarda bile sakinleri yönlendirmek için yangın kaçış yolları boyunca acil durum aydınlatması ve tabelaların yerleştirilmesi gerekiyor. İnanın, orada biz kendi cep telefonlarımızın ışıklarıyla bile ortamda herhangi bir görüş açısı yakalayamadık. Çok dar, karanlık, izbe bir yangın merdiveni olması da burada tahliyeyi zorlaştırdığı gibi vatandaşlarımızın can kaybına sebebiyet vermiştir.

Yine, burada Bolu Belediyesi tarafından tehlike anında kullanılan şişirilebilir atlama yatağı kullanıldı ama bir adet yatağın da birkaç kullanımdan sonra patladığı bilgisini biz orada edindik. İnanın, orada insanların can güvenliklerinin sağlanabilmesi noktasında belediye imkânlarının doğru olması, burada şişirilebilir atlama yatağının birkaç adet olması, sağlıklı çalışması birçok vatandaşımızın hayatını kurtarabilirdi diye düşünüyorum. Değerli Başkanım, o atlama yatakları olsaydı kurtulmak için aşağı doğru çarşafarla sarkan vatandaşlarımızın belki birçoğu kurtulmuş olacaktı.

Yine, 24 Aralık 2024'te otelde bir yangın raporu alınması için başvuru yapılıyor. Bu başvuruda, 8 maddede uygunsuzluk bulunuyor ve ne tesadüftür ki daha sonra bu çevrilerek 70 metrekairelik bir kafeteryaya yangın rapor alınması için bir yazı düzenleniyor, yangın raporu düzenleniyor. Burada Bakanlığa sormak istiyorum: Bu, Bolu itfaiyesi tarafından 8 madde eksiklik tespitiyle ilgili Bakanlığa herhangi bir uygunsuzluk bildirimi yapıldı mı, bu konuyla ilgili olarak tarafınıza herhangi bir bilgi verildi mi veya bilgi verildiyse, burada, derhâl bir müfettiş görevlendirmesiyle eksikliklerin tespit edilmesi yoluna gidildi mi, önlem alınması yoluna gidildi mi? Bu, önemli bir konu.

İş yeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi, iş yerlerinin faaliyete başlaması ve mevzuata uygun olduğunun en önemli belgesidir yani ben de müfettişlik yaptım, bütün müfettişler iş yerinde çalışma ruhsatı var mı ona bakar. İş yeri çalışma ruhsatı varsa, iş yeri faaliyetinin uygun olduğu belgeyle belgelenmişse bu bütün kurumlar için önemli bir karinedir ve burada en önemli belgelerden bir tanesi de yangın raporudur. Yani iş yeri açma ve çalışma ruhsatında yangın raporu yoksa veya yangın mevzuatına uygun değilse hiçbir kurum o işletmeye -bu otel önemli değil- hangi işletme olursa olsun... Her işletmenin iş yeri açma ve çalışma ruhsatının birinci temel kuralı yangın raporudur. Yangın raporu Bakanlığınıza gelmiş midir, sizin arşiv kayıtlarınızda böyle bir usul, böyle bir düzenleme var mıdır?

Son olarak, ben eski bir müfettişim. Sururi ağabey gitti ama hakikaten kamudaki müfettişlerimizin başta özlük hakları olmak üzere harcırahla ilgili ciddi sıkıntıları var ve bu konuyla ilgili de özellikle bu Komisyonunda ben de Sururi Bey'e destek amacıyla dile getirmiş olayım. Kamudaki, kurumdaki, bu sadece Çalışma Bakanlığı değil, bu, bütün kamu kurumlarındaki müfettiş arkadaşlarımızın ciddi bir sıkıntısıdır, buradan dile getirmiş oluyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bayağı bir soru birikti. Lütfihak Bey ben İçişleri Bakanlığında Emniyet Genel Müdürüyken o Kamu Güvenliği Müsteşarıydı. Evet, beraber mesai yaptık bir iki sene boyunca. Kamudan gelince kamudaki arkadaşların büyük bir kısmıyla tanışmak doğal.

Ben de bir tane soru sorayım. Bu maddelerden bakıyorum: Otelin dış cephesinin ve duvarlarının ahşap kaplı olması ya da zeminin halı olması... Yani otellerde bunun önüne geçebilen yasal engel var mı? Bilmiyorum ben yani onun, yangınla alakalı bir...

KADEM METE (Muğla) - Halılar için, perdeler için...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bitireyim, açayım mikrofonunuzu.

Ben hani her otele gidiyorum, genelde otellerin zeminleri halı yani koridorlar da halı. Ben merak ettiğim için soruyorum.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Kayak otellerinde kayak yapan insanların ayakları belli bir zaman sonra şişiyor, dolayısıyla genelde çorapla geziyorlar, uçakta nasıl çorapla geziyorsunuz gibi aynı şekilde. Özellikle halı olmasının sebebi, kayak otellerinde olmasının sebebi ondandır yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani ben, tabii, şimdi otelci, turizmci arkadaşlar ama yani ben nereye, hangi otele gidiyorsam genelde halı yani onun dışında böyle misafirhanelere falan gidince eskiden ilçelerde falan oraların belki zeminleri seramik falan olurdu ama halı oluyor genelde. Yani halı olması, olmaz diye bir şey mi var? Yangını önlemek için halı yapmamak mı lazım? Böyle bir şey mi var? Onu merak ettim.

Kadem Bey, söylesin, evet.

KADEM METE (Muğla) - Başkanım, otellerde sadece halı değil, duvar kâğıdı kullanıyorsanız, duvar kâğıdı ve kullandığınız perdeler de alev almaz sertifikaları mevcuttur yani bu tip sertifikası olan ürünler kullanmanız gerekir. Halılar için de bu geçerlidir, alev almaz sertifikası varsa oda halılarında.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Oda kapıları dâhil.

KADEM METE (Muğla) - Oda kapıları zaten ayrı yani Başkanım halıyı sorduğu için. Halı, perde ve duvar kâğıtlarının alev almaz, tutuşmaz sertifikalı ürünler olması gerekir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım. Bunun denetimini kim yapıyor?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bakanlık yapıyor, Turizm Bakanlığı yapıyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Turizm Bakanlığı yapıyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Burada yönetmelik var efendim, ben size oradan bir örnek vereyim. Turizm Yatırım, İşletme ve Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik, ne yazıyor biliyor musunuz? "Tesisin dış ve iç mekanları ile malzeme, teçhizat, tesisat, mefruşat ve dekorasyonunun sınıfı ile uyumu korunup korunmadığı." Yani "sınıfı" dediği yanmaz olup olmadığı, belgesinin, sertifikasının olup olmadığı.

RESUL KURT (Adıyaman) - "Sınıfı" dediği beş yıldız, dört yıldız. "Sınıfı" dediği başka bir şey hocam.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, böyle konularda...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bir saniye...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, özür diliyorum. Arkadaşlar, bir dakika.

Böyle konularda eskiler "Ulema ihtilafa düştü." derler. Şimdi, ulema ihtilafa düştü. Üç dört farklı görüş var. Şimdi sırayla verelim bence. Siz ne diyorsunuz?

RESUL KURT (Adıyaman) - Efendim, "sınıf" dediği dört yıldız mı, beş yıldız mı...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ne oluyor, "Beş yıldızda pahalı, üç yıldızda ucuz halı kullanılır." mı yazıyor? Anlamadım.

RESUL KURT (Adıyaman) - "Sınıf" dediği bu yani sınıfıyla uyumlu.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sınıfıyla uyumlu olup olmaması demek ne biliyor musun?

RESUL KURT (Adıyaman) - Evet, "sınıfıyla uyumlu" dediği odur yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Eğer senin bütün yangın, güvenlik tedbirlerini alman gerekiyorsa yerdeki yanmayacak demektir, duvardaki yanmayacak demektir, "dışına ağaç kaplama" demektir Resul Bey. Yanlış mı düşünüyorum ben?

KADEM METE (Muğla) - Ednan Bey, siz yorum yapıyorsunuz gerçekten.

RESUL KURT (Adıyaman) - Ednan Bey, orada "sınıf" dediği kaç yıldız olduğudur.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ya, sınıfıyla ilgili uyum ne demek Resul Bey?

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Ben şöyle söyleyeyim: Sınıfı, üç yıldız, beş yıldız, dört yıldız olması.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Üç yıldızda halı nasıl oluyor, beş yıldızda halı nasıl oluyor?

KADEM METE (Muğla) - Şimdi ben cevap vereyim, sana bıraksalar...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Başkanım, yeni yapılan otellerde, arkadaşlar, yeni biz de otel yaptığımız için... Sururi abi gitti, şimdi, Kadem Bey konuya daha vâkîf. Yangına dayanıklı halılar kullanırız, perdeler kullanırız, işte oda kapıları kullanır, duvar kâğıtları aynı şekilde. "Sınıfıyla ilgili" dediği otelin yıldız sınıfı yani üç yıldızlı, dört yıldızlı, beş yıldızlı.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yapmayın ya, yanmazlık sınıfıdır o ya! Yanmazlık sınıfıdır ya! Yanmazlık sınıfı vardır, kapıların yanmazlık sınıfı vardır, kullanılan malzemenin yanmazlık, sızdırmazlık sınıfı vardır.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Vekilim, sertifikası var onların.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - "Sınıf" derler ona.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sınıf değil, onların sertifikası var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şimdi,

Naci Bey turizmci boyutuyla, Ednan Bey bir mühendis boyutuyla olaya bakıyor; acaba mühendisin bakışıyla turizmcinin bakışı örtüşmüyor, burada bir farklı mı...

RESUL KURT (Adıyaman) - Efendim, yönetmeliğin söylediği turizmcinin söylediğidir yani.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Yani burada Bakanlığın verdiği beş yıldızlar için 560 puanı toparlamanız gerekir, o sadece belli standartları sağlayabilmek için, konfor açısından bakılıyor onlara Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, en son şey de... Bilseydim bu soruyu sormazdım ben.

Kadem Bey, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Başkanım, şimdi, en başından bir bina yapıldı, turizm amaçlı yaptınız, Turizm Bakanlığına başvurursunuz, dersiniz ki: "Ben Turizm Bakanlığından belge almak istiyorum. Bakanlık sizi ilk önce iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almak üzere belediyeye yönlendirir. O belediyeye gittiğiniz zaman da belediye sizden zaten yangına elverişlilik belgesi ister, onu zaten aldıktan sonra Bakanlığa gittiğinizde Bakanlık sizi sınıflandırır yani tatil köyü müsünüz, pansiyon musunuz, apart otel misiniz, otel misiniz, otel iseniz bir yıldızlı mısınız? Beş yıldız kadar sınıflandırma vardır, bu sınıflandırmaları yaparken sizin mesela, geldi, otel odasındaki her bir malzeme sınıfına göre puan alır yani yerler laminant mıdır, parke midir, halı mıdır, halı ise yün halı mıdır, özel dokuma halı mıdır? Bunların hepsinin puanlaması vardır, "560 puan" diyor ya Başkanım yani eğer beş yıldızlı belge almak istiyorsanız 560 puana kadar puan almanız lazım yani makyaj aynasının ışıklı olması 2 puandır, ışıksız olması 1 puandır. Saç kurutma makinesine varıncaya kadar hepsi sınıflandırılır, o puanla siz belge alırsınız; daha sonra Turizm Bakanlığı sizi denetlemeye geldiğinde o sınıflandırmaya hâlen uygun musunuz, değil misiniz, onu denetler yani yangınla alakalı denetleme Turizm Bakanlığı yapmaz çünkü gelen elemanlar o konuda eğitimli insanlar değiller.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, Kadem Bey, bitirelim de konumuza geçelim bence.

Ednan Bey, Kadem Bey, konu anlaşıldı, bence bitirelim.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kadem Bey, turizmci, saygı duymakla beraber, değerlendirme formunda yazıyor, "Yangın önlemleri." diyor ya. Gelen adam değerlendirme formunda yangın önlemlerine bakıyor mu, bakmıyor mu?

KADEM METE (Muğla) - Belgesi varsa, zaten itfaiyeden belge almışsa...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Peki, belge almışsa bunu niye soruyor? Isıya ve dumana duyarlı merkezî kontrol paneli, otomatik alarm sistemi...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Onların hepsini itfaiye raporluyor üstadım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ağabey, bir saniye, üstadım, burada yazıyor, "Yalnız ısıya veya dumana duyarlı merkez kontrol paneli, otomatik alarm sistemi varsa 3 puan." diyor.

RESUL KURT (Adıyaman) - Puan veriyor, puan, yıldız puanı yani...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yani bunları adam tek tek...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Ekstra puanlar veriyor onlara.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ağabey, bak, bu kontrol formu, biraz evvel bahsettiğim yönetmelik. Bak yönetmelik ne diyor, biliyor musunuz? "Kapsam: Bu Yönetmelik, insan ve çevre sağlığı ile can ve mal güvenliği de dâhil olmak üzere belgeli turizm

yatırım ve işletmelerinin, belgeye esas olan vasıflarının, tarifelerinin, temizlik, intizam, servis, idare ve işletme tarzları ile diğer hususların denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar." Ya, "Can, mal" demiş.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Resul Bey, son cümleli söyle de konuyu kapatıyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, Türkiye'de 2,5 milyon iş yeri var Çalışma Bakanlığı'nda toplam belki 900 civarında sosyal teknik müfettiş arkadaşımız var, 400-500 civarında da fiilen denetim yapan, iş güvenliği denetimi yapan müfettiş arkadaşımız var. 2,5 milyon iş yeri için bu kadar sayının yeterli olmaması nedeniyle -ben de müfettişlik yaptım- Teftiş Kurulu riskleri dikkate alarak öncelikleyerek buna göre ihbar ve şikâyetler varsa buraları öncelikli olarak ele almak suretiyle denetimlerini yapıyor. Dolayısıyla, otellerde de daha önce proje denetimleri yapılmıştı, 2024'te yapılmadı ama daha önceki yıllarda 2023'te yani belki son on yılda en az üç yıl proje denetimi yapıldı, Teftiş Kurulu Başkanı daha iyi açıklayabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun.

CAVİT ARI (Antalya) - O konuda bir açıklama bekliyoruz efendim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, onu zaten not aldı, eğer gelmezse bir müdahale edin, onu da hatırlatın bana, ben söyleyeyim.

Murat Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Teftiş eksikliğinin sebepleri arasında bir ödenek eksikliği var mı, yok mu ?

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Sevgili Başkanım, ben küçük bir bilgi vereyim: Şimdi, kayak otelleri normal tatil otellerinden farklıdır. Kayak ayakkabısıyla insanlar koridorda, odalarında gezdiği için halı olması efdal olmalıdır.

Bir de "Otelin cephesi ahşap." diye çok suçlama yapıldı. Şimdi, eğri oturup doğru konuşmak lazımsa, dünyada -İtalya'sından, Avusturya'sından Fransa'sına, İsviçre'sine varıncaya kadar- cephesi ahşap olmayan kayak oteli neredeyse yoktur, hatta içi de ahşaptır Avrupa'daki çoğunun. Yani, taş veya ahşap kullanılması bazen zorunluluktur, bazen de kalite göstergesidir. Onun için, bu noktalarda küçük bir bilgi notu sunmak istedim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Tabii, ben Murat Bey'i yıllardır, o turizm işiyle uğraştığı günlerden tanıyorum, 2012'lerden. Kayseri'yle, dağla alakalı projelerin hepsinin içinde bulunduğu için o, bu işleri bizden daha iyi gözlemlemiştir.

Evet, değerli arkadaşlar, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, diğer sunumumuzu almak için Değerli Genel Müdürümüze söz veriyorum.

Buyurun Değerli Genel Müdürüm.

Bu arada bütün soruları da almış olduk zaten, büyük bir kısmını.

2.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü İbrahim Esenkar'ın, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün teşkilat yapısı ve görevleri, görevleri kapsamında yetkilendirilmiş kişi ve kurumlara ilişkin istatistikler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, iş yeri tehlike sınıflarının belirlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği açısından işverenin kanuni yükümlülüğü ve yönetmeliklerde yer alan bazı düzenlemeler hakkında sunumu

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR -
Ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sunum akışımız altı aşamalı olacak: Genel Müdürlüğümüzün teşkilat yapısı ve görevleri; görevlerimiz kapsamında yetkilendirilmiş kişi ve kurumlara ilişkin istatistikler; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında genel bilgilendirme yapılacak; iş yeri tehlike sınıflarının belirlenmesine dair -az önce mevzuda geçti, inşallah daha detaylı alacağım- bir bilgilendirme; iş sağlığı ve güvenliği açısından kanunlarda işverenin yükümlülüğüyle ilgili biraz detaylandıracağım; nasipse, yönetmeliklerde yer alan bazı düzenlemelerle de sonuca bağlayacağım Başkanım.

Genel Müdürlüğümüzün teşkilat yapısı 3 Genel Müdür Yardımcısı, 1 İSGÜM (İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı) olmak üzere teşkilatlanmış bulunmakta. 7 tane daire başkanlığı, 1 tane döner sermaye işletmemiz, 6 tane de bölge laboratuvar müdürlüğümüz var. Toplamda 555 personel sayımız var; 183'ü çalışma uzmanı olmak üzere kaliteli ve etkin bir personel yapımız var denebilir.

Görevlerimiz, temelde, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 90'ıncı maddesinde sayılmaktadır. Özetleyecek olursak: Tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamakta; iş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlamakta; kişisel koruyucu donanımların piyasa gözetimini ve denetimini yapmakta; iş sağlığı ve güvenliği alanında faaliyet gösteren kişiler ve kurumların yetkilendirme, belgelendirme ve denetim süreçlerini yürütmekte; iş sağlığı ve güvenliği alanında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği ve koordinasyonu sağlamakta; standart çalışmaları yapmakta, normlar hazırlamakta ve geliştirmekte; son olarak, Genel Müdürlük, ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi, eğitim, danışmanlık, uzmanlık hizmetlerini yapmak ve yapacak kurum ve kuruluşları yetkilendirmekte, kontrol ve denetimlerini sağlamaktadır.

Az önce görev tanımımızda bahsettiğimiz yetkilendirmeye ilgili birkaç alandan burada biraz ayrıntılı bahsetmek istiyorum.

Şimdi, öncelikle, yetkilendirilmiş kurumlarla anlatmak istediğimiz bizim şudur: "Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri" dediğimiz, iş yerlerinin iş sağlığı ve güvenliği alanında hizmet aldığı, yetkilendirilmiş birimlerdir; toplam sayısı 2.511 tanedir. "ÇASMER" dediğimiz toplum sağlık merkezleri olup, Sağlık Bakanlığı, bizden yetki isteyen yani ortak sağlık güvenlik birimi gibi faaliyet göstermek isteyen... Toplam sayımız da 44. "Eğitim kurumu" dediğimiz, öncelikle ve özellikle iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimlerinin sertifikalarını almadan önce eğitimlerini düzenleyen, oralarından belli bir periyottan sonra da sınava giriş hakkı kazanılan yerler; bunların sayısı da 54. "İş hijyeni laboratuvarı" dediğimiz, iş yerlerinde maruziyet ölçümleri yapan, özellikle bizim yetkilendirdiğimiz -malumunuz, iş yerlerinde yüksek oranda toz, kimyasal gibi maruziyetler olduğu için meslek hastalıklarına karşı

iş hijyeni laboratuvarlarımız da yetkilendirilmiş- laboratuvarlarımız; 127 tane. Akredite iş ekipmanı muayene kuruluşumuz ise 176 adet. Kişi bazında da genel olarak İSG profesyoneli diyebileceğimiz A sınıfı iş güvenliği uzmanı sayımız 30.364, B sınıfı iş güvenliği uzmanımız 26.539, C sınıfı iş güvenliği uzmanımız 90.297, iş yeri hekimi sayımız 51.980, diğer sağlık personeli sayımız 24.442, eğitici sayımız -eğitim kurumlarında eğitim veren kişilerden bahsediyoruz- 5.663, iş ekipmanı periyodik kontrol yetkilisi dediğimiz -az önce sayın vekilimizin de bahsettiği EKİPNET'te kayıtlı, K belgeli- 16.513 kişidir.

İş yerlerinin genel hizmet yürütüm tarzına baktığımız zaman, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili yüzde 94'ü ortak sağlık güvenlik birimleri veya ÇASMER'ler üzerinden hizmet alıyor; sadece yüzde 7'si kendi bünyesinde çalışanlardan görevlendirme yapmayı tercih etmekte.

Biz genel olarak -sizlerin de malumu- en son bu sene itibarıyla yürürlüğe giren, daha doğrusu ertelenmesi sonlanan, on iki yıldır ertelemeye ilgili belli bir olgunluğun oluşması vesilesiyle işte, yeterli iş güvenliği uzmanı, yeterli iş yeri hekimi oluşsun diye beklenen süreçte geline son noktayı da aynı zamanda bir karşılaştırma yaparak bilgilerinize arz etmek istedim. Bizim mevzuatımıza göre az tehlikeli sektörde yer alan çalışan sayımız 9.160.781; bunlar için gerekli -tam kapasiteyle çalışıldığında, tam kapasiteyle görevlendirildiğinde daha doğrusu- C belgeli, C sınıfı iş güvenliği uzmanı ihtiyacı 10.439'dur, iş yeri hekimi sayımız da 5.219; sadece ihtiyaçtan bahsediyorum. Tehlikeli sınıfta 5.437.015 çalışanımız var; bunlar için B sınıfı iş güvenliği uzmanı ihtiyacımız 12.392, iş yeri hekimi ihtiyacı da 6.196. Çok tehlikeli sektörde çalışan, sınıfta çalışan iş yerlerinde 3.447.569 çalışan var; A sınıfı iş güvenliği uzmanı sayısı ihtiyacı burada 15.715, iş yeri hekimi sayımız da 5.893. Sağ taraftaki de mevcut durumumuz yani günün sonunda, yıl sonu itibarıyla veya an itibarıyla geline noktada, A sınıfı iş güvenliği uzmanımız -ki burada şu detayı da vermek istiyorum; burada 65 yaş üstü hariç ve kamuda çalışanlar hariç olmak üzere, bu sayıları veriyorum ki özel sektörde yeterlilik var mıdır, yok mudur daha iyi anlaşılın diye- 24.306 A sınıfı iş güvenliği uzmanımız mevcut -yani 65 yaşından küçük ve kamu dışında olan- 22.501 B sınıfı iş güvenliği uzmanımız mevcut, 67.984 de C sınıfı iş güvenliği uzmanımız; iş yeri hekimimiz de 19.657. Dolayısıyla rakamlara baktığımız zaman artık yeterli kapasiteye ulaştığını öngörüyoruz, düşünüyoruz.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'yla ilgili birkaç bilgi verecek olursak; 89/391/EEC sayılı Avrupa Birliği Çerçeve Direktifi ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 155 ve 161 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmelerine uyumlu olarak hazırlanmış ve tüm çalışanları kapsayan bu kanun -malum az önce de bahsedildi- 2012 yılında yürürlüğe girmiştir ve bunun akabinde de yine, bizim Bakanlığımızın uhdesinde, Genel Müdürlüğümüzün uhdesinde yürütülen çalışmalar neticesinde 36 adet yönetmelik ve 12 adet tebliğ de yayımlanmıştır. Bu kanunumuz kapsamında da -istisnalar dışında- kanun, kamu ve özel sektör ayrımı gözetmeksizin tüm iş yerlerini kapsar. Kanun, işveren tarafından önleyici yaklaşım temel alınması ile iş yerindeki tüm iş sağlığı ve güvenliği süreçlerinin risk bazlı yönetimini hedeflemektedir yani kısaca şöyle diyebiliriz: Kanunun ana felsefesi risk esaslı olaylara yaklaşımdır.

Kanun, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlama yükümlülüğünü işverene vermiştir açık bir şekilde, kanunun birçok yerinde bu açıkça da yazar. Bununla birlikte, az önce yine yapı denetim firmalarında olduğu gibi, iş güvenliği uzmanlarının bir havuza alınması, denetlediği kişilerden ücret alması hâlinde nasıl denetimini etkin yapabileceğine dair bir söylem ve soru da oldu, bunu da yanıtlamış olmak istiyorum burada. "İş güvenliği uzmanları işverene rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere, iş yerinin tehlike sınıfına göre iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi zorunlu kılınmıştır." ifadesinden hareketle bu iş güvenliği uzmanlarımız ve iş yeri hekimlerimiz yani İSG profesyonelleri bir denetim elemanı değildir. Özellikle bir daha altını çizmek istiyorum: İş yerlerini denetlemekle mükellefiyeti yoktur. Mükellefiyeti danışmanlık yapmaktır ve işverene karşı sorumludur. Bunun bir iki tane istisnası var, onu da kanunun 8'inci maddesiydi sanırım yanlış hatırlamıyorsam yani acil patlama durumunda vesaire durumunda işverene bir iki tane şeyi düzeltmesi için süre verir. Yapmazsa Bakanlığa sadece bildirim yükümlülüğü var. Bunun altını tekrar çizmek istedim çünkü yanlış bir algılama var yani iş güvenliği uzmanı varsa denetlenir, yoksa denetlenmez gibi bir algı var. İş güvenliği uzmanı tamamen işverene danışmanlık yapıp tavsiyede bulunmak üzere görevlendirilen arkadaşlar.

Tehlike sınıfıyla ilgili de düzeltme yapmak istiyorum. "Çok tehlikeli sınıfta." denildi. Bu iş yeri çok tehlikeli sınıfta değil, az tehlikeli sınıfta çünkü oteller iş yeri tehlike sınıflarının devamında da var, bizim İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği'nin 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında "Bakanlığa itirazlarda da bulunabilir veya senede bir toplanılarak komisyon üyelerince yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma, ortam ve şartları ile diğer hususlar dikkate alınarak iş yeri için belirlenen tehlike grubunu ifade eder." şeklindeki açıklamasıyla burada değerlendirmeler yapılır. Komisyonca kararla Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girer. Burada, bu otelimizde, daha doğrusu, otellerin hepsi böyle, öyle söyleyeyim çünkü, NACE koduyla belirlenir bunlar, az tehlikeli sınıfta yer almaktadır, çok tehlikeli değil.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Şöyle kayak oteli, dağ oteli, DNG testi bulundurması gibi gibi şeylerle tehlikeli sınıfta, yönetmelikte yok mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Tebliğde az tehlikelide.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Bu maddeyi çıkaralım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben arkadaşları bölmek istemiyorum ama...

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Bahsettiği konuyla alakalı olduğu için girme ihtiyacı hissettim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Sayın Başkanım, peki, bu iş yerinin, otelin iş güvenlik danışmanı var. Otelin iş sağlığı ve güvenliğiyle alakalı danışmanı yok mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Yok, yok Vekilim.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Uzmanı yok da, danışmanlık da mı almamış?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Almamış.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Bu nasıl sizden kaçabiliyor ya. Bakkalların artık tepelerine çöküyoruz, sizden nasıl kaçabiliyor böyle koskoca bir otelin şeyi. Yani bunun size yansıması çok kolay değil mi? Artık bütün iş yeri hekimleri... Yani bizim iş yerlerimizde öyle, gelip kendi koduyla giriyor, Bakanlık onay veriyor, iş sağlığı güvenliği uzmanına Bakanlık onay veriyor. Yani, bir tarafta koskoca, herhâlde Bolu'nun en büyük işletmelerinden bir tanesidir burası. Bir tarafta da şimdi bakkallar falan kendilerine iş güvenliği uzmanlığı eğitimi almaya başladılar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Bey, cevabını versin sonra.

Buyurun, devam edin siz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - İş yeri tehlike sınıfının belirlenmesinde bahsi geçen komisyonumuzda...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Çok kıymetli...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Alsın notunu, insicam bozuluyor onun için dedim, bir bitirelim.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Ama çok kıymetli...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Cevabını verin arkadaşlar çok kıymetliyse...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Hangisine cevap vereceğiz Sayın Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Bey'in sorusuna...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - İş güvenliği uzmanı görevlendirmesi ilgili yerde yok.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Nasıl göremediniz Bakanlık olarak.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Bakanlık olarak tespit edemediniz mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Şöyle Sayın Vekilim; tespitle ilgili değil bu mesele, 2012'den bu yana dediğim gibi yaklaşık 2,5 milyon iş yeri var. Bunun belli politikalar sonucunda denetim faaliyetleri ve işverenlerin hazır hâle gelmesi gibi süreçleri var. Bugün İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü olarak benim söyleyebileceğim sadece şu: İş güvenliği uzmanının yeterli bir seviyede olup olmadığını biz... Belli bir olgunluğa ulaştık zaten sizlerin de malumu kanunda Mecliste yıllarca ertelenen madde vardı. Bu sene o ertelenmedi. Bundan sonraki süreçte de etkin bir şekilde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yaygınlaştırılması ve iş güvenliği uzmanının yaygın bir şekilde herkes tarafından hizmetini alabilmesi için çalışmaları da başlattık. Biz biliyoruz ki sizler bizden de iyi biliyorsunuz; bugün konutundan arsasına, araç muayenesinden sigortasına, diğer durumlara kadar maalesef, böyle boşluklarımız var. Doğru mudur? Vardır. Biz de biliyoruz böyle bir boşluk olduğunu, görebiliyoruz ancak bunun tamamlanması için de gerekli çalışmaları da yürütmeye devam ediyoruz ve bizim önceliğimiz, Teftiş Başkanımız da bahsetti, çok riskli alanlar. Yani çok riskli alanlarda iş kazalarının yüksek olduğu yerler, sektörler ve işletmeler...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sunuyu bitirelim arkadaşlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Komisyon da kamu tarafında Genel Müdür Komisyon Başkanlığını yapmakta, Sağlık Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü ve Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı olarak üyeleri var. İşçi ve işveren tarafında Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türk Tabipleri Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu üyelerinden oluşmakta.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca işverenin yükümlülüğünü tekrar söylemek istiyorum. 4'üncü maddede "İşverenler, iş yerinde her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hâle getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmakla yükümlü kılınmıştır." Bununla birlikte, işverenler, iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını sürekli bir şekilde izlemekle, denetlemekle ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamakla da sorumludur. Yine, bunun bir benzeri Türk Borçlar Kanunu'nda da mevcut, 417'nci maddesinde "İşveren, iş yerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdür." diye bahsetmekte.

6331 sayılı Kanun kapsamında yangın ve acil durum planlamasına dair hükümlerden bahsetmek istiyorum. Kanunda, tüm iş yerleri için özellikle yangın ve benzeri risklerin önlenmesi amacıyla risk değerlendirmesi, acil durum planı hazırlanmasına dair yükümlülükler bulunmaktadır. Ayrıca, kanunun 6'ncı maddesi uyarınca iş yerlerinin tehlike sınıfına göre İSG profesyoneli görevlendirme yükümlülüğü mevcuttur. Kanunun 11'inci maddesinde, acil durum planları, yangınla mücadele ve ilk yardım hükümleri belirlenmiş olup işverenin çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek acil durumları önceden değerlendirerek çalışanları ve çalışma çevresini etkilemesi mümkün ve muhtemel acil durumları belirleyeceğine ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alacağına dair hükümler bulunmaktadır. Yine işveren, acil durumlarla mücadele için iş yerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeleri, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile iş yerinde bulunan diğer kişileri de dikkate alarak önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve konularda eğitilmiş yeterli sayıda kişiyi görevlendirir; araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar. Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında iş yeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar. Yükümlülükleri de kanunla düzenlenmiştir. İşyerlerindeki Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik madde 5 "İşçilerin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir." der ve bir; acil durum planı hazırlanmalı, tatbikat yılda bir mutlaka yapılmalı, acil durumda görev alacak ekipler de en az dört kişi olmak üzere görevlendirilmelidir. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik kapsamında da yılda bir kez söndürme ve tahliye tatbikatı yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır. İşyerlerindeki Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'te acil durum ekipleri ve görevlerinden bahseder, anlatır. Burada, işveren, söndürme ekibi, kurtarma ekibi, koruma ekibi ve ilk yardım

ekibi olmak üzere ekipleri oluşturur birer kişiden. Tabii, tehlike sınıfına göre çok tehlikeli sınıfta her 30 çalışana kadar 1; tehlikeli sınıfta her 40 çalışana kadar 1; az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde de her 50 çalışana kadar 1 destek elemanı ve 1 görevli kişi olmak üzere artırır. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'te de yine bununla ilgili şöyle bir paralel bir düzenleme bulunmaktadır. Yapı yüksekliği 30,50 metreden fazla olan konut binaları ile içinde 50 kişiden fazla insan bulunan konut dışı her türlü yapıda, binada, tesiste, işletmede ve içinde 200'den fazla kişinin barındığı sitelerde aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur; söndürme ekibi, kurtarma ekibi, koruma, ilk yardım. Benzer nitelikteki iki yönetmelikte de aynı düzenlemeler bulunmaktadır.

Yine, 2021 yılındaki bir düzenlemeden bahsetmek istiyorum. Acil Durumlar Hakkında Yönetmelikte -az önce bahse konuda geçti- sadece çalışanları değil, çalışanların dışında gelen ziyaretçileri ve müşterileri de içine alacak şekilde daha detaylandırmak için 2013 yılında yapılan ilk düzenlemede "Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile müşteri ve ziyaretçi gibi iş yerinde bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir." hükmü var iken 2021'de genişletilerek...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, biraz hızlandıralım Değerli Genel Müdürüm. Biraz fazla mevzuat olunca sabah akşam bununla uğraşan insanlar olarak bizi de zorladı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Şöyle direkt geçeyim o zaman burayı çünkü biraz daha genişletildi.

Toplantı, seminer, konferans, eğitim gibi muhtemel gelebilecek tüm kişileri kapsayacak şekilde bir tedbir alınması gerektiğinden bahsedildi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği'miz mevcut. Bundan da çok kısaca bahsedip geçeyim o zaman, tek tek okumayayım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bizim buradaki uzman arkadaşımız da diyor ki: "Ayrıntılı olması bizim işimize geliyor." Sonra rapor yazarken buradan faydalaniyoruz. Onun için, arkadaşlardan bu sunumları bize getirirken "Biraz ayrıntılı hazırlayın." diye özellikle istiyoruz diyor.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkanım, bizim arkadaşlarımız da...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, herkes kendi penceresinden haklı oluyor öyle olunca.

Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ESENKAR - Yine, yönetmelikte ilgili yerlerde açık bir şekilde yazar Sayın Başkanım. 8'inci maddeden bahsedeyim sadece. "Çalışma ortamındaki kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunmak, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler" diyerek aslında olması muhtemel... Şunu da söyleyeyim en son: Bunun tehlike sınıfıyla da bir ilgisi yok aslında "risk değerlendirmesi" dediğimiz olay ve acil durum planı yani "Çok tehlikelide yapılır veya çok tehlikelide şöyle yapılır, az tehlikelide az yapılır." gibi bir anlatımı yok aslında bunun. O tehlike sınıfı başka şeyleri anlatmak içindir ama risk değerlendirmesini işverenin mevcut, işte, ağaç kaplama, halılar, kalan/giden sayı, yangın çıkma ihtimali gibi tüm etkenleri hesaplayarak zaten yapması gerekiyor idi.

İş Ekipmanların Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği geçmek istiyorum. Burada, yine K belgelilerden bahsedilmişti. Yönetmeliğimizin 7'nci maddesinde düzenlenir bu. "İş ekipmanları" dediğimiz yani iş yerinde kullanılan tüm ekipmanların periyodik muayene kontrolleriyle ilgili bir düzenlemedir bu da. Bu da iki türlü: Bir, K belgeliler yapar; bir de akredite muayene kuruluşları tarafından yapılan özel nitelikli iş ekipmanları bulunmaktadır yönetmelik kapsamında.

Şimdi, hızlıca geçiyorum. Burada, İş Yeri, Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik de yangın söndürme sistemlerinin nasıl olması gerektiğine dair bütün detayları anlatır. Sonunda da bağımsız kaçışların, çıkış merdivenlerinin, yangınla ilgili bütün özel düzenlemelerin Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik'e uygun olmasıyla ilgili atıf yaparak tamamlar.

Son olarak çalışanların eğitimiyle ilgili şunu söyleyip tamamlamak istiyorum Başkanım, müsaadenizle: İşverenler, çalışanları, yönetmelikle belirlenen asgari konuları içerecek şekilde temel eğitimlerini çalışan işe başladıktan sonra en kısa sürede verilmesini sağlar. Az tehlikeli sınıfta en az sekiz saat olarak verilir. Üç yılda bir tekrarlanır. İş yerinde yangın tehlikesiyle yangından korunmaya dair hususlar da yukarıda ifade edilen asgari konular arasında da mutlaka bulunur ve çalışanların eğitim müfredatında bu da bulunmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben izin istemiş olayım. Muhalefet yine yoklama istemiş arkadaşlar, iktidar vekilleri olarak yoklamaya gidiyoruz, maalesef.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Gelin ama geri.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Geleceğiz, geleceğiz aman söyleyin de bir beş dakika daha sonra istemesinler yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, bir dakika. Siz de alıştırınız, geçen hafta muhalefet yaptı diye bugün de iktidar grubunun toplantıyı terk etmesi uygun mu yani?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kabul edilemez bir şey.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Mazeretimiz geçerli.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu iktidardan ve muhalefetten çektiğimiz nedir?

Değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum sununuz için.

Rıdvan Bey, söz mü istiyorsunuz?

RİDVAN UZ (Çanakkale) -

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bitirdi tamam.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - On dakikalık yasal süremizi kullanmak istiyoruz efendim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kullanın artık problem yok. Arkadaşlar zaten soruların büyük bir kısmını sordular. Buyurun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Şimdi, bu otelde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmadığı açıkça belirtilmiş. İşverene bu eksiklikleri gidermediği için herhangi bir cezai yaptırım uyguladınız mı? Otelin iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi bulundurmamış olduğu belirtilmiş. Bunun neden denetimlerle ortaya çıkmadığı bizim için önemli bir sualdir.

Risk değerlendirmesinde otelin yangın yükü açısından risk taşıdığı belirtilmiş ancak risklerin önceden fark edilmediğine dair bir açıklama yapılmamış bu sunumunuzda. İş yerinde yangın tatbikatının, acil durum planlarının güncellenmediği belirtilmiş ancak yıllardır bu eksikliklerin göz ardı edildiğine dair bilgi de verilmemiştir. Dört yıldır otel hiç denetlenmemiş. Yangın riskine dair Bakanlık tarafından işverene herhangi bir uyarı yapıp yapılmadığı da yine sizin bu açıklamanızda yok. Acil durum planının yetersizliğinde de 19/4/2020 tarihli olduğu ve güncellenmediği belirtilmiş yani takriben dört yıldır bu otelin hiçbir şekilde, hiçbir kurum tarafından denetlenmediği anlaşılmaktadır. Diğer oteller ya da beton santralleri yılda üç kez denetlenirken bu otelin ne gibi bir ayrıcalığı vardır ki dört yıldır bu otel hiç denetlenmemiş.

Sunumda yangın sonrası 2 iş müfettişi görevlendirildiği belirtilmiştir. Soruşturmanın kapsamı, müfettişlerin sorumlulukları ve ilerleme durumu hakkında somut veriler paylaşmadınız.

Mağdurların hakları konusunda da yangından etkilenen çalışanlara yönelik tazminat, iş görmezlik maaşı, ölüm aylığı gibi sosyal güvenlik destekleriyle ilgili herhangi bir bilgiyi de henüz o raporda, bize sunduğunuz sunumda paylaşmadınız. Sigortasız çalışanlarının durumu hakkında bilgi vermediniz, işverenin bu konuda ihmali olup olmadığını açıklamadınız.

Sunumda gelecekte benzer olayların yaşanmaması için alınacak yeni önlemler hakkında somut hiçbir öneride bulunmadınız. Bakanlığın turizm sektörü gibi riskli alanlarda denetim sürecinin nasıl iyileştirileceğine dair bir yol haritası çizmediniz. Kartalkaya'da otelin yerel yönetimden yangın güvenliği belgesi alıp almadığı konusunda Bakanlığın bir araştırma yapp yapmadığı; bunu da söylemediniz.

Yangın günü acil mücadele süreci konusunda Bakanlık ile itfaiye, AFAD ve diğer acil yardım ekipleri arasındaki iş birliğine dair herhangi bir değerlendirmeyi de yapmadınız. Yangında müdahalede yaşanan gecikmelerden ya da ekiplerin koordinasyonundaki eksikliklerden de bize bir malumat vermediniz.

İşverenin mevzuata uymasını sağlamak için Bakanlığın denetim mekanizmalarını neden burada etkin çalıştırmadığına dair bir sunumda bulunmadınız. Otel ve konaklama sektöründe iş sağlığı güvenliği denetimlerini sıklaştıracak yeni bir düzenleme planlıyor musunuz? Binaların yangın güvenliğiyle ilgili hükümleri daha sıkı denetlemek için bakanlıklar arasında yeni bir koordinasyon planlayacak mısınız? İş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının denetim yetkisinin artırılması düşünülüyor mu? Caydırıcı idari para cezası artırılması, otel ruhsatlarının iş güvenliği şartlarına bağlanması gibi önerileriniz yok mudur?

Bakanlığınız Grand Kartal Otel'de en son -bir daha soralım- ne zaman denetim yaptı? Yaptıysa bununla ilgili yangın güvenliği ve acil durum planlarıyla ilgili ne gibi eksikler tespit edildi? Eğer edilmediyse bu kadar bariz ihlallerin gözden kaçmasını nasıl açıklayacaksınız? Mevzuata aykırı 15 farklı eksiklik olduğunu belirttiniz. Bu, sizin denetim mekanizmanızın tamamen işlemediğini de göstermez mi? İş sağlığı güvenliği denetimleriniz neye göre yapılıyor, risk analizine dayalı mı yoksa rastgele mi? Eğer risk analizi yapılıyorsa bu otelin, büyük, yüksek kapasiteli yanıcı malzemeler içeren binanın neden öncelikli denetim kapsamına alınmadığını açıklar mısınız? İş müfettişleriniz kaç yılda bir turizm sektöründe otelleri denetlemekte? Turizm sezonunda yoğun faaliyet gösteren yüksek katlı ve yanıcı malzeme içeren otelleri yüksek risk grubuna almayı düşünmez misiniz? Bu durumda, Bakanlığınızın bu otelde hiç denetim yapmamış olması bir ihmal değil midir? Bakanlığınız yangın güvenliği konusunda riskli işlere önce proaktif denetim yapmıyorsa, iş kazaları ve büyük yangınların önüne nasıl geçmeyi planlıyor?

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, işverenlere, çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitime yükümlülüğü getiriyor. Ancak otelde çalışanların büyük bir kısmının yangın söndürme eğitimi almadığı da görüldüğüne göre, Bakanlığınızın denetim eksikliği bu değil midir? Bakanlığınızın işverenlere yönelik yangın tatbikatlarını zorunlu hâle getiren bir denetim mekanizması var mı? Bundan sonra otellerde çalışanların yangın güvenliği eğitimleri zorunlu kılınacak mı? Bu otelde kanunen zorunlu iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi neden yoktu? Bakanlığınız bunun nasıl tespit edemedi? Eğer varsa bu Grand Otel'de neden uygulanmadı? Çalışma Bakanlığı olarak İSG-KATİP sistemi üzerinden iş güvenliği uzmanı bulunmayan işletmeleri takip edebiliyorsunuz. Peki, neden Grand Otel gibi tesiste uzman bulundurulmamasını fark edemediniz? Turizm sektöründeki otellerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda düzenli denetlenmesi gerektiğini düşünmüyor musunuz? Eğer düşünüyorsanız Grant Otel'de denetlenme neden yapılmadı? Otelin acil durum planı neden denetlenmedi? İş müfettişleri tarafından tespit edilen eksiklikler varsa buna dair bir ceza kesildi mi? Eğer kesilmediyse Bakanlık olarak bu tür ihmalleri neden takip etmiyoruz? Grand Otel yangınından sonra tüm turizm tesislerini yangın güvenliği açısından yeniden denetlemeyi planlıyor musunuz? Bakanlık olarak iş sağlığı güvenliği ihlallerine daha sert yaptırımlar uygulamayı planlıyor musunuz? Bu olaydan sonra Bakanınız veya Bakanlığın herhangi bir üst düzey yöneticisi bu şartları yerine getirmeyi ve denetimi yerinde yapmadığı açısından bakıldığında istifa etmeyi düşünüyorlar mı? Bunları sormak isterim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bunları verecek misin?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Verdim.

Bir soru da geçen haftayla ilgili, bir bilirkişi raporuyla ilgili, bunun doğruluğunu ve neden geri çekildiğini Adalet Bakanlığınızdan bir hâkim beye sormuştuk; bunun cevabını alabilir miyiz?

Teşekkürler.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ederiz.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sizin söz isteğiniz var mıydı? Ben görmedim. Çok özür diliyorum, bir hanımefendiyi, değerli vekilimizi görmemek benim ayıbım, onu benim üzerime yıkın lütfen. Kusura bakmayın, hemen veriyorum size sözü.

Buyurun efendim.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Estağfurullah, çok kısa bir katkı yapmak istiyorum, daha doğrusu bir soru soracağım.

Şimdi, benim anladığım, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda -burada da yazılmış zaten sunumda- bütün sorumluluk ve yükümlülük işverene aktarılmış ama bu arada İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda denetleme yükümlülüğü var. Şimdi, o zaman şunu anlamak istiyorum: Bütün sorumluluk, yükümlülük işverende ama denetlemek İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğümüzde. Denetlemedik mi, denetlemeyecek miyiz? Eğer denetlemeyeceksek o zaman bu Genel Müdürlük neden var? Belki de kanunda bir açık var yani bunu anlamak istiyorum. Personel mi yetersiz? Ya da size orada iş güvenliği uzmanının çalıştırılmadığı bilgisi gelmiyor mu? Neden buna engel olamıyoruz? Bir yerde bir eksiklik var, bu eksikliği kapatalım ki o zaman hem sizin Genel Müdürlüğünüz varlığını gerçekleştirensin hem de bizim insanlarımız yanmasın. Burada eksik olan her şeyi tamamlamak adına konuşuyorum. Hepinizi kişisel olarak, bireysel olarak tenzih ederim ama bir yerde bir yanlışlık var. Bütün her şeyden sorumlu işverense, siz de denetlemekten sorumlusunuz. Eğer denetleyemiyorsanız, o zaman kanuna ya da kararnameye bir başka ek koymak zorundayız; hep birlikte bunu çözelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum değerli milletvekilim.

Cavit Arı Bey, siz de söz istiyorsunuz herhâlde?

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, ben bir genel değerlendirme yapacağım sorulardan önce.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olur, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, öncelikle ben de herkesi selamlıyorum.

Şimdi, burada Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının raporunu hep birlikte dinledik, inceledik ve değerlendiriyoruz. Güzel tespitler yapılmış aslında ve buradaki bu yangın süreciyle ilgili tespitleri dinlediğimizde, aslında sonuçtan yola çıkılmış yani orada yangın meydana gelmiş ve yangın sonrasında şu an orada neler yapılmadığını anlatan raporu biz burada dinledik. Şimdi, buradan yola çıkarak şunu da söyle de biliriz esasen. İşin ilk başlangıcında şunu söylemiştik, önce oraya geçeyim, demiştik ki: Yani, burada, bu kötü olaydan belki de bir ders çıkarılacak, bundan sonra benzeri olayların yaşanmasının önüne geçmeye belki de bir imkân doğacak yani önleyici bir tarafı olacak. Bu sürecin en iyi, belki de tek faydası olacak demiştik önceki toplantılarımızda. Şimdi, teftiş faaliyetleriyle ilgili değerlendirmeleri okuduğumuzda, burada çok önemli tespitlerin bu otelde olmadığını gördük. Aslında, gönül isterdi ki, bu tespitlerin yangından önce yapılması ve ilgili birimlerin de yine Bakanlığınız tarafından uyarılması gerekirdi. Yani, yangın olduktan sonra değil de yangından önce bunların yapılması gerekirdi çünkü burada gerçekten zorunlu noktalar var. Şimdi, bu zorunlu noktalar ilgili denetimlerle ilgili müfettişler aracılığıyla burada yapılmış olsaydı bu denetimler, belki de basit önlemlerle o facia önlenmiş olacaktı. Burada yapılan her iki sunumdan da benim çıkardığım sonuç aslında bu. Bu yapılan tespitler, evet, çok önemli tespitler var. İşte, 1'inci maddeden başlayarak iş yerinde yağmurlama sisteminin tesis edilmediğinden, yangın kaçış noktalarının uygun olmadığı, işte kapılarının yangına dayanıklı, duman sızdırmaz özelliklerde olduğundan tutun, yine burada çalışanların yeterli eğitilmediği, gerekli tatbikatların yapılmadığı, otelin dış cephesinin uygun olmadığı gibi birçok konunun maalesef ki olay meydana geldikten sonra biz tespitini yapmışız yani Bakanlık olarak siz olay meydana geldikten sonra yapmışınız. İşte, bunlar önceden yapılmış olsaydı, aslında bu felaket belki de başımıza gelmeyecek, bu kadar büyük boyutlu bu iş yaşanmamış olacaktı. Ben, buradan yola çıkarak, bu tespitlerin esasen daha önce yapılma sorumluluğunun yine Bakanlığınızda olduğunu düşünerek söylüyorum; bu konularla ilgili, öncesinde ilgili otele ve hatta gerek oradaki diğer oteller ve gerekse benzer durumda olan diğer oteller için söylüyorum -ülkemizde çok sayıda otel var, bir anlamda turizm ülkesiyiz- diğer otellerin de başlarına bir iş gelmeden bu denetimlerin yapılıp uyarıların yapılması konusunda sizlere görev düştüğünü hatırlatmak istiyorum.

Şimdilik sözlerimi bu şekilde tamamliyorum Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ederiz.

RESUL KURT (Adıyaman) - Başkanım, ben de sadece kısa bir soru soracağım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Peki, kısa olsun lütfen.

Buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, ben Adıyaman milletvekiliyim, depremde yıkılan binalarla ilgili, proje müellifleri, mimarlarla veya o şantiye şefleri, neyse, oradaki sorumlular hakkında gerekli incelemeler yapıldı; bir sorumlulukları, kusurları var mı diye bu konuyla ilgili inceleme yapıldı. Bu elim olayın yaşandığı, yangının meydana gelen otelin mimar, mühendis, proje müellifleriyle ilgili de bir tespit yapıldı mı? Bunların yaptıkları projelerde bir kusur var mı? Yapılan bir tespitiniz var mı veya bu konuyla ilgili bir çalışma yapılıyor mu? En azından, burada Adalet Bakanlığı temsilcileri var, diğer bakanlıklardan temsilciler var, olayın bu yönüne de bakıldı mı? Yani projede ben gördüm, o yangın merdivenini çizen mimar eminim ki çok yanlış bir çizim yapmıştır yani çok uygun olmayan bir proje çizmiştir veya başka yerlerde de, biz yukarı katlara çıkamadık ama katlarda da belki aynı şekilde uygunsuzluklar vardır. Proje mimarlarıyla ilgili, müellifleriyle ilgili, o projeyi çizen, uygulayanlarla ilgili de bir tespitiniz var mı? Bakanlığa soruyorum, aynı şekilde Adalet Bakanlığına da iletmış olayım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O merdivenleri çizenlerin mimar ve mühendis olduğunu düşünmüyorum.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Bence onlar yangın merdiveni değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani bir mimar, bir mühendis öyle bir merdiven nasıl çizer anlamıyorum yani mesleğine ihanet eder diye düşünüyorum.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Orası yangın merdiveni değil, normal merdiven zaten.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, normal merdiven de olamaz değerli milletvekilim yani normalde çıkılmaz. Çocukken hatırlıyorum, minarelere falan böyle zor çıkılır falan, ona benzer merdivendi.

RESUL KURT (Adıyaman) - Göremedik hiçbir şey yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet. Allah muhafaza yani mühendislik mesleğine ihanetten öte başka bir şey değil.

Değerli Bakanım, buyurun lütfen.

3.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Lutfihak Alpkan'ın, Kartalkaya'da meydana gelen yangın faciası ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının konuyla ilgili görev, yetki ve sorumlulukları hakkında sunumu

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Yapılan değerlendirmeler, sorulan sorular hakikaten konuyu açıklığa kavuşturmaya yönelik oldu. Biz, her iki sunumda da aslında kendi hem mevzuatımızı hem teşkilat yapımızı hem de bu konu özelindeki tespitlerimizi paylaşmaya çalıştık. Bu bağlamda, özellikle sektörün tehlike sınıfıyla ilgili birçok soru geldi ve teftişle ilgili sorular geldi. Bu bağlamda, genel olarak iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekiminin, işverenin, bizim müfettişlerimizin ve uzmanlarımızın bir görev dağılımı var yani hepsinin farklı bir görev, yetki ve sorumluluğu var. Genel olarak biz, burada tabii ki kendi alanımızda, çalışma hayatıyla ilgili bütün iş sağlığı güvenliğiyle ilgili denetimleri yapmakla sorumlu olan kurumuz ama bunun yanı sıra periyodik kontroller, iş yeri açma ruhsatı, iş ekipmanlarının bazılarının periyodik kontrolleri ve buna benzer çok teknik konular da ayrıca mevcut. Bir de genel olarak bütün iş yerlerinde iş güvenliği uzmanlarının vereceği danışmanlık ve rehberlik görevleri var yani bunun o firmada olmasının çok ciddi bir önleyici katkısı var. İş yerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi istihdam edilip edilmediğini firmalar bize beyan ediyorlar. Özellikle, daha kurumsal ve büyük olan firmalarda çok sayıda iş güvenliği uzmanı da bulunuyor ve gerekli tedbirleri almak için risk planlaması, acil durum planı vesaire gibi birçok konuda danışmanlık hizmeti veriyorlar. Ayrıca, firmaların önemli bir kısmı da zaten OSGB'lerden bunun hizmetini yani kendi maaş ödediği İGU'dan değil de direkt başka 3'üncü bir taraftan da bu hizmeti alabiliyorlar fakat özellikle hem çok tehlikeli sınıfta hem tehlikeli sınıfta hem de az tehlikeli sınıfta bu hizmeti almayan firmalar da var ve bunları da tabii takip ediyoruz. Yani "İSG Katip" üzerinden ve "EKİPNET" üzerinden de özellikle bu periyodik bakımlarının yapılmasıyla ilgili hem "K belgesi" uzmanların hem de akredite kuruluşlarının takibini yapıyoruz. Burada, bu hizmetin alınmaması tabii ki bir eksiklik ve bunun bir cezası var fakat tabii ki cezayı merkezden kesmeyip denetim için müfettişlerimizi gönderiyoruz ve müfettişler de diğer eksikliklerin yanı sıra eğer zaten bu işin alfabesi olan ilk başta iş güvenliği uzmanı istihdam etmiyorsa, iş yeri hekimi istihdam etmiyorsa zaten ayrıca ceza kesiliyor.

Yine -tabii Sayın Başkanım da daha detaylı anlatır- denetime gidildiğinde bazı çok teknik konular, bazı iş ekipmanlarıyla ilgili, bazı işte, asansörler, telesiyerler, bazı iş makinaları vesaire gibi konularda ya da yapı denetimini ilgilendiren konularda hatta iş yeri açma belgesi gibi çok temel konularda bizim o konuya yönelik spesifik olarak bir denetim yapmaktan ziyade "Raporda, dosyada bunlar var mı? Yani bu yangınla ilgili veya diğer konularla ilgili raporları almış mı?" diye bakıyoruz ve onunla ilgili de yaptırımlar uygulanıyor. Bu, genel sistemin işleyişi. Bu sektör bağlamında, turizm sektörüyle ilgili ki Genel Müdürüm de açıkladı az tehlikeli sınıfta olan bir sektör, zaten tehlikesiz bir sektör yok yani ya az tehlikeli ya orta ya da çok tehlikeli sınıfta var. Bununla ilgili de tabii ki ilk önceliğimiz az tehlikeli sınıfın denetimi değil ve bu otelin denetimi de yapılmamış yani biz bu otele yönelik...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bir şey sorabilir miyim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yangın hangi statüye giriyor burada?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, NACE kodları üzerinden, sektör ve sektör alt kırımları üzerinden denetim yapılıyor, sektör olarak bakılıyor. Yangın bir olay olarak... Yani yangın tabii ki kazanın türünü ortaya çıkartmış oluyor. Yangın her yerde de olabilir yani her sektörde olabilecek bir konu. Yangın, çok sık da karşılaştığımız bir konu ama yani genel olarak iş kazalı ölümlere baktığımız zaman iş kazalı ölümlerin en önemli 3 faktörü şunlar: Araç yani bu iş ekipmanı olabilir, taşıt aracı olabilir "material agent" deniliyor yani maddi bir araç kullanılarak ve onun çarpması veya devrilmesi sonucunda ortaya çıkan kazalarda en fazla ölüm var. İkinci olarak, yüksekten düşme, sadece yapı sektörü değil hemen hemen her sektörde, maden dâhil yüksekten düşme var. Üçüncüsü, sağlık problemleri ki bunun da en başında kalp krizi geliyor yani sağlıkta yüzde 90'a yakın ölümler, kalp krizi, sonra da çok az miktarda intihar ve diğer şeyler geliyor. Bu söylediğim yani araç kazası, yüksekten düşme ve kalp krizi yaklaşık üçte 2'sine denk geliyor. Diğer yangın veya diğer çökme gibi büyük facialar aslında çok büyük bir problem ama tek tek yani gündelik olarak baktığımızda yıllık yaklaşık 1.600 ile 1.900 arasında değişiyor vefatlar, bunun içerisindeki payı yani bir maden çökmesi veya bir yangın sonucu vefatlar o kadar büyük bir yer tutmuyor ama bir anda olduğu için çok büyük bir sayıya ulaşıyor ama dediğim gibi, taşıt kazası, kalp krizi ve yüksekten düşme sonucunda maalesef birkaç günde bir vefat ortaya çıkabiliyor ama tek tek ortaya çıkıyor. Bu bağlamda, biz, az tehlikeli, çok tehlikeliyi ölüm türüne göre veya kaza türüne göre değil... Sektördeki mesela, maden sektöründe çalışan sayısını kişi başına vurduğumuzda en fazla ölümlü kaza ortaya çıkıyor. Bu bağlamda, yani bu otel kazası bağlamında, dediğim gibi, daha önce burası planlı teftiş için öngörülmemiş fakat şikâyet de olmamış yani bir şikâyetli teftiş olsaydı biz yine buraya giderdik. Bununla ilgili bir soru oldu "Yani belediye acaba yaptığı denetimler sonucunda bu konuda bir şikâyeti bize iletmiş mi?" gibi bir soru geldi, bu veya benzeri bize çalışanlardan veya müşterilerden iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bir teftiş yok.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani sahibinin vicdanına bırakılmış oraya giden herkes.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim şöyle...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Planlı teftiş için...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli vekillerim, böyle herkes kendi sormaya kalkınca insicam bozuluyor, sorunuz varsa not alın, Değerli Bakan Yardımcıma ara verdiğinde hemen soruyu yöneltin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Evet yani planlı veya şikâyetli teftiş olmamış. Planlı teftiş için alınmaması -daha önce Başkanımız da söyledi- NACE kodları üzerinden, sektör ve sektör alt kırımları üzerinden her sene planlama yapılıyor, o planlamada da daha önce o sektördeki ölümlü iş kazaları, işte, büyük iş yerlerinde, Seveso kapsamındaki iş yerlerinin ayrıca iş ekipmanlarının vesaire detaylı denetimi gerekiyor. Bir de biz zaten çok tehlikeli olduğu için yani çok aşırı tehlikeli olduğu için yılda bir en az madenleri denetliyoruz. Yani o öncelik alanımızın maalesef yani elimizdeki imkânlar çerçevesinde metal sektörü, maden sektörü, inşaat sektörü ve büyük endüstriyel kazalara yönelik, büyük endüstriyel alanlara yönelik, kuruluşlara yönelik denetimler olduğu için bu, tabii, ortamın biraz üstü, galiba kayıtlı 70 küsur kişi çalıştıran bir işletme yani büyük endüstriye de girmiyor, metal, maden alanlarına da girmiyor. Dolayısıyla, buraya bir denetim gelmemiş, şikâyet

de gelmemiş. Tabii, toplamda 2,5 milyon işletme var, bizim de 500 müfettişimiz var, önceliklendirme açısından buraya sıra gelmemiş ama bu değerlendirilebilir.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Hiç mi gelmemiş Sayın Bakanım?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Gelmemiş, evet gelmemiş.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Bu da bizim ayıbımız olsun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli Bakanım, buradan değerli vekilim söyledi ben hemen ona şey yapayım, 70 sigortalı çalışan var ama bizim bildiğimiz 100 civarında çalışan, demek ki bu işletmede sigortasız çalışanlar da var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, sicil numarası olarak bir başka sicil numarası daha olabilir yani kazanın olmadığı başka bir işletmeleri olabilir, 2 otel olduğu için.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Bir de lokantanın şirketi farklı galiba.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Yani bu sicille olanı, bu yangının olduğu yer için biz söylüyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, tamam.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Orada da4 çalışanın vefatı söz konusu.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kontrol etmekte fayda var yani demek ki.

Türker Bey, buyurun.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Sayın Bakanım, şimdi, bu yangın gerçekleşikten sonra denetimleriniz arttı mı? Yani bu konuda otelleri denetlemeye başladınız mı? Çoğunlukla şöyle bir refleks oldu; ilimizde de yaşadık, inşaat sektöründe de varım ben. O sektörde İstanbul'da bir kaza olmuştu, iş iskelesiyle ilgili problemler yaşamıştık; iş iskelesinde aparatların değişmesi ve mevzuata uygun şekle getirilmesiyle ilgili denetimleriniz oldu iller üzerinde. Birden aynı anda iş iskelelerini tamamlama noktasına geldik. Sadece Bolu'daki iş iskelelerinin tamamlanmasıyla ilgili Türkiye'deki fabrikalar -13-14 tane fabrika vardı- 24 saat çalışsa altı ayda kapatabiliyorlar. Türkiye'yi denetlediğiniz zaman bu nasıl olacak? Yani böyle yığılmalar olacaktır. Şu anda mesela Bolu ilinde turizm sektöründe olan işletmelerimizin yüzde 60'ı kapandı mevzuata aykırı olmasından dolayı. Doğru mudur? Ama senelerin verdiği bir birikim var. Devlet olarak nasıl bir çözüm üretiyorsunuz? Nasıl bir denetim yapmak lazım? Önceliğiniz, "Şunları tamamladıktan sonra diğerlerini tamamlatalım." diye bir sisteminiz olacak mı? Demek istediğim, önceliği hangisidir? Öncelikle bunları tamamladıktan sonra diğerlerini... Şimdi yangın oldu, yangın PIR'ları bütün otellerde isteniyor, örnek veriyorum. Bunların hepsinin bir anda tedarik edilmesi mümkün müdür, değil midir Türkiye genelinde?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Fırsatçılara da şey çıkıyor.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani tabii, şu anda herkes yangın...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evlerde bile böyle.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yani örnek veriyorum; o Covid dönemindeki maske gibi, şu anda yangın tüplerinin olması gibi.

Yani biz devlet olarak birden refleks alıyoruz, şu anda kurumlarda hiç kimse imza atmak istemiyor; hiç kimse yetkilerini sonuna kadar kullanmak, gereğinde risk almak istemiyor. Biraz da kilitlenme noktasına geldik, burada ne yapmak gerektiğinde de sizlerin üst Bakanlık olarak bir çalışmanız var mı? Bu sistemi kilitleyeceksiniz çünkü otellerin çoğu şu anda kapanmış vaziyette. İşsizlik ordusu da çıkacak. Doğru mudur yani güvensiz bir ortamda otel çalışsın mı? Evet, çalışmasın ama senelerin birikimini de bir dakikada çözmemizin imkânı da yok. Nasıl bir çözüm üreteceksiniz, onu da dile getirebilerseniz çok mutlu olurum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Milletvekilim, buyurun.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de Sayın Bakanımıza aynı şeyi soracaktım. Sayın Bakanım, şimdi, biz eğer planlı teftiş için öngörebilseydik bu oteli ya da bunun gibi otelleri, o zaman belki de bu yangında bu kadar can kaybı olmayacaktı çünkü hani hep söylüyoruz ya, bir başka ülkede koca Kaliforniya yandı, bunun üçte 1'i kadar insan öldü. Şimdi, bizim gerçekten büyük bir devlet ve ülke olmak adına neye ihtiyacımız var Sayın Bakanım? Yani sizin Bakanlığınızın ne eksikliği var? Biz Mecliste ne yapabiliriz sizin için? Çünkü biz yani planlı teftiş için öngörülmemesini kabul etmek istemiyoruz, bunu çözmek zorundayız. Sayın Bakanım, ne istediğinizi, neye ihtiyacınız olduğunu lütfen ifade ederseniz... Bizim görevimiz, milletin vekilleri olarak, Mecliste yasalarla bunu sağlamak. Lütfen gereğini yapalım; siz söyleyin, biz elimizden geleni yapalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz Değerli Milletvekilim.

Buyurun Değerli Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Tabii, burada biraz evvel söylediğim gibi bir görev dağılımı var. Yani özellikle denetim öncesinde de yapılması gerekenler var yani işverenin yükümlülükleri, İGU'nun vermesi gereken danışmanlık ve rehberlik ve periyodik kontrol kuruluşlarının, akredite kuruluşların, K belgeli uzmanların çalıştırılması, istihdam edilmesi var.

Yine, biz, Bakanlık olarak, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü olarak kişisel koruyucu ekipman bağlamında yani maskeden koruyucu her türlü giyilebilir elemana kadar -veya düşmeyi, yanmayı engelleyecek- bunların da piyasadaki gözetim ve denetimini de biz yapıyoruz ve cezaları da sürekli kesiyoruz. Kısıtlı olsa da orada da sahada bir ekibimiz var. Bu noktada aslında denetimin en son noktası yani eğer bir İGU'dan danışmanlık alınsaydı da bu problemlerin birçoğu ortadan kaldırılabilirdi. Bu bağlamda, on iki yıldır ertelenen İGU istihdamının yaygınlaştırılmasına yönelik bir düzenleme vardı, bu sene başında bu devreye girdi. Genel Müdürüm anlattı, zaten bütün Türkiye'ye yetecek kadar İGU ve iş yeri hekimi şu anda yetişmiş durumda. Dolayısıyla, buradaki belki bizim en çok isteyeceğimiz taraf, bu İGU'lardan veya OSGB'lerden hizmet alarak ya da İGU'ları istihdam ederek firmaların bir kere bu risk denetimlerini yaptırması. Bir de yıldan yıla yapılması gereken periyodik kontrollerin de yapılmasıyla ilgili gerekirse.... Mesela asansörlerde böyle bir sistem var, telesiyajlarda var. İlgili bakanlıklar, hangi alansa -Sağlık Bakanlığı kendi alanı denetliyor, Millî Eğitim de- zaten bu periyodik kontrollerin kendi sektörlerinde yapıp yapılmadığını kontrol ediyorlar. Bunlarla

ilgili de hem akredite kuruluş sayımız hem K belgeli eleman sayımız da yeterli yani yeter ki işletmeler bu uzmanlardan destek alsınlar, denetimlerini yaptırınsınlar. Asansörle ilgili mesele çok sıkı olarak yapılıyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani mecburi değil mi? Belirli sayının üzerindeki alacak.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Mecburi, tabii, alacak yani alması gerekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Almayınca ceza vermek lazım yani.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Tabii, biz gittiğimizde cezayı kesiyoruz yani ama önemli olan yani bu şeye gelmesi...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani ben şunu anlamıyorum Değerli Bakanım -şimdi burada işletme sahibi arkadaşlar falan var- yani 100-150 adam çalıştıran bir işletme niye iş sağlığı ve güvenliği personeli istihdam etmez? 1 insan ya!

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Cezası belki az.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Cezası belki az, bilmiyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Cezası ağır.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ağır mı cezası? Hayır yani denetimden de ziyade insan bu. Yani 150-200 insan çalıştıran insan zengin bir insandır, maddiyatı olan bir insandır. İlla da bunu denetlemeye falan yani... Biz bu kadar mı insanlıktan çıktık? Bu kadar mı insanlığımız öldü bizim ya? Yani orada şimdi 100 insan çalışıyor; 150, 200, 300 insan orada konaklıyor. Yahu, Allah'tan korkmak lazım geliyor. Yani oradaki iş yeri sahibinin bu işlerinden sorumlu... Arkadaşlar, illa da denetleme falan değil de daha bizim bir... Yahu, biz bu millet olarak böyle değildik ya, yani çok üzücü bir şey.

Buyurun.

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Bakanım, bir soru da ben ilave etmek istiyorum.

Şimdi, yanımızda çok kıymetli bir milletvekilim var, Naci Bey. Şimdi, hem otelleri var hem işte beton santrali var; üç senede 2 defa denetime tabi oluyor. Yani bunlar üç senede 2 defa denetlenirken bu otel dört yıldır hiç denetlenmemiş. Yani, burada bu sorumluluk kime ait? Dört yılda bir kere dahi niye gidilmemiş buraya? Yani, şimdi, trafiğe sigortasız arabayla çıkarsanız üçüncü günü yakalıyorlar sizi, tak diye yakalıyorlar. Bu otel dört yıldır nasıl gözden kaçmış? Niye kaçmış? Kim var bu işin arkasında? Bunu istihdam ediyorum yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, şunu görüyorum ben, yanlışsam beni düzeltin lütfen. Bir aydır konuşuyoruz, konuştuğumuz şeylerde şu var: Yani, bir iş yapıyoruz toplum olarak -her sektörle alakalı, sadece bugünkü Bakanlıkla alakalı demiyorum- yaptığımız işi orada bırakıyoruz, ondan sonra hak getire. Her alanda, belki iş sağlığı güvenliği alanında, yapı iskân ruhsatı alanında, yangın itfaiye raporu alanında veya başka ne varsa bütün sektörlerde... Aynen bir arkadaş örneğini verdi, geçen hafta zannediyorum, kimlik çıkarıyoruz "2028'de son." diyor, 2028'de gidip kimliğinizi değiştiriyorsunuz; sürücü belgesinin süresi var, onu gidip değiştiriyorsunuz. Biz buna benzer yani önünü açık bırakmaktansa -açıklayıcı olsun diye söylüyorum- yaptığımız işlerde periyodik olarak belirli sürelerde -onun optimum süresi nedir, o tartışılır falan- mutlaka bir şey istemek lazım. Belediye Başkanlığı yapmış İsmail ağabey bilir ama "Kardeşim, sana iskân belgesi veriyoruz, beş veya on yıl sonra sen ya gelip ruhsat aldığın belediyeden bunun tekrar denetimini iste; yetmiyorsa da böyle bir firma kurduk, git ve o firmadan bununla alakalı bir denetim iste, özelden iste, bana o belgeyi getir." demeliyiz, bunu her alanda dememiz lazım geliyor gibi. Benim, bu bir aylık çalışmalarımızdan elde ettiğim sonuç bu.

Kadem Bey, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Şimdi, öncelikle sayın vekilim "Niçin denetlenmedi bu otel?" diyor ya; şimdi, aslında hep böyle yetki karmaşası içerisinde bocalayıp duruyoruz. Hangi kurumun hangi yetkisi var, kim hangi alanda denetime tabi, bunu kim yapar; önce bunu tam anlayamadık biz hepimiz.

Şimdi, öncelikle, bildiğim kadarıyla, 2024 yılında Turizm Bakanlığı bu tesisi denetlemiş ama Sayın Vekilim Ednan Bey'le hemfikir olamadığımız konu, Turizm Bakanlığı sınıflandırma olarak denetlemiş yani 3 yıldızlı bir tesis burası, 3 yıldızını koruyor mu, korumuyor mu diye denetlemiş. Şimdi, felakete yol açan şey ne? Yangın. Yangın belgesini veren kim? İtfaiye. Kim belge vermişse o kurum o belgeyi denetler. Eğer yanlışsam lütfen düzeltin. Şimdi, itfaiye burayı denetlemiş mi? İtfaiyenin de burayı denetleme gibi bir zorunluluğu yok çünkü belgenin süresi yok. Bir kere belge vermiş, ömür boyu bir daha denetlemesine gerek yok. İtfaiyeyi burayı denetlemeye zorlayan bir kurum var mı? O da yok. Şimdi, buraya hangi bakanlık veya kurum gelirse ona aynı soruları soruyoruz. Yani, Turizm Bakanlığına dedik ki: Siz burayı denetlediniz mi? AFAD geldi, ona sorduk denetlediniz mi diye. Şimdi de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı mensuplarına soruyoruz burayı denetlediniz mi diye.

Eğer yanlışsam lütfen düzeltin Sayın Bakanım, Bakanlık az önce diyor ki: "Ben tesisleri, işletmeleri 3 sınıfa ayırıyorum, 500 personelim var, 2,5 milyon işletme var, en tehlikelilerini baz alıyorum önce, sonra tehlikelileri. Otelcilik de normalde az tehlikeli olduğu için oraya kadar zaten sıra gelmiyor." Velev ki gelse Sayın Bakanım, ben şunu merak ediyorum: Gittiğiniz işletmelerde...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sistemde görüyor orada doktor olmadığını, denetimin olmadığını görüyor zaten, gitmesine bile gerek yok.

KADEM METE (Muğla) - Aslında, Sayın Vekilim, görmediğini de gördük, görmüyormuş ki. Mesela iş sağlığı ve güvenliği uzmanı çalıştırmadığı için o işletme aslında dediğiniz gibi bir sistemde "SOS" veriyor olması lazım. Yani burada bu personel yok, o zaman niçin o elemanı çalıştırmadığına dair hemen denetleme yapılabilir.

Peki, eleman çalıştırıyor olsaydı ne olurdu? Şimdi, ben diyelim ki iş güvenliği uzmanı çalıştırıyorum, benim maaşlı elemanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Siz çalıştırıyorsunuz değil mi?

KADEM METE (Muğla) - Ben çalıştırıyorum evet. Şimdi, ben iş güvenliği elemanı çalıştırıyorum ama benim personelim, maaşlı personelim adam bana dese ki: "Şunu, şunu, şunu yapmamız lazım efendim." Kaç para? "Şu kadar tutar." Ya, boş ver, bir şey olmaz desem adamın bir yükümlülüğü yok, bir zorunluluğu yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bakanlığa bildirmesi lazımmış ama.

KADEM METE (Muğla) - Bakanlığın denetlemesi lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, öyle dedi Bakan Yardımcımız. Siz öyle deseniz "Pahalı kardeşim bu, olmaz." deseniz onun Bakanlığa bildirmesi lazım.

KADEM METE (Muğla) - İş güvenliği uzmanının?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet.

KADEM METE (Muğla) - İş güvenliği uzmanının olmadığını...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tehlikeli işlerde....

KADEM METE (Muğla) - Sonuçta denetlenmediği sürece personel çalıştırmanın bile bir anlamı yok.

Sayın Bakanım, benim sorum şu: Veleve ki bir tesise gitti uzmanlarımız, burayı denetleyecekler, çok tehlikeli veya az tehlikeli bir yere gittiler; sıra geldi, bir otele girdiler. Yangın konusunda yani adrese dayalı yangın panosundan, yangın ve duman algılama sistemlerinden tutun da sprinklere kadar veya o otel LNG mi kullanılıyor, LPG mi kullanıyor, CNG mi kullanıyor, bunların hangisini kullanıyorsa mutfağında ona yönelik gaz algılama sistemi var mı yani LNG kullanıyorsa gaz algılama sisteminin tabanda olması gerekirken, 20 santim yukarıda olması gerekirken acaba tavana mı takılmış? Bunu bilebilecek personelimiz var mı yani iş güvenliği denetçileri yangın konusunda bilgi sahibi mi, gittikleri tesiste bunun denetimini yapmaya yetkililer mi, yapıyorlar mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, biraz daha böyle seri yapabilirsek çok mutlu olurum.

Şimdi, Ednan Bey, buyurun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, Resul Bey yoklamaya gitmeden önce bir şey demişti, demişti ki: "İşletmeye çalışma ruhsatını verdikten sonra Bakanlık gider, onun sadece işletme belgesini falan verir." Peki, size şunu sormak istiyorum: Bu ülkede apartman olarak oturma raporu almış olan yerlere okul açılıyor, kolej açılıyor, ruhsat veriliyor; ne yapsın itfaiye?

RESUL KURT (Adıyaman) - Vermeyecek yangın raporunu, ne yapacak ya!

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bir şey söyleyeyim size, yok ki, yok ki. 2019'dan sonra "Denetlenmez." diyor. Şunu söyleyeyim size: O zaman düzenleme ortaklık payında niye eğitim tesisi ayırıyor bu devlet, millet? İmar planlarını yaparken, şehir plancıları imar planlarını yaparken niye o zaman okul yeri ayırıyoruz? Apartmanlarda bu iş olacaksa, uydurulacaksa, uydurana okul ruhsatı verilecekse ve bizim çocuklarımız oraya gidecekse...

RESUL KURT (Adıyaman) - Yangın raporu almadan...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yahu, yangın raporuyla ne alakası var? Mevzuat diyorum, mevzuat; okul diyorum okul, apartmanda okul açıyorlar.

RESUL KURT (Adıyaman) - Okul için de iş yeri açma çalışma ruhsatı lazım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tamam da işte onu Bakanlık veriyor diyorum ben de size.

RESUL KURT (Adıyaman) - Bakanlık vermiyor efendim.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kim verecek? Belediye ne veriyor orada?

RESUL KURT (Adıyaman) - Belediye yangın raporu veriyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Olur mu öyle şey ya, olur mu öyle şey!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, ulema yine ihtilafa düştü, ihtilafa düşünce ben müdahale edeyim. Az veya çok ben de bir şeyler biliyorum.

Değerli arkadaşlar, Millî Eğitim Bakanlığı mutlaka o okul açma ruhsatını veriyor ama iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alabilmesi için yine ilgili itfaiye dairesi, özel okulu...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yav, Değerli Başkan, belediye veriyor da şunu anlatmaya çalışıyorum: Apartman, apartman... O zaman biz niye okul yeri ayırıyoruz? Her yere hastane yapıyorsak, her yere okul yapıyorsak niye bunları şehir plancıları...

RESUL KURT (Adıyaman) - Onun için de ayrı bir alan...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, zamanımız yok.

Ednan Bey, teşekkür ediyorum.

Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, imar mevzuatı çerçevesinde -Ednan Bey de söyledi aslında- özel okul alanları-okul alanları diye hepsi ayrılıyor; birincisi o. İkincisi, eğer siz özel okul açacaksanız -hatta özel okullarda bu iş o kadar titizlikle devam ediyor ki- Millî Eğitim Bakanlığı geliyor, sizin itfaiyeden yangın ruhsatınızın olup olmadığını denetliyor. Sağlık açısından sağlıkla ilgili, sizin kullandığınız tankların bile fiber mi olacak veya galvaniz mi olacak, bunların hepsini... Burada dikkat edeceğimiz şey şu: Kendisi teknik bir uzman değil. Biraz önce çok güzel bir örnek verildi; işte, LNG mi kullanacak, LPG mi kullanacak, ne kullanacak, edecek. Orada yetkili kişilerden aldığı belgeleri denetliyor. Yani, eğer yangınla ilgili bir şey olacaksa "Sen yangında şunu yaptın." demiyor, "İtfaiye raporunu getir, bu doğru mudur, değil midir?" diyor, merdivenlerinin ölçüsünden şeyinden...

O dediğiniz de isteyen istediği yere okul açamıyor, böyle bir şey söz konusu değil. Ben, özellikle on beş sene okulculuk alanında da çalıştım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben sana 10 tane ruhsat gösteririm.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Nerede?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - 10 tane ruhsat getiririm ben sana apartmana okul açan.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Valla getirin. Hayır, hayır, denetlenmediğine ilişkin... Şunu söyleyeyim: Onun kesinlikle o ilin, ilçenin itfaiyesinden raporu vardır; raporsuz bir tane getirin, ben de merak ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yav, Ednan Bey, iftar yaklaştı kardeşim, bu çetrefilli konuları bu saatte niye açıyorsun? Bir şey de söyleyince sitem ediyorsun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ya, yangın raporsuz okul ruhsatı verilemez üstadım, bir tane bile yoktur, kesinlikle; ona çok dikkat...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Okul açtırmaya izin verersen olacağı o.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, Belediye Başkanlığı yapmış İsmail Bey'e vereyim sözü, bakalım o ne diyor. Buyurun.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Şimdi, bu apartmanlarda okul denilen; son FETÖ operasyonlarından sonra mevcut dershaneleri kapatılanlar oldu, oraları 3-5 derslik, 10 derslik okula çevirdiler; onun ötesinde farklı bir şey yok ama...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Var, hâlâ var; kurslar var.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Yani okul dediğimiz o dönüşümlerden olanlar ancak -biraz önce Nurettin Bey de söyledi- işletme ruhsatını ister belediye versin ister Millî Eğitim ister il özel idare, yangın itfaiye raporu olmadan bir okula işletme ruhsatı Millî Eğitim Bakanlığı da veremez, veren suç işler zaten. Öyle bir şey varsa ihbar edeceksiniz, öyle bir şey yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Şehir plancıları olarak, insanların bir imar düzenlemesi yaptığı yerde "özel okul yeri" "okul yeri" diye ayırıyor mu?

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Ayırıyor, var.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bu yerlerin dışında niye okul açtırıyorsunuz?

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - İşte, niye açıldı? Bu dershaneler okula dönüştü; işin realitesi o, başka bir şey yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Şimdi hâlâ devam ediyor ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet arkadaşlar, bu konu biraz daha bizim dışımızda.

Evet, teşekkür ediyorum.

Cavit Bey, sonra mı konuşacaksın sen.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilimin sorularını cevaplasınlar...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam.

Değerli Bakanım, buyurun lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, zannediyorum şöyle ilgili. Yani bizim müfettişlerimiz gittiği zaman orada nereye kadar bir ehliyetleri var yani çalışma alanı nedir? Yani, maalesef, tabii, çalışma hayatıyla sınırlı yani hizmet sektöründe müşterilerle... Yani hizmetin üretildiği yer ile kullanıldığı yer aynı olduğu için tabii ki insanımız yani bütün müşteriler, halkımız da mağdur oluyor ama biz, çalışma hayatında, özellikle iş ekipmanları, işin yürütüm süreçleri ve meslek hastalıklarıyla ilgili denetimler yapıyoruz. Bu bağlamda, yangın da hem çalışana hem müşteriye, ikisine birden bir tehdit oluşturuyor. Yangın ve buna benzer, yapı denetiminde de olduğu gibi, mesela kolon kesilmiş mi, binanın kolonu kesilmiş mi gibi bazı çok ileri uzmanlık alanları var. Yani bizim teftiş konumuzun dışında da olabilecek, yangın değil ama mesela çok detaylı, yangına yol açabilecek, işte, LPG tankları vesaire gibi. İlk önce iş yeri açma ruhsatı varsa ve yangınla ilgili de gerekli raporları, izinleri almışsa dosya kontrolü olarak bunlar yapılıyor ama onun haricinde de yine bizim müfettişlerimiz iş yerinde iş sağlığını, güvenliğini etkileyebilecek riskleri kendi... Çünkü çok farklı uzmanlık alanlarından da geliyor; maden mühendisi de var, çeşitli mühendisler, çok farklı alanlardan gelen tecrübeli mühendislerimiz, müfettişlerimiz var. Onlar o konuda tespitler veya önceden şikâyetler varsa oraya odaklanıyorlar ama çok spesifik, teknik bir konuysa, iş süreçleriyle ilgili ileri bir denetim gerekiyorsa orada periyodik kontroller bağlamında "K" belgeli uzmanlar ve akredite kuruluşlar o şeyi yapıyor. Yani bizimki periyodik kontrol olmadığı için gidip teftiş ettiğimiz alanla ilgili, o sektörün de gereği olan yani madense madenle ilgili, konaklama tesisiyse konaklama tesisiyle ilgili konu neyse ona odaklanıyoruz ama daha detay...

Bekir Bey'in söylemek istediği bir şey varsa yani biz...

KADEM METE (Muğla) - Sayın Bakanım, siz zaten otelleri denetlemiyorsunuz yani...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Çok özet oldu...

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, arkadaşlar...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, şimdi Çalışma Bakanlığı denetlemiyor, Turizm Bakanlığı denetlemiyor, efendim diğer bakanlar gelecekler, onlar denetlemiyor; kim denetliyor bu işi yani?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kim denetliyor?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, işin yürütümünü denetliyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Kim denetliyor bu işi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Efendim, işin yürütümüyle ilgili...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar bir dakika...

CAVİT ARI (Antalya) - Bu iş dönüp dolaşıp Sayın Başkana...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Zaten sizin niyetiniz, sonunda benim üzerime bırakmak gibi geliyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Kimse bu işi üstüne almıyor yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, ağlanacak hâlimize gülüyoruz ya...

CAVİT ARI (Antalya) - Bu millet, bu işletmeler Allah'a emanet devam ediyor Sayın Başkan, durum onu gösteriyor. Kimse üstüne almıyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Neredeyse 78 canımız...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Allah muhafaza, yok, öyle bir şey olamaz.

Evet, Değerli Bakan buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Yani çalışma hayatıyla ilgili denetimler bizim sorumluluğumuz. İşin yürütümü tarafı da var, iş sağlığı güvenliği tarafı da var. Bunla ilgili zaten şikâyet olduğu zaman gidiyoruz; ya, orada hiçbir sıkıntı yok. İşin yürütümünde de gidiyoruz, gitmişiz. İş sağlığı güvenliğiyle ilgili bu kuruluşa denk gelmemiş, gitmemişiz ama dediğim gibi yani 2,5 milyon işletme var.

Bir de bir konu daha vardı ama sorulardan...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Bu otel kısa çöpü çekmiş Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI LUTFİHAK ALPKAN - Ya, çok fazla kuruluş var ama şunu hep söylüyorum: Yani İGU olması, periyodik kontrol olması... Zaten belediyenin ve o sektörün ilgili kuruluşların denetiminin olması zaten var. Biz bunun üstüne ekstra bir iş sağlığı, güvenliği denetimi yapmamışız, diğer şeyler yapılmış.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, şunu görüyorum: Tabii, 2,5 milyon işletmenin olduğu bir yerde 500 müfettişle 2,5 milyon işletmeyi denetleyebilmek fiilî olarak da çok mümkün görünmüyor. Yani 2,5 milyon işletme 500 kişi; çok kolay, hayal.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - E, artıralım o zaman.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben durum tespiti yapma adına söylüyorum yani demek ki bu alanlarda yeterli ve gerekli denetimi yapabilme adına bu işi yapan arkadaşların sayısını artırmamız lazım.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Dijital ortamda kontrol mekanizmalarının iyi çalışması lazım. Burada önemli konulardan bir tanesi...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Türker Bey, buyurun.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Şu anda biz bir düzenleme yapacağız, kanunla ilgili belki boşluklar var, mevzuatta boşluklar var ve dijital ortam çok önemli. Yani insanlar gidemiyorsa dijital ortamda da denetimin olması gerekiyor. Yani bu sistemde çok rahat ve net şekilde ekranın başında arkadaşlarımız olup bu işi ikaz etmesi lazım. Yani sizde de bir boşluk var, diğer arkadaşlar da var, diğer bakanlıklarda var. Yani gerçekten keşke böyle bir olay gerçekleşmeden önce biz böyle bir şey yapsaydık da bu noksanlıkları görseydik de ve mevzuatları düzenleseydik de böyle şeyler yaşanmasıydı yani temennimiz bu; başka bir şey yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum.

Evet, Cavit Bey, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, şimdi, sorulara verilen cevapları gördüğümüzde, maalesef ki sistemde ciddi bir tıkanıklık olduğunu görüyoruz. Buraya Turizm Bakanlığı temsilcileri geldi, her ne kadar biz katılmadık, tutanaklardan okuduk; sorumlulukları zerre üstlerine almıyorlar. AFAD yetkilileri geldi, kendilerine göre, işte, anlattılar; belki de en samimi ifadeleri onlar söyledi, elli dört dakikada olay mahalline ulaştıklarını. Şimdi, bugün, Çalışma Bakanlığı temsilcileri... Bunlar da üstlerine herhangi bir şey almıyorlar veya konuyla bir alakasının direkt olmadığını neredeyse anlatmaya çalışıyorlar. Yani bu kadar ortada bir vaka var ve bunun bir sahibi yok. Yani esas aslında üzücü olan nokta da burası. Yani tabiri caizse, "Allah'a emanet." deriz ya Allah'a emanet bir ülke var şu an. Yani iktidara emanet değil. Yirmi üç yıllık iktidar sistemi kuramamış, bakanlıkları doğru çalıştıramıyor ve doğru çalışmayan bakanlıklar, kurumlar, idareler, yetkililer üzerine düşen görevi yapmamış; durum onu gösteriyor. Çalışma Bakanlığı Bakan Yardımcısı, yetkili geliyor "Müfettiş sayımız eksik, oraya gidemedik." E, gitsen? "Gitsek de bunlara bakmayacağız." Onu demek istiyorsunuz neredeyse. E, diğer bakanlıklar aynı. Ya, kim bu işin sahibi? Bu devletin sahibi kim? Yani anlaşılır gibi değil gerçekten ya, çok garip bir durum yani şu an. Çok rahatsızlık verici bir durumu yaşıyoruz şu an ve bakın, bu son değil. Belki de bundan sonra da sayısız benzer sorunlar, benzer vakalar, afetler yaşanacak ve bunun da belki de bir sahibi olmayacak; durum onu gösteriyor. Çok yazık!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun Cavit Bey.

Kadem Bey, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Sayın Başkanım, şimdi, "Bu işin sahibi kim?" diyoruz ya... Yani ben en başta bir ricada bulunmuştum, demiştim ki: Yani, bu Komisyonu gerçekten siyasetüstü yapalım. İlla da birilerini suçlamak değil ama ne yapacağız? Yani önce eksikliği ortaya koyalım, sonra çözümü hep beraber çıkaralım. Bakın, ben bütün samimiyetle söylüyorum, buradaki Komisyonunun en sonunda geleceğimiz noktayı en başta söylüyorum, diyorum ki: Bir, belgeyi kim verdiyse o belgeyi denetler. Böyle bir yetki vermemeşiz. İki, belgenin süresi yok. Süresi olmayan bir şeyi denetleme ihtiyacı da olur mu? Yani, şimdi herhangi birilerini suçlamak değil ama eğer biz suçlu arayacaksa hep beraber suçluyuz. Yeterli kanunları çıkarmadığımız için cumhuriyetin başından bugüne kadar hepimiz suçluyuz. Bunu da son yirmi yıldır, yirmi üç yıldır AK PARTİ iktidarı var da 1986 yılında turizm faaliyetine başlamışız... Bakın, 1986 yılında Özal'ın başlattığı bir turizm faaliyeti var.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Çıkarmışız...

KADEM METE (Muğla) - Çok özür diliyorum, O tarihten bu tarihe devam eden bir uygulama var. Burada Turizm Bakanlığı otelleri sadece nitelik açısından sınıflandırır ve o konuda denetler, bu açık. "Ha, bu niye böyle? Efendim, değiştirilim." Amenna, değiştirilim ama bu, bu şekilde yani. Tutup da buradan Turizm Bakanlığını "Vay efendim, sen bunun yangınıni niye denetlemedin?" dersek yanlış bir sonuca ulaşırız. Hani birilerini dövmek istiyorsak, amacımız buysa ayrı bir şey ama gerçekten sorunu ortaya koymak istiyorsak gerçekten önce konuya vâkıf olmamız lazım.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim... Sorumluluğu üstüne...

KADEM METE (Muğla) - Sorumluluk değil. Bakın, bir şey bir şey söyleyeyim size...

CAVİT ARI (Antalya) - Daha doğrusu "Bu iş böyle olmalı." diyen yok.

KADEM METE (Muğla) - Eyvallah. Bakın, ben söyleyeyim size, bu iş şöyle olmalı: İtfaiyedir yangını denetlemek yetkisinde olan ama biz itfaiyelere "Şu evrakını sen süreli ver, iki yıllığına ver, üç yıllığına ver; üç yıl sonra da bunu tekrar denetle, dönemin ihtiyaçlarına göre bu yenilenmiş mi bunu kontrol et, uyarı ver, yapmazsa cezalandır." dememişiz, itfaiye de böyle bir sorumluluğu almamış üstüne, denetlememiş ama şimdi her şey yazılı mıdır, her şey yazılı mı olmak zorundadır? Devlet oraya gitmiş, karakolunu koymuş. Niye, orada daha önceden vurgun mu olmuş yani millet birbirini mi kesiyordu orada da gitti oraya karakolunu koydu? Bakın, dört dakikada Jandarma ulaşmış oraya ama biz, neden oraya bir tane ambulans, bir tane itfaiyeyi üç ay boyunca o kadar insanın tatil yaptığı bir yerde konuşlandırma ihtiyacı duymamışız?

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - İşte, zorunlu tutsaydık mevzuatta...

KADEM METE (Muğla) - Yani bakın, şimdi, tamam, mevzuatta zorunlu tutsaydık, o ayrı bir yaklaşım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Mevzuatta denetleme zorunlu ama gene denetlenmiyor.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Olsun ama mevzuatla desteklemek lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kadem Bey, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, dinleyelim.

Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, biraz önce söyleyeceğimin bir çoğunu Kadem Bey söyledi; hakikaten hem bir uygulayıcı olarak hem de gerçekten bu işi bilen birisi olarak gayet güzel noktalara temas ettiğini söyleyebilirim.

Burada önemli olan şeylerden bir tanesi şu: Eski şeylerle ilgili mevzuatta bir boşluk olduğuna biz hepimiz mutabıkız aslında. Yani, mevzuatta bir boşluk var. Kim şu şu periyotta denetlesin diye... O zaman işte, burada şuna dönüştürmemek lazım, belki o zaman şunu söylemek lazım: Buranın acaba denetimi ne zaman yapıldı, bunun ne zaman farkına varıldı? O zaman şöyle bir şey de ortaya çıkıyor: İtfaiyeye başvurulduğu zaman buradaki eksiklikler 8 madde hâlinde sayıldı. Yani devlet bundan haberdar oldu yani belediye de bir devlet, şey de bir devlet. Belki burada, aslında o ruhsatın alınmasındaki yangın denetim raporunu veren itfaiye... Burada da belki bir mevzuat eksikliği var, bunu da çalışmamız lazım. Yani, bir yere haber vermeli miydi, niye vermedi?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ama bakın, şöyle bir durum var orada: Haklısınız, vermeliydi, kanun da bunu söylüyor...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - İşte, tam bu noktayı kaçıırız.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ömer, bir dakika, söz vereceğim.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yani anlatmak istediğim şimdi, bugünkü mevzuattan eski bir oteli okuyoruz, o zamanki mevzuata uygun yapılmış, ruhsatlandırılmış ancak en son burada, buradaki eksiklikleri tespit eden bir tane kamu kurumunun raporu var. Bu nedir? İtfaiyenin raporu. 8 maddede "Bunlar eksik." demiş, geri çekince düzelmiyor, geri çektiymiş, burada bir yol haritası düzenlemişler. Dolayısıyla, bizim burada eğer varsa gerçekten... Türk Ceza Kanunu'nda suçu haber vermeme suçu diye bir suç vardır. Böyle, bu eksiklikleri verme, görevi ihmal, görevi kötüye kullanma sayılabilecek bir suç oluşabilir, burada belki bunu da öne çıkarmamız gerekiyor. Burada hani, özellikle söz almadık. Şunu da çevirmek de istemiyorum: Yani bunun suçlusu itfaiye, bunun suçlusu Turizm veya işte Çalışma Bakanlığı gibi kurumlar üzerinden değil de belki mevzuat üzerinden, uygulamalar üzerinden yürürsek bunun ucu da kime çıkarsa suçlusu o olsun ama sanki biraz böyle biz oraya, onlar da buraya der gibi oluyor, onun için bunu da söylemiş oldum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nurettin Bey, teşekkür ediyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ben teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Zaman kısıtlaması yapıyorum.

Tuba Hanım hiç konuşmadı, Tuba Hanım'a söz veriyorum. Ömer Faruk Bey'e de vereceğim, hemen vereceğim oraya. Tuba Hanım'a, hanımefendilere öncelik yapalım.

Buyurun Tuba Hanım.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Sağ olun Başkanım.

Yani çok söz almak istemedim çünkü pek çok şey söylendi zaten ama ben şurada şuna karşıyım: "Mevzuat eksikliği" deyip, deyip hani çıkıyoruz ya, bu mevzuat eksikliğini konunun uzmanı olan bakanlık yapmayacaksa kim yapacak? Yani bu müfettişler niye var? Ne kadar yüksek puanlarla o çocukların seçildiğini siz mülki idare amiri olarak biliyorsunuz. Yani nasıl bir eğitimden geçtiği, gittikleri yerde neleri sorgulayacakları yani bunlar belliyken... Ayrıca "2,5 milyon iş yeri var, bunların denetlenmesi mümkün değil." Peki, bu 2,5 milyon iş yeri içerisinde işte, 100 çalışanı olan kaç tane işletme var? Yani belirli öncelikler... Yahut da Bolu Kartalkaya gibi, işte Antalya'daki oteller bölgesi gibi, işte, Erzurum vesaire, böyle belirli kümelenmiş alanların denetlenmesi bu iş güvenliği açısından yapılmayacaksa... Ki hâlihazırda Antalya'da teleferik faciası oldu yani bu yaşandı, sırf onun için bile iş güvenliği uzmanlarının gitmiş olması gerekmez mi? Mesela, Turizm Bakanlığına baktığımda, 2019'da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bir tane genelge yayınlanıyor otelcilikte asgari şartları düzenleyen, işte orada yazmış; banyosu şöyle, su gideri böyle ve biz buna -geçen geldiğinde Turizm Bakanlığındaki yetkililer de söylediler- 2023 senesinde, 2 Libyalı turistin vefatından sonra duman dedektörünü eklemiştir. Peki, 2024'te Turizm Bakanlığı gittiği zaman -sırf kayda geçsin diye söylüyorum- aralık ayında gittiğinde buna bakılmış mı? Sonra bakıyoruz, duman dedektörü yok. 15 tane madde sıralanmış. Bu 15 tane madde Çalışma Bakanlığının görev alanını mı ilgilendirdiği için siz bu 15 tane maddeye bakmışsınız?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Tuba Hanım, biraz acele yapacağız.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Bunlar önemli, Başkanım yani...

KADEM METE (Muğla) - Sayın Başkanım, çok özür diliyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama rica ediyorum arkadaşlar... Kadem Bey, rica ediyorum.

KADEM METE (Muğla) - On saniye, Sayın Vekilimizin sözüne karşılık...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bakın, rica ediyorum arkadaşlar, saat altıyı yirmi beş geçiyor ve toplantıyı birazdan bitireceğim.

Ömer Faruk Bey'e söz vereceğim.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Tuba Hanım sözünü bitirmedi ki.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Tuba Hanım bitirmediyse biz bekleyebiliriz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tuba Hanım bitirdi.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bitirdiniz mi Tuba Hanım?

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Biraz zorunlu oldu Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama arkadaşlar, çok kısa, öz lütfen.

Ömer Bey, buyurun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Konuşsun Tuba Hanım, kendi hakkımı veririm ben ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, arkadaşlar, Ednan Bey, ona da ben karar vereyim bırak da yani.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım "Zorunlu oldu." diyor, yapmayın.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, ben kısa olsun diye söyledim.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ben yanında oturuyorum ama benimkini de bitirdi Başkan.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ömer Bey, çok kısa lütfen.

Ama rica ediyorum, o zaman, gelin siz yönetin toplantıyı. Şimdi size bir şey diyorum, sen ona kızılıyorsun; iktidar tarafındakine kısa kesin, az konuşalım, bitirelim diyorum, ona kızılıyorsunuz; ne diyeceğimi bilmiyorum ben de. Hiçbirinizi mutlu edemiyorum ben. Arkadaşlar, tartışmayı bırakalım.

Ömer Faruk Bey, buyurun lütfen.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Başkanım, Nurettin Bey şöyle söyledi: "İtfaiye, raporunu bildirmek zorunda." Evet, bildirmek zorunda, belediyeye gittiği zaman onu bildirmek zorunda ama buradaki olay benim baktığım kadarıyla böyle olmamış. Yani şimdi belediyeye bildirmek zorunda ama resmî bir kanaldan belediyeye başvuru olmamış. Adamın biri gitmiş, belediyeye "Bir oteli denetle." demiş. Gidilmiş, otelde eksiklikler var "Olmaz." demiş, raporu vermemiş, bırakmış, bildirmemiş ama bildirmemiş demiş ki: "Herhâlde, buna ruhsat da vermez, il özel İdare de bunu açtırmaz, bu kadar eksiklik var, rapor yokken de bu açılmaz." ama il özel idare orada vermiş bir şekilde.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İl özel idaresi çok önceden raporu vermiş.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Orada bir eksik var Ömer Bey, ilk şeyden bahsetmiyoruz, sonraki.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ama başvurudan sonra.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Başvurudan sonra değil.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yok, hayır, orada bir hatanız var. Belediyeye resmî başvuru var, sonra orayı küçültüyorlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani il özel idarenin ruhsatı yok.

Evet, Ömer Faruk Bey, teşekkür ediyorum, onu sonra rahatlatalım.

Ednan Bey, buyurun, çok kısa ve öz. Senin de sözünü kısa keseceğim, haberin olsun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Peki Başkanım.

Şimdi, mevzuat boşluğundan bahsediyoruz yani şimdi, iş sağlığı güvenliğinin olup olmadığını tespit etmek mevzuat boşluğu mu? Değil. Şimdi, şurada şöyle bir şey var: Yani biz diyoruz ya, buraya bakanlıklar gelsin, bakanlar gelsin. Vicdanen şunu -Değerli Bakan Yardımcımız burada en yetkili olduğu için- sormak istiyorum: Siz kendi bünyenizde bir iş teftiş denetimi başlattınız mı? Ya, arkadaşlar, bakın bakalım burada, bizim bürokratlarımız arasında, bölgedeki arkadaşlar arasında eksiklik yapan var mı, bu iş müfettişleri arasında işini doğru düzgün yapmayan var mı diye bir teftiş başladı mı? Ya da diğer bakanlık, Turizm Bakanlığı yani Sayın Bakan çıkıp da kamuoyuna "Evet arkadaşlar, her ne kadar da benim yetkim ve sorumluluğumda olmasa dahi kamuoyunda böyle yanlış bir algı oluştuğunu görüyorum." deyip kendi bünyesinde, Bakanlıkta bir soruşturma başlatmış mı, bir teftiş başlatmış mı? Yok. Yani baktığımız zaman, mesela bu oteli konuşuyoruz ya, böyle sanki otel dört dörtlük, her şey tam, mevzuat eksik. Peki, bu imar barışından faydalanmış mı, faydalanmamış mı bu otel? İmar barışı varsa ayrı bir facia çünkü imar barışı çıktıktan sonra siz uygun olmayan bir alana mevzuat uydurmaya çalışacaksınız. Eğer burada imar barışı varsa daha büyük facia, orman alanı burası; orman alanına kim niye imar barışı veriyor?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sen var mı yok mu diye haftaya bir araştır, onu bir daha konuşalım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben niye araştırayım Sayın Başkanım, ben soruyorum zaten.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sen söylüyorsun.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Ben soruyorum işte.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır ama bir bilgi ve belge varsa sorun yani öyle "Var mı, yok mu?" diye sorulur mu?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - E, soruyoruz Komisyon olarak.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Var, biz baktık ona.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Var mı? Bakın, imar barışı varmış, o daha büyük facia.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Doğru söylüyorsunuz.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yok mu?

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Doğru bir noktaya temas ediyorsunuz, ben bilmiyorum ne olduğunu.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Yani şimdi ona bakmak lazım herhâlde.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani siz söylediğinize göre...

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Biz yamalı bir bohçaya mevzuat soruyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ednan Bey, siz söylediğinize göre bir bilginiz var diye söylüyorum.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Getiririz belgelerle beraber Sayın Bakanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, rica ediyorum...

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Adalet Bakanlığından...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Murat Cıngı Bey'e söz vereceğim.

Murat Bey, çok kısa ve öz lütfen.

Buyurun.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Başkanım, şöyle: Aslında bizi burada şaşırtacak bir gelişme yok. "Bu işin sahibi yok." dediniz ya, aslında burada çok sahipli bir yapı var, herkes sorumlu yani belediye imarından sorumlu, iş yeri açma ruhsatından özel idarenin sorumluluğu var, bakanlıklarımızın sorumluluğu var; bir tarafta Turizm Bakanlığı yıldızlamasında sorumluluk taşıırken öbür tarafta mutfağını -mutfaktaki ürünün kalitesini filan- İl Tarım Müdürlüğü denetliyor, sağlığını Sağlık Bakanlığı denetliyor.

Kadem Bey'in "Jandarma var da niye itfaiye yok?" sorusunun cevabı olarak kayak merkezlerinin bütüncül yönetiminden bahsetme ihtiyacı hissettiğim için özellikle söz aldım. Zira biz, mesela şu anda Kartalkaya'da veya Uludağ'da 50 kişinin teleferik faciasından zarar gördüğü bir komisyonda da olabiliydik, bunun da sorumlusunu bulamazdık çünkü Türkiye'de "kayak merkezleri

yönetimi" diye bir konsept yok, bir kavram yok; Türkiye'nin ilk kayak merkezi yönetimi şirketini kurmuş birisi olarak bundan son derece muzdaripiz. Mesela, Erciyes'te bir yönetim var, kanunun dışında yetkisi dahi olmasa falanca otele gidip oradaki müşteri şikâyetlerinden "Ya, şurada senin sıkıntın var, şurada güvenlik zafiyeti yaşıyoruz." diye ikaz eden bir yapı var, destinasyon yönetim şirketi olan bir AŞ var Kadem ağabey. Dolayısıyla, bunun ve bu kapsamda kayak merkezleri yönetiminin de bir formata girmesini kayıtlara girmesi açısından önemli buluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz Murat Bey.

Resul Bey, bir cümle istiyorum lütfen.

RESUL KURT (Adıyaman) - Murat Bey'in de söylediği gibi her kurum sorumlu, kimse topu birbirine atmasın yani burada her kurumun kendi cephesinden bakması lazım. Burada 8 maddelik bir tespit yapılmış; o zaman ilgili kurumlara, bakanlıklara bildirilseydi bu facia belki meydana gelmeyecekti.

Ben müfettişlik yaptım, kamu görevlileri bir olayı soruştururken veya bir görevi yerine getirirken bir suç teşkil eden veya konusu suç olan bir unsuru mutlaka bildirmek zorunda. Dolayısıyla da burada işlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişiler bir yıla kadar hapisle cezalandırılır. Bildirilmiş olsaydı bu sonuçların hiçbirisi olmazdı.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sonuna kadar yanındayım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Resul Bey.

Değerli Bakan Yardımcımız, değerli milletvekillerimiz...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Adalet Bakanlığından gelen arkadaş bir cevap verecekti bilirkişi hakkında.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Neyle ilgili?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Var mı, yok mu diye geçen hafta araştıracaktı.

RESUL KURT (Adıyaman) - Daha verilmedi bilirkişi raporu.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Verilmedi, verilmedi.

RESUL KURT (Adıyaman) - Biz oradaydık ya.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır, olan bilirkişi raporu var diye iptal edildi.

RESUL KURT (Adıyaman) - Yok, yok öyle bir şey.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Niye yok ya? Orada hâkim bey var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, burada biz kendi aramızda, uzmanları buna şey yapmayalım.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır ama ben sordum, siz "Bir dahaki haftaya araştır, bize söyle." dediniz.

KOMİSYON UZMANI ALPER AKSOY - Şöyle: Yürüyen soruşturma ile ilgili Adalet Bakanlığının bir bilgi bulması beklenemez.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hayır, yürüyenle ilgili sormamıştık ki. Var olan, iki günde verilen bilirkişi raporu var cumhuriyet başsavcılığının görevlendirdiği.

KOMİSYON UZMANI ALPER AKSOY - Şu an derdest bir soruşturma devam ediyor, direksiyonunda da cumhuriyet başsavcılığı var Sayın Başkanım yani bu konuda Bakanlık bünyesinde bir bilgi yok. Dilerseniz Komisyonumuzun yazışma yetkisi var, hâliyle, o konuda takdir ederler...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Siz bakacaksanız, o zaman biz isteyelim, tamam.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - İsteyelim Başkanım.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Başkanım, kırk gün geçti, savcılık bilirkişi raporunu yazamadı; Komisyon çalışmıyor o rapor...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anlamadım?

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Kırk gün geçti, rapor gelmiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama geçen hafta beraberdik, adamlar söyledi ya "Haftaya vereceğiz." diye yani beraberdik, beraber olduğumuzda söylediler bana.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bize gelen bir şey yok Sayın Başkanım,

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Savcılıkla bizim işimiz yok, biz kendimiz çalışıyoruz ya.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, gelir inşallah yani bir şey diyemiyorum ben. Adliyenin istemiş olduğu, cumhuriyet başsavcılığının istemiş olduğu bilirkişi raporunun ne zaman savcılığa verileceğinin takdiri bizim işimiz değil. Ben de takip ediyorum, verilir verilmez...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Savcılığa verildi, teslim edildi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Öyle bir rapor yok arkadaşlar, ben şimdi bu saatte o şeye girmek istemiyorum. Öyle sizin dediğiniz gibi cumhuriyet başsavcılığına iki günde verilmiş bir rapor yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Peki, o 7 kişinin niye azli istenmiş?

RİDVAN UZ (Çanakkale) - 7 kişi neden azledildi o zaman?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bilemiyorum onu.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - İşte, onu soralım Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani öyle bir rapor yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Azlini isteyen adamlara soralım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Lutfihak Bey, Genel Müdürlerimiz, Teftiş Kurulu Başkanımız; verdiğiniz cevapları aldık, bir kısım arkadaşımız tatmin olamadı, tam arzu ettikleri... Sizden istihramım -arkadaşlarımız da takip ediyor- diğer arkadaşlarımızın sormuş olduğu sorulara yazılı olarak cevaplarınızı hazırlayın ve Komisyonumuza iletin lütfen.

Yarın saat 14.15'te görüşmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.37